

Video prenos povorke Kraškega pusta
v živo na www.primorski.eu in še mnogo
več na našem facebooku primorskiD

Št. 36 (21.273) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

SOBOTA, 14. FEBRUARJA 2015

1,20 €

Popolni nevihti naproti

ALJOŠA GAŠPERLIN

Veliki migracijski tokovi, ki bridko označujejo današnji čas, so še malenkost v primerjavi s številom ljudi, ki bodo morali zapustiti rodni kraj v prihodnosti. Če bo res izbruhnila t.i. popolna nevihta, ki jo je napovedal britanski znanstvenik John Beddington, bo zaradi pomanjkanja energije, hrane in vode do leta 2030 v svetu izbruhnila nova huda kriza.

Drugi znanstveniki z Beddingtonom v glavnem soglašajo. Nekateri, med njimi tržaški rektor Maurizio Fermeglia, so sicer mnenja, da ne bo ta kriza izbruhnila čez 15 let, ampak že leta 2020. Nujni so torej protiukrepi. Fermeglia je opozoril, da bo prihodnost človeka v uporabi sončne energije. Zemlja je namreč izoliran sistem: ko nekaj izkoristiš do kraja, si pač ta vir izčrpal. S soncem pa je drugače.

Varčevanje z energijo in uporaba alternativnih virov sta kajpak odvisna od vseh nas, v veliki meri pa od veselih in dramatičnega dogajanja na mednarodni ravni. Uporaba nafte se menda ne bo kar tako izčrpala (če se sploh bo) ne glede na gibanje cene, ki vpliva tudi na donosnost novih naftnih vrtin, saj postaja vrtnanje vse dražje.

Tragični dogodki v Ukrajini in Siriji so tesno povezani s ceno nafte in sploh z vprašanjem energije. Evropa (sicer bolj Francija in Nemčija) skuša razvozlati krizo v Ukrajini, glede Islamske države in džihadistov (in tudi Rusije) ZDA že napenjajo mišice. Do popolne Beddingtonove nevihte pa naj bi nas ločevalo le še nekaj let, seveda če ne bodo znali vsi zainteresirani dejavniki razumno ukrepati. Evropska unija žal še išče svojo vlogo na mednarodnem prizorišču, ljudi, ki bežijo z lastne zemlje, pa je iz dneva v dan več.

ITALIJA - Spori in polemike okrog reforme senata in drugih ustavnih sprememb

Opozicijske sile zapustile parlament

Renzijeva vlada ne popušča in napoveduje referendum

SLOVENIJA - Sinoči podelitev

Rebula in Hribarjeva državljana Evrope

LJUBLJANA - V Trubarjevem domu upokojenecv v Loki pri Zidanem Mostu so sinoči podelili nagrado Državljan Evrope 2014 Alojzu Rebuli ter Spomenki Hribar. Dogodka so se med drugim udeležili slovenski evropski poslanci Lojze Peterle, Ivo Vajgl, Romana Tomc in Franc Bogovič. Ob prejetju nagrade je Rebula pripravil zahvalo, v kateri med drugim izpostavlja, da je v kulturnem kontekstu Evropa sinonim za civilizacijsko in kulturno kakovost. »Sicer na zgodovinski ravni lahko pomeni tudi kaj drugega, lahko pomeni mater treh totalitarizmov 20. stoletja,« meni Rebula, ki ga je za nagrado predlagal Peterle ob podpori Milana Zvera, Tomčeve, Bogoviča in Patricije Šulin.

Hribarjeva je za Slovensko tiskovno agencijo povedala, da je zelo počaščena ob tej nagradi, ki ji predstavlja priznanje za njeno prizadevanje za spravo ter varovanje človekovih pravic ne glede na različna mišljenja in izkušnje. Zagovornica je tudi pietetnega odnosa do vseh mrtvih ter prekopa ostankov likvidiranih ljudi po drugi svetovni vojni ter oskrbe njihovih grobišč. »Prej ali slej verjamem, da bodo prišli do tega, da bomo živeli v miru in dostojanstveno tako kot pritiče vsakemu človeškemu bitju in družbi,« je še dejala Hribarjeva. Za nagrado jo je predlagal Vajgl skupaj z evropskima poslancema Tanjo Fajon in Igorjem Šoltesom.

Evropski parlament nagrado Državljan Evrope med drugim podeljuje posameznikom ali skupinam oziroma združenjem državljanov za delovanje na področjih, ki predstavljajo zavezanost vrednotam Listine EU o temeljnih pravicah in spodbujanju vzajemnega razumevanja in tesnejšega povezovanja med državljani držav članic.

RIM - V poslanski zbornici se nadaljuje neprekinjena obravnava zakonskega osnutka za reformo senata in za druge ustavne spremembe, vendar sredi velikih težav in žolčnih polemik. Vse opozicijske sile so včeraj sklenile, da zapustijo sejo, toda vladna večina se vsaj za zdaj ne namerava ustaviti. »Zavzeli se bomo, da se bodo o reformi lahko izrekli volivci na referendumu. Videli bomo, ali so ljudje z nami ali pa z "odborom za ne", ki ga sestavljajo Brunetta, Salvini in Grillo,« je včeraj dejal premier Matteo Renzi.

Predstavniki opozicijskih sil so predsednika republike Sergia Mattarello pozvali, naj jih zaslisi. Državni poglavar je na to že pristal. Skupine bo ločeno sprejel v torek.

Sicer pa tudi posamezne stranke niso povsem enotne. To velja še zlasti za Demokratsko stranko in za stranko Naprej Italija, v katerih je slišati tudi odločno kritične glasove.

Na 11. strani

Na Radiu Slovenija o dveh manjšinah

Na 3. strani

Dolinska občina geološki »muzej«

Na 5. strani

Sončna energija temelj za prihodnost

Na 6. strani

Delavci podjetja Beraud v stiski

Na 12. strani

Goriška občina sanirala odlagališče

Na 12. strani

KRMIN - Primorci v prvi vojni

Predolgo zamolčan spomin na 97. polk

BUKOVA ALI HRASTOVA DRVA

BUKOVİ PELETI

NOVO
SUHA DRVA
IZ SUŠILNICE

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

druga oseba biva
50% UGODNEJE
07. 03. - 06. 04. 2015

Kratek oddih do 06. 04. 2015

PAKET VKLJUČUJE: 2x zajtrk in večerjo s pestrim izborom jedi iz lokalnih živil in izdelkov, dobrodošlico s kozarcem vrhunskih okoliških vin ali jabolčnega soka, 3 dni kopanja v termalnih bazenih, 1x vstop v Savna vas, animacijo po tedenskem programu.

Cena (po osebi v dvoposteljni sobi):

VILE TERME ZREČE****	110,00 €
HOTEL VITAL****	142,00 €
HOTEL ATRIJ****S	188,00 €

Informacije in rezervacije: Terme Zreče, Cesta na Roglo 15, 3214 Zreče
T: 00386 3 757 60 00, E: terme@unitur.eu

Najpi svoj nasmehek!

LIPICA - Po oceni ministra Židana mora turizem uspevati na povsem gospodarski način

Hude finančne težave družbe Lipica Turizem

LJUBLJANA - Lipica Turizem, ki jo je vlada letos prenesla na Slovenski državni holding (SDH), kar je vznemirilo lokalno skupnost, ima hude finančne težave, zato je njena usoda negotova. V SDH pripravljajo predlog ukrepov glede prihodnjega poslovanja družbe, kmetijski minister Dejan Židan pa je prepričan, da je bila ločitev turističnega dela nujna. Vlada je decembra sprejela sklep o brezplačnem prenosu poslovnega deleža v družbi Lipica Turizem, ki jo je v preteklosti ustanovil javni zavod Kobilarna Lipica, na SDH. Računsko sodišče je v preteklosti namreč ocenilo, da javni zavod Kobilarna Lipica ne more biti lastnik Lipice Turizma, družbe z omejeno odgovornostjo.

Lipica Turizem ima trenutno velike likvidnostne težave. V. d. direktorja Kobilarne Lipica Boštjan Bizjak je za STA povedal, da so razmere v Lipici Turizmu slabe, približno takšne kot v začetku leta 2013, ko jim je z nekaterimi ukrepi sicer uspelo stabilizirati poslovanje družbe. Mediji so poročali, da je družba celo tik pred insolventnostjo. Zaposleni naj bi zaenkrat dobili le polovico decembrskih plač, ostalo pa naj bi dobili, ko bodo novi prilivi. Januarsko plačo naj bi dobili prihodnji teden, vendar se tudi to postavlja pod vprašaj.

Naložba v Lipici Turizmu je bila na SDH prenesena konec januarja. SDH je kmetijsko in finančno ministrstvo takoj pozvalo k ureditvi stanja, med drugim k podpisu pogodbe za najem golf igrišča, trenutno pa izvajajo skrbni pregled Lipice Turizma. Najkasneje do 31. marca bodo pripravili predlog ukrepov glede prihodnjega poslovanja Lipice Turizma, takrat pa bodo lahko zadeve tudi podrobneje komentirali.

Sindikalisti opozarjajo, da je med Kobilarno Lipico in Lipico Turizmom preveč sinergij in da bi njuna ločitev težave prinesla obema. Vlado so zato že pred njeno odločitvijo o prenosu Lipice Turizma na SDH pozvali, naj družba znova postane del Kobilarne Lipice, predvsem zaradi sinergij, ki jih imata zaradi finančnega učinka.

Sporno naj bi bilo tudi to, da mora Lipica Turizem za uporabo polovice hotela Maestoso mesečno plačevati 16.600 evrov najemnine, kar naj bi bilo občutno preveč, krivdo za to pa pripisujejo ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki jim je polovico hotela oddalo v najem, saj je v lasti države. Del hotela sicer uporablja Casino Portorož.

Državni sekretar na kmetijskem ministrstvu Miha Marenče se zaveda, da so zimski meseci za Lipico Turizem vedno mrtvi meseci. Ponavadi jih premestijo s prodajo letnih kart za golf, ki jih zdaj ne morejo prodajati, ker še ni urejena pogodba za najem golf igrišč. S temi zemljišči upravlja sklad kmetijskih zemljišč, pogodba za najem pa je trenutno v pripravi, je pojasnil za STA. Glede očitkov o previsoki najemnini je pojasnil, da se trenutno pogovarjajo o aneksu k najemni pogodbi. Veseli ga sicer, da je gospodarsko ministrstvo tik pred podpisom pogodbe za sofinanciranje tretje faze celovite ureditve območja Kobilarne Lipice, za kar bodo v okviru operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007-2013 namenili pet milijonov evrov.

Obnovili bodo objekt Graščina, postavili muzej kočij, kraško hišo in muzej kulinarike, revitalizirali kulturno dediščino, uredili zunanjo razsvetljavo in optiko za območje kobilarne ter zgradili čistilno napravo in kanalizacijo. To naj bi izvedli še letos.

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan je za STA pojasnil, da gledajo na Lipico kot na javno dobro. V prvi vrsti jim je pomemben lipica-

Posnetek dresure lipicancev kobilarni Lipica

ARHIV

nec kot eden redkih nacionalnih simbolov, zelo natančno spremljajo tudi, kaj se dogaja z redovniško knjigo. »Na tem področju smo od leta 2010, ko se bolj načrtno ukvarjamo s tem, zabeležili zelo velike

pozitivne premike,« je ocenil.

Pred leti je kmetijsko ministrstvo od kulturnega prevzelo skrb za kulturno krajino v Lipici, za kar je dobilo tudi del denarja. »Mi javne funkcije, ki jih mora opr-

ajati javni zavod, letno tako financiramo z 2,8 milijona evrov. Takšen načrt imamo tudi letos. Takšna številka je predvidena tudi v rebalansu,« je povedal. Manj zadovoljen pa je Židan z razvojem turistične dejavnosti v minulih letih. Kot je dejal, je hotel Maestoso v minulih letih ustvarjal veliko izgubo, ki jo je v veliki meri pokrivala država, računsko sodišče pa je presodilo, da to ni dovoljeno.

»Lokacija Lipice je zelo primerna za turistično dejavnost, vendar mora uspevati na povsem gospodarski način. Način, da se slabo gospodari, da gostje niso zadovoljni, saj če bi bili, bi se tja bolj vračali, in da se potem od države ali javnega zavoda vsako leto pričakuje, da pokrije izgube, je napačen. Država tega denarja nima na razpolago, to je tudi nedovoljeno,« vztraja minister. (STA)

LJUBLJANA - Novi ameriški veleposlanik v Sloveniji

Brent Hartley napovedal dodatno krepitev odnosov med ZDA in Slovenijo

LJUBLJANA - Novi ameriški veleposlanik v Sloveniji Brent Hartley je v pogovoru za STA napovedal dodatno krepitev odnosov med državama, ki so že zdaj zelo dobri. Konkretnih ciljev na področju gospodarskega sodelovanja še nima, je pa pohvalil slovensko sodelovanje pri reševanju ukrajinske krize v okviru EU in Nata. Skupaj smo močnejši, je dejal. Kot je napovedal, bo na začetku predvsem poslušal slovensko stran, kakšna so njena stališča. Odnosi med državama so zelo dobri, »a vedno obstaja prostor za izboljšave«, je dejal in napovedal, da bo njegova naloga predvsem v tem, da se bo trudil za to izboljšanje. Kot je dejal, se mora najprej sestati s predstavniki gospodarstva in politike.

Med njegovimi prioritetami delovanja v Sloveniji bo tudi spodbujanje sodelovanja na varnostnem področju. Tu je najbolj pereč problem ukrajinska kriza, »ki jo poganja ruska agresija«. Pozdravil je nov

Brent Hartley

ARHIV

dogovor, ki je bil dosežen v Minsku, a poudaril, da zdaj prihaja prava preizkušnja tega dogovora - njegovo uresničevanje.

Na vprašanje, ali so morda dobri odnosi Slovenije z Rusijo, kjer je velik interes slovenskega gospodarstva, lahko problematični za ZDA, se je odzval z besedami, da je Slovenija »del konsenza« zno-

traj EU in Nata.

»ZDA zelo pazijo na to, da delajo enake korake kot EU pri sprejemu sankcij, da bo Rusija plačala določeno ceno za svojo agresijo na Ukrajino. To ostaja naša politika. V tem primeru smo videli, da smo močnejši, če sodelujemo. Slovenija je del tega konsenza,« je dejal.

Slovenijo je tudi pohvalil za prispevek v Natu. Ocenil je še, da je grožnja terorističnega napada v Sloveniji sicer nizka, a da je napad v Parizu prejšnji mesec pokazal, kako nepredvidljive so lahko zadeve na tem področju. Zato moramo biti po njegovih besedah »previdni in zadovoljni s sedanjim stanjem«.

V pogovoru, ki ga bo STA v širši obliki objavila danes, se je dotaknil tudi sodelovanja s slovenskim pravosodjem in zaupanja v slovenska sodišča ter pojasnil stališče ZDA glede kandidature bivšega predsednika Danila Türka za generalnega sekretarja Združenih narodov.

ŠKUDT KOPRIVA - Ob dnevu slovenske kulture

O pomenu ljudskega slovstva

Predavala je Jasna Majda Peršolja iz Križa pri Sežani, zbirateljica ljudskega slovstva in dolgoletna učiteljica

KOPRIVA - Ob prvi obletnici ustanovitve je slovenski kulturni praznik 8. februarja počastilo tudi ŠKUDT Kopriva. Ob tej priložnosti so njegovi člani medse povabili zbirateljico ljudskega slovstva in dolgoletno učiteljico Jasno Majdo Peršolja iz Križa pri Sežani. Gostja je v polni dvorani vaškega doma spregovorila tako o pomenu ljudskega slovstva na Krasu in v Brkinih, kakor tudi o delu pred kratkim preminulega etnologa in folklorista Milka Matičetovega, ki je bil častni član koprivskega društva. Pogovor je vodil Primož Sturman, nekaj odlomkov iz avtoričinih del pa sta občinstvu podali Špela Ukmar in Sara Gulič. Za glasbeni uvod so poskrbeli vaški otroci, ki so ob violinski spremljavi Pike Bernetič zapeli Premrlovo uglasbitev Prešernove Zdravljice.

Jasna Majda Peršolja je na Krasu dobro poznana, saj je veliko let poučevala zgodovino na Osnovni šoli Dutovlje. Nezamisljivo pa je tudi in predvsem delo, ki ga je opravila na področju zbiranja ljudskega slovstva. Skupno je namreč izdala preko deset knjižnih naslovov. Svoj nedeljski poseg

Na fotografiji Jasna Majda Peršolja in Primož Sturman

FOTO ALAN KOSMAČ

je sicer začela z obravnavo same vasi Kopriva, ki je slovenski kulturi dala veliko pomembnih mož in žena, poleg že omenjenega Milka Matičetovega še mladinsko pisateljico Branko Jurca, gledališko igralko Berto Ukmar, pravnika Josipa Jurca itd. Posebno zanimivo so izzvenele pravljice, ki jih je prisotnemu občinstvu sama podala.

V svojem posegu se je Peršolja postavila tudi ob pomenu, ki ga je v času faš-

izma odigral Zbor svečnikov svetega Pavla, organizacija primorske duhovščine, pri kateri so bili najbolj dejavni Virgil Šček, župnik v Avberu, njegov tomajski kolega Albin Kjuder ter nekoliko starejši Anton Požar, ki je zadnja leta svojega življenja služboval v Koprivi. Njihova je zasluga, da so poskrbeli za izobrazbo nekaterih mladih, ki so se pozneje z zlatimi črkami zapisali v slovensko kulturo. Poleg že omenjenega Matiče-

Tri ameriške letalske bombe

MARIBOR - V nedavni čistilni akciji so potapljači v strugi reke Drave pod Starim mostom v Mariboru našli tri ameriške letalske bombe iz druge svetovne vojne. Pripadniki državne enote za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi so včeraj izvedli akcijo identifikacije eksplozivnih ostankov in jih odstranili iz vode. Akcija se je začela v četrtek in bo trajala predvidoma do jutri. V četrtek so ob pregledu ugotovili, da obstajajo tri letalske bombe pod Starim mostom. »Ugotovilo se je, da gre za ameriške letalske bombe, težke 250 kilogramov,« je v včerajšnji izjavi za medije povedal vodja intervencije Andrej Sekli. »Moramo pregledati in identificirati vizualne mehanizme in glede na te ugotovitve se bomo dogovorili za nadaljnje ukrepe,« je dodal.

Po pregledu so ugotovili, da bombe vsebujejo razstrelivo, a niso vnetljive.

Severna Primorska se pripravlja na Expo

NOVA GORICA - Severnoprimorska se pospešeno pripravlja na predstavitev na svetovni razstavi Expo v Milanu. Po besedah direktorja Regijske razvojne agencije (RRA) za Severno Primorsko Črtomirja Špacapana je aktivnosti veliko, saj je še veliko odprtih vprašanj in nedogovorjenih podrobnosti. Da je aktivnosti veliko, sicer ob tako velikem številu razstavjalcev ni nič nenavadnega. Razstavni paviljon je po Špacapanovih besedah premajhen za vse, sami pa imajo za predstavitev na voljo le majhen zunanji oder.

Največ pozornosti bo, kot je Špacapan povedal na današnji seji sveta regije, namenjeno interaktivnim predstavitvam. Tako velik zaslon pred paviljonom kot tudi dogajanje na odru bo moralo biti pripravljeno tako, da bo pritegnilo kar največ obiskovalcev.

Dogovorjeno pa je že, kaj se bo dogajalo v notranjosti paviljona. »Ta bo namenjen srečevanju med gospodarstveniki, župani in politiki v VIP salonu, ki bo razdeljen po določenem časovnem obdobju, pult s promocijskimi materiali, ponudba slovenske kulinarike, v času naše predstavitve bomo ponujali primorsko hrano, ter seveda informativni pult za obiskovalce,« je povedal Špacapan.

tovega je namreč svoj intelektualni potencial tako začel kaliti tudi Ciril Zlobec iz bližnjih Ponikev.

Jasna Majda Peršolja se je poleg Milka Matičetovega v svojem posegu spomnila tudi Pavleta Merkuja, saj sta oba lani preminula velikana slovenske kulture zaslužna za to, da je Rezija prešla v splošno narodno zavest. Z grenkobo pa je ugotavljala, da narčne med ljudmi vse bolj izgublja svoj prostor. Mladi, predvsem pa otroci, se vse bolj pogovarjajo v šolskem jeziku. Hkrati je opozorila, da živimo v zadnjem času, ko so med nami še živci nosilci ljudskega izročila, saj se družba z uporabo medijev vse bolj individualizira.

Tudi posegi, ki so sledili samemu nastopu gostje, so bili uglašeni podobno. Današnje mlajše generacije namreč znova odkrivajo izročilo prednikov, ki je pred nekaj desetletji zašlo v pozabo. Narodnega bogstva pa seveda ne predstavljajo samo ljudske pesmi in zgodbe, ampak tudi domača družinska ter lednaska imena, ki jih je treba še primerno zaščititi oziroma ovrednotiti.

ČEDAD - Na podlagi deželne reforme krajevnih uprav

Slovinci videmske pokrajine v treh medobčinskih unijah

ČEDAD - Slovinci videmske pokrajine bodo na podlagi deželne reforme krajevnih uprav razdeljeni v tri nove medobčinske unije. Deželni odbor je namreč prejšnji teden odobril predlog pristojnega odbornika Panontina in meje novih krajevnih uprav zarisal na podlagi zemljevida že obstoječih socialno-skrbstvenih okrajev (izjemo predstavljata Tržaška in Gričevnata skupnost Furlanije).

Rezija in Kanalska dolina bosta na podlagi načrta Dežele v Uniji „Gornje Furlanije“, ki bo imela skupno 31.057 prebivalcev. Deželna reforma namreč določa spodnjo mejo 30 tisoč prebivalcev za gorata območja. V isti uniji bodo skupaj z Rezijo, Trbižem in Občino Naborjet-Ovčja vas še Gumin, Artegna, Bordano, Kluže, Dunja, Možnica, Montenas, Tablja, Bila, Trasaghis in Pušja vas.

Dežela pa ni upoštevala istega kriterija za Nadiške in Terske doline. Beneške občine ob Nadiži so namreč vključene v unijo, ki šteje 52.112 prebivalcev. Slovenske gorate občine Dreka, Grmek, Srednje, Sovodnja,

Pogled na Čedad s hudičevim mostom na levi

NM

Podbonesec, Špeter in Podutana ter tudi Prapotno in Tavorjana skupaj s Čedadom, Manzanom, Buttriom, Cornom di Rosazzo, Moimacom, Premariacom, San Giovannijem ob Nadiži in Remanzacom sestavljajo Unijo Nadiže. Po drugi strani pa so Bardo, Tipana, Ahten, Fojsa in Neme-

s Čento, Cassacom, Magnanom in Riviera, Povolettom, Reano del Rojale in Tricesimom v Uniji Ter, ki ima 41.617 prebivalcev.

Po mnenju deželnih uradov in kot je potrdil tudi načelnik svetniške skupine Demokratske stranke v deželnem svetu Cristiano Shaurli v po-

govoru za Novi Matajur, bodo po sprejetju tega prvega deželnega predloga tudi občine, ki so vključene v seznam izvajanja zaščitnega zakona za slovensko manjšino, zdaj težko dosegle kakšno večjo spremembo. Čeprav 4. člen reforme omenja za slovenske občine pri sestavljanju unij možnost odstopanja od glavnih kriterijev, kot sta minimalno število prebivalcev in ozemeljska kontinuiteta, pa v vsakem primeru velja določilo, po katerem lahko samo Občine, ki so se po tem prvem deželnem načrtu znašle na meji med dvema Unijama (in tiste, ki mejijo s temi) prosijo Deželo za vključitev v sosednjo upravo. To pa pomeni, da dejansko ni več mogoče, da bi na območju Nadiških in Terskih dolin sestavili Unijo, ki bi zaobjela ozemlje sedanje Gorske skupnosti Ter, Nadiža, Brda. Za tak predlog se je med drugim že lani zavzela Konzulta slovenskih izvoljenih predstavnikov videmske pokrajine, januarja pa so tako Unijo predlagali tudi župani Sovodnje, Dreke in Srednjega, a njihova pobuda ni bila deležna podpore večjih občin. (NM)

JAVNE UPRAVE Furlanski župani zelo kritični do reforme

Odbornik Paolo Panontin

VIDEM - Kar sedemdeset županov iz videmske in pordeonske pokrajine različnih političnih barv poziva Deželo, naj korenito in v dognednem času spremeni »upravni zemljevid«, ki je nastal na temelju reforme lokalnih uprav. Upravitelji upajo, da bodo to zahtevo podprli kolegi s Tržaškega in Goriškega, kjer je predlog novih medobčinskih zvez tudi povzročil precej slabe krvi.

Nekateri župani postavljajo pod vprašaj ustavnost tega zakona. Med njimi tudi župan Občine Redipulja-Foljan, ki je formalno zahteval ustavno presojo reforme. Za ta korak se bodo morda odločili še nekateri drugi upravitelji, čeprav pristojni odbornik Paolo Panontin poudarja, da je predlog deželne vlade odprtega značaja in da se ga zato še spremeniti oziroma popraviti.

Protest županov politično gledano povzroča največ preglaVIC Demokratski stranki, ki je v deželnem parlamentu odločilno pripomogla k odobritvi te reforme. Deželna tajnica stranke Antonella Grim je s tem v zvezi zato že napovedala, da bo prisluhnila županom in občinskim svetom. Podobne korake napoveduje tudi Panontin, ki sicer ocenjuje, da je reforma skladna tako z italijansko ustavo, kot tudi z nedavno ukinitvijo izvoljenih pokrajinskih uprav.

SLOVENIJA - Včerajšnja radijska oddaja Studio ob sedemnajstih

Razlike, podobnosti in načrti

Mirjam Muženič v studiu gostila Maurizia Tremula, Marianno Jelicia Buić, Draga Štoka in Rudija Pavšiča

LJUBLJANA - Slovinci v Italiji in Italijani v Sloveniji in na Hrvaškem po dobrih štirih letih končujejo doslej največji skupni projekt Jezik Lingua, vreden tri milijone evrov, ki je sad dolgotrajnega ustvarjalnega sodelovanja obeh narodnih skupnost na različnih področjih. O tem in še marsičem drugim je tekla beseda v včerajšnji oddaji prvega programa Radia Slovenija Studio ob 17.00. V oddaji so sodelovali predsednik Sveta slovenskih organizacij in Slovenske kulturno gospodarske zveze, Drago Štoka in Rudi Pavšič, ter predsednik in podpredsednica Izvršnega odbora Unije Italijanov Maurizio Tremul in Marianna Jelicia Buić. Novinarica Mirjam Muženič je v pogovoru soočila podobnosti in razlike med avtohtonima slovensko in italijansko narodno skupnostjo.

Rudi Pavšič (SKGZ)

Drago Štoka (SSO)

Maurizio Tremul (Italijanska unija)

njuje, da ima tako zastavljena zaščita še veliko nedorečenosti, »saj še danes ne vemo, če z županoma Trsta in Gorice sploh lahko govorimo slovensko.«

Matični državi krčita prispevke manjšinama

Italijanska skupnost v Sloveniji in Hrvaški je razmeroma zadovoljna z volilno zakonodajo v obeh državah, manj zadovoljna sta predsednika SKGZ in SSO. Štoka se boji, da bomo morali Slovinci v Italiji še precej let čakati na zajamčeno parlamentarno zastopstvo, Pavšič pa vidi realistično rešitev v t.i. ladinškem volilnem sistemu. V parlament bi bil izvoljen Slovenec, ki bi dobil največ glasov med slovenskimi kandidati na različnih listah. Za Rim bomo še sicer naprej odvisni od dobrohotnosti velikih strank. Pavšič je sicer prepričan, da bomo spet dobili parlamentarca, »saj nihče ni tako neumen, da bi vrgel čez okno 30 ali 40 tisoč slovenskih glasov.«

Slovenija italijanski in madžarski manjšini za leto 2015 zagotavlja enaka sredstva kot lani, kar velja tudi za Hrvaško v odnosu do italijanske skupnosti. Tudi Italija ohranja višino prispevkov za slovensko manjšino, ki ji nasprotno finančno pomoč redno »reže« Slovenija. Tudi Italija stalno krči prispevke Italijanom v Istri, se je pritožil Tremul.

S.T.

Zakaj ne tudi šolski učbenik obeh manjšin?

Pavšič predlaga, da bi obe manjšini pripravili skupni šolski učbenik v italijanskem, slovenskem in hrvaškem jeziku. V Sloveniji in Italiji namreč slabo in površno poznajo zgodovino manjšin. Za Tremula bi bil takšen učbenik še kako dobrodošel. Pavšič podpira zamisel, da bi na italijanskih šolah v narodno mešanih krajih FJK poučevali slovenščino, italijanščino pa v nekdanjem obmejnem pasu Slovenije. Skrb ga papec kakovosti znanja slovenščine na slovenskih šolah pri nas. To skrb deli tudi Štoka.

Vsi štirje sogovorniki so zelo pohvalno ocenili izvedbo projekta Jezik Lingua. Pavšič je izpostavil pomen, ki ga ta načrt ima za videmsko pokrajino, medtem ko je predsednik SSO izrazil željo, da bi v takšno čezmejno sodelovanje pritegnili tudi verska in romarska središča (npr. Višarje, Sveto goro in Trsat), kjer se redno zbirajo verniki različnih narodnosti in jezikov.

Fojbe, zgodovina, zaščita in dvojezičnost

Tremul ima do vprašanja fojb krščanski odnos. Tudi človek, ki je zagrešil nekaj slabega, ima pravico do poštenega sojenja in posledično do pravične kazni. Mlajše generacije po mnenju Buićeve imajo spoštljiv odnos do preteklosti, ki pa ne sodi na vrh njihovih zanimanj, saj imajo čisto druge probleme in občutljivosti. Podobno razmišlja Pavšič. Spoštljiv in objektivno odnos do zgodovine, ki pa ne sme biti sredstvo za razhajanja in delitve. Štoka je podčrtal, da zgodovine (tudi fojb) ne gre skrivati.

Italijanska manjšina v Sloveniji uživa zakonsko zelo široke pravice, v vsakdanjem življenju pa je vidne dvojezičnosti žal vedno manj. V hrvaški Istri je dvojezičnost npr. zelo dobro urejena v Umagu in Bujah, precej manj pa v Pulju, kjer živi veliko število Italijank in Italijanov. Predsednik SKGZ je delno zadovoljen z izvajanjem zaščitnega zakona za Slovence v Italiji, Štoka pa oce-

FJK - Obisk senatorjev in poslancev

Severovzhod lahko vzor za vso državo

TRST - Člani medparlamentarne skupine za subsidiarnost so si med včerajšnjim obiskom v Furlaniji-Juljski krajini ogledali tudi znanstveno-raziskovalni center na Padričah (foto Damjan). Med obiskom raznih ustanov in lokalnih uprav v FJK so ugotovili, da je naša dežela, kot ves Severovzhod, primer odgovornega in resnega upravljanja javnih koristi in dobrin.

TRGOVINSKA ZBORNICA - 51 tržaških agencij bo odslej sodelovalo v mreži

Nepremičninske agencije skupaj za staro pristanišče?

V trgovinskem muzeju tržaške Trgovinske zbornice je 51 tržaških nepremičninskih agencij včeraj dopoldne formalno podpisalo dokument, na podlagi katerega bodo v prihodnosti delovale v mreži. To je prava revolucija za lokalni nepremičninski trg, saj se bo kuoprodaja nepremičnin krepko spremenila, napovedujejo.

Namen pobude je izboljšati kakovost ponudbe in prispevati k temu, da bodo klienti olajšani pri iskanju nove hiše ali prodaje svojega stanovanja. Kdor se bo namreč v prihodnosti obrnil na eno agencijo, se bo v resnici obrnil na 51 agencij, članic mreže Immobiliaretrieste.it, je razložil predsednik tržaške sekcije zveze nepremičninskih agencij Fiaip Stefano Nursi, ki je predstavil pobudo ob udeležbi predsednika deželne zveze Fimaa Andree Olive. Skratka, nepremičninske agencije se ne bodo več predstavljale individualno, temveč skupinsko. Strankam bo tako olajšano delo, saj jim bo dovolj opraviti eno samo pot, ne pa romati od ene agencije, tudi spletne, do druge. Poobudniki so namreč poskrbeli tudi za spletno stran, ki bo nared v roku 2-3 mesecev.

Sicer je predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti pred uradnim podpisom dokumenta pozdravil novi subjekt in posređoval predlog, ki so ga zbrani nepremičninski agenti pozdravili z navdušenjem. Mreža, ki bo združevala približno 75 odstotkov vseh nepremičninskih agencij na Tržaškem, bi lahko postala pomemben dejavnik v luči obnove oziroma rasti in preporoda starega pristanišča, ki bo postalo last Občine Trst, je poudaril Paoletti. V ta namen bi lahko v sodelovanju med javnim in zasebnim sektorjem ustanovili novo mešano podjetje, ki naj bi skrbelo za promocijo Trsta v svetu in v bistvu za kupoprodajne ponudbe v Evropi in izven nje, je še povedal Paoletti.

A.G.

Pogled na staro pristanišče

FOTODAMJ@N

PRISTANIŠČE - Končno novo vodstvo za tržaško Pristaniško oblast?

Lupi poklical D'Agostina

Predsednica FJK Serracchianijeva in župan Cosolini pisala Renziju - Minister bo D'Agostina sprejel v torek

Minister za infrastrukturo in prevoze Maurizio Lupi bo v torek v Rimu končno sprejel zdajšnjega vodjo marketinga pri družbi Interporto Quadrante v Veroni Zena D'Agostina. Prihodnji teden bi lahko torej prišlo do imenovanja novega vodstva tržaške Pristaniške oblasti, na kar so v zadnjem obdobju že večkrat pozvali deželna vlada in domala vse lokalne uprave in institucije. Mandat dosedanje predsednice Marine Monassi je namreč zapadel 19. januarja in je pristanišče od takrat brez pravega vodstva. Monassijevi so namreč podaljšali mandat za 45 dni, v tem času pa opravlja v bistvu le tekoče posle. Zadnji poziv sta deželna predsednica Debora Serracchiani in tržaški župan Roberto Cosolini ponovno

posređovala italijanski vladi včeraj, tokrat pa sta pisala neposredno predsedniku vlade Matteu Renziju.

Minister Lupi je torej najbrž končno izbral med tremi imeni, ki so mu jih bile predlagale deželna in lokalne uprave. Spomnimo naj, da je bil kandidat pokrajinske uprave sedanji predsednik italijanske zveze za logistiko in transport Confetra Nereo Paolo Marcucci, medtem ko sta občini Trst in Milje predlagali D'Agostina, ki je bil v preteklosti tudi generalni tajnik Pristaniške oblasti v Neaplju. Tržaška Trgovinska zbornica je predlagala Antonia Gurrierija, ki je sicer zelo blizu dosedanji predsednici Pristaniške oblasti Marini Monassi.

A.G.

MLADI - Hvalevreden projekt Promemoria Auschwitz

Zgodovina, spomin, zavest: 120 mladih Tržačanov gre v Auschwitz

Zgodovina, spomin, zavest in angažiranost so štiri ključne besede projekta Promemoria Auschwitz, ki bo tudi letos popeljal v poljsko nacistično taborišče 120 mladih Tržačanov, v prvi vrsti dijakov in dijakinjak italijanskih in slovenskih višjih šol. Projekt društva Deina želi po besedah Laure Bacco seznaniti mlade s to temno platjo polpretekle zgodovine, jim približati življenjske zgodbe tistih, ki so šli skozi nacistično gorje, predvsem pa v njih vzbuditi zavest, da se je treba boriti proti ravnodušnosti in sodobnim diskriminacijam. Z upanjem in željo, da bodo "štafetno palico" Auschwitza izročili svojim vrstnikom in širši javnosti. Kar se, resnici na ljubo, običajno tudi zgodi, saj so vzgojitelji, ki mlade pripravijo na potovanje, običajno bivši udeleženci projekta Promemoria Auschwitz.

Letošnjega potovanja z vlakom se bo udeležilo preko 800 mladih iz različnih italijanskih dežel. Kot so pojasnili na včerajšnji predstavitvi v palači Gopčević, sta potovanje tržaške skupine, ki bo na pot krenila v ponedeljek ob 11. uri iz Rižarne, omogočili predvsem tržaška občina in pokrajina,

podprle pa so ga tudi vse okoliške občine (dolinsko je včeraj zastopala Franca Žerjal, nabrežinsko pa Massimo Veronese). Pokrajinska odbornica Roberta Tarlao se jim je zahvalila za sodelovanje in spomnila na ča-

se, ko je morala pokrajina sama nositi breme tako zahtevnega projekta. Po njenem mnenju ta potovanja spremenijo udeležence, ki se domov vrnejo ozaveščeni, drugačni. Podobno je tudi s študijskimi potovanji po Bosni, ki jih pokrajinska uprava prav tako prepričano podpira.

Potovanje v krakovski geto in taborišče Auschwitz predstavlja višek projekta, ki se je začel že pred meseci. V sodelovanju z deželnim zavodom za zgodovino odporniškega gibanja IRSMIL so mladi spoznali zgodovinski kontekst, prisluhnili so taboriščniku Riccardu Goruppiju in si ogledali mestno sinagogo. Občinska odbornica Antonella Grim pa je spomnila, da je v mladinskem centru Toti potekala tudi delavnica Fotografirati spomin.

Zgodovinar Roberto Spazzali je pedagogom položil na srce, naj med mladimi bolj spodbujajo kritično razmišljanje, kulturni odbornik judovske skupnosti Mauro Tabor pa, naj se izogibajo trditve, ki jih je žal slišal tudi v Auschwitzu, da so »za vse to krivi Nemci«, saj so Jude in ostale manjšine preganjali predstavniki vseh evropskih narodov ... (pd)

SAN MARCO - Tudi slovenska Apokalipsa

Knjižni sejem majhnih samostojnih založb

»Majhno je lepo,« pravijo prireditelji založniškega sejma Bobi Bazlen, ki bo danes in jutri spremenil kavarno San Marco v prestolnico samostojnih založnikov. Res je, da so to časi, ko se zdi, da so tiskanim knjigam šteti dnevi: uveljavitev digitalnih knjig, zapiranje knjigarn, v Italiji tudi slaba razširjenost bralne kulture. Prav tako res pa je, da v založniškem sektorju vztrajajo nekateri pogumni posamezniki, ki se trudijo, da bi bralcem ponudili kakovostne knjige. Tem malim velikim »herojem« posvečata društvi Palacinka in La Brocca Rotta že sedmi založniški sejem, ki nosi ime po tržaškem založniku Bobiju Bazlenu in bo potekal danes in jutri v kavarni San Marco. Tu bo mogoče nabaviti tiste knjige, ki običajno ne najdejo mesta v izložbah, predvsem pa prisluhniti celi vrsti krajših debat in predstavitev. Po uradnem odprtju bo danes ob 12. uri debata o tovrstnem založništvu, ob 14.30 bo Luca Taddio predstavil založbo Mimesis, ob 15. uri pa bodo za mizo sedli stari prijatelji sejma: v goste prihaja namreč slovenska založba Apokalipsa, ki bo predstavila monumentalno delo Kierkegaard -

Eksistencialni preobrat. Ob 16. uri bosta Daniele Capra in Carlos D'Ercole predstavila knjigo Vita sconnessa di Enzo Cucchi, ob 17. uri bodo na vrsti literarna branja, ob 18.30 pa bo svoj roman Stanza 707 predstavil Francesco Merlo.

Bogat bo tudi jutrišnji spored, ki ga bodo ob 11. uri uvedli župan Cosolini, Giovanni Fraziano in Francesco Russo - govor bo o knjigi Portovecchio, la misura del possibile. Uro kasneje bosta Giorgio Tumanischvili in Simone Volpato predstavila knjigo La vera storia di Pik Badaluk, ob 15. uri bo govor o založbi La Giuntina, ki je specializirana v hebrejski literaturi. Alberto Gaffi bo nato predstavil novo založbo Italo Svevo, ob 16. uri bo Roberto Keller predstavil svoje knjige o 1. svetovni vojni (tridentinski založnik je izdal tudi italijanski prevod Haderlapinega Angela pozabe). Andrea Gessner (Nottetempo) bo predstavil knjigo Draghi Riccarda Corsija, Beniamino de Liguori Carino pa založbo Edizioni di Comunità. Ob 18. bodo Matteu Codignoli podelili prevajalsko nagrado Bobi Bazlen, sejem pa bo zaključilo tradicionalno branje Paola Fagiola.

Predstavitev knjige v Minervi

V knjigarni Minerva bodo drevi ob 18. uri predstavili zanimivo knjigo z naslovom »Fenomenologia di un martirologico mediatico«, ki je nastala pod peresom Federica Tence Montinija. Knjigo, ki pripoveduje o medijskem napihovanju v zvezi s fojzbami, je izdala založba Kappa Vu. Z avtorjem se bosta pogovarjala Gorazd Bajc in Piero Purini.

Zgodovinsko predavanje

Jutri ob 11. uri bo v gledališču Verdi na programu četrto srečanje iz cikla srečanj »Zgodovinska predavanja - Vojna 1914/1918«. Tokrat bo predaval Antonio Gibelli, ki bo spregovoril o korespondenci, dnevnikih in drugih spominih običajnih ljudi. Srečanje bo uvedla novinarka Arianna Boria.

Voden ogled v Revoltelli

Danes ob 16. uri bodo v muzeju Revoltella pripravili voden ogled po razstavi »Prepovedana umetnost 1940. Cenzurirana umetniška dela judovskih umetnikov«. Razstava, ki je uokvirjena v obeleževanje dneva spomina, predstavlja bogat opus judovskih umetnikov, ki so zaradi rasnih zakonov čez noč postali diskriminirani. Gre za dela umetnikov, ki so postala del muzejske zbirke pred letom 1938.

Voden ogled v Skladišču idej

V Skladišču idej bodo danes ob 16. uri pripravili voden ogled po razstavi »L'Europa in guerra. Tracce del secolo breve«, ki govori o tragedijah in krutostih prve svetovne vojne. Razstava bo na ogled do 28. februarja, in sicer od ponedeljka do srede med 9.30 in 13.30, ob četrtek med 9.30 in 17. uro, ob petkih med 15.30 in 19.30, konec tedna pa v dopoldanskem in popoldanskem terminu.

Retrospektiva v Miljah

Do jutri bo možen ogled umetniške razstave v miljski občinski dvorani Giuseppe Negrin, kjer je na ogled retrospektiva Guida Antonija in Gina Borina. Na razstavi predstavljajo okrog 30 srednje velikih del v oljnati tehniki. Danes bo ogled možen med 10. in 12. uro in 17. in 19. uro, jutri pa samo med 10. in 12. uro.

SPOZNAVANJE NARAVE - Projekt RoofOfRock

Območje dolinske občine je pravi geološki »muzej«

Domača uprava je v sklopu pobude izdelala strokovno študijo »Na prehodu«

Občina Dolina je v petek in včeraj gostila osmi miting projekta RoofOfRock. Namen projekta je vzpostaviti skupno platformo za trajnostno rabo, zaščito in promocijo ploščatih apnencev ter oblikovanje uporabnih smernic za trajnostno upravljanje apnencev kot skupne naravne in kulturne vrednote na celotnem projektne prostoru. Območje Jadrana deli skupno geološko preteklost, dolgo najmanj 200 milijonov let.

Projekt financira Evropska unija, kot enega izmed predpristopnih projektov čezmejnega sodelovanja IPA Adriatic, ki je v glavnem namenjen državam, ki so pred kratkim ali še niso postale članice EU. V upravičeno območje sta vključeni tudi Italija in Slovenija. Projektni partnerji prihajajo iz držav vzdolž jadranske obale (Geološki zavod iz Ljubljane, Univerza v Trstu, Znanstveno raziskovalno središče Univerze na Primorskem, Park Škokvancje jame, hrvaške razvojne agencije iz Pulja, Zadra, Splita in Dubrovnika, ter bosanska razvojna agencija HERAG), udeleženci so si med drugim ogledali tudi Glinščico.

Mitinga so se udeležili tudi župan Sandy Klun, podžupan in odbornik za evropske projekte Goran Čuk, odbornik za okolje Franco Crevatin ter odbornica za kulturo Franca Žerjal. Župan je v imenu občinske uprave izrekel dobrodošlico gostom in izrazil zadovoljstvo za dosežene rezultate in za odlično sodelovanje, ter voščil vsem dobro delo. Prvemu operativnemu delu srečanja je sledil ogled občinskega ozemlja, kjer je vidno vlogo imela posebna geomorfologija območja z njenim markantnim prehodom iz kraškega substrata na flišnati dolinski predel.

Kot je pojasnil vodja projekta, direktor Geološkega zavoda Slovenije Miloš Bavec, je imela geologija od nekdaj pomemben vpliv na vsa področja, s katerimi se je ukvarjal človek skozi vso zgodovino vse do današnjih dni, še predvsem na področju kulturne dedi-

Predstavitev projekta na dolinskem županstvu

FOTODAMJ@N

ščine. Aktivnosti projekta vsebujejo med drugim analizo uporabe gradbenega kamna skozi zgodovino, kjer se skuša prepoznati primere dobre in slabe prakse, opredelitev osnovne naravne značilnosti kamna, opredelitev naravnih nahajališč ploščatih apnencev in analizo pogojev za trajnostno rabo te naravne surovine.

Občina Dolina je izvedla v sklopu projekta specifično geološko študijo občinskega ozemlja z naslovom Na prehodu. Izvajalci študije so opravili podrobno sliko celotnega ozemlja in ugotovili, da je območje Doline zelo zanimivo in edinstveno, pravi muzej »geodiverzitete«. Apnenčasta kraška planota se z Gročane in Drage, čez kraški rob zliva po pobočjih Boršta in Zabrežca v dolino Boljunca in Doline, in se nadaljuje vse do prave istrske flišne pokrajine pri Mačkoljah.

Študija bo tudi podlaga za publikacijo, ki bo predvidoma natisnjena pred koncem meseca aprila. Poleg publikacije Občina Dolina načrtuje organizacijo dvodnevne dogodka, ki bo 16. in 17. maja v Večnamenskem centru France Prešeren v Boljuncu.

TRŽAŠKO SODIŠČE - Upravitelj briškoveškega centra oproščen

Samo še en obtoženec zaradi eksplozije v Avalonu

Gasilca posebne enote za intervencije v zvezi s kemijskimi, biološkimi in radioaktivnimi snovmi sta 7. decembra 2011, kmalu po eksploziji, podrobno ogledala prizorišče, še predvsem pa posodo, v kateri sta prišli v stik spojini

ARHIV

NAGRADA NADJA MAGANJA 2015 - Podelili jo bodo 23. februarja

Nagrada tokrat ostaja doma

Letošnji nagrajenci sta družbeno-kulturni delavki Ljuba Smotlak in Berta Vremec

Nagrado Nadja Maganja bosta letos prejeli kar dve zaslužni ženski, ki sta s svojim delom pustili močno sled v zamejskem prostoru. Letošnji nagrajenci sta Ljuba Smotlak in Berta Vremec, družbeno-kulturni delavki, ki svoje znanje, izkušnje in intelektualno delo že desetletja posredujejo drugim.

Več o dobitnicah nagrade Nadja Maganja 2015 sta na sedežu Skupnosti sv. Egidija včeraj povedala predsednik Društva slovenskih izobražencev Sergij Pahor in Majda Cibic iz Slovenske zamejske skavtske organizacije, ki sta ponosno napovedala, da bo letos nagrada ostala doma. Odbor je soglasno sklenil, da nagrado prejmeta dami, ki sta, kot je razvidno iz obrazložitve, med drugim zaslužni za ljubezen do zborovskega petja med zamejci. V utemeljitvi so tudi zapisali, da nagrajenci družijo zlasti ljubezen do pevske kulture in zavzetost za osebno rast in vključevanje mladih v družbeno dogajanje našega prostora. V skladu s poslanstvom nagrade naj bi Smotlakova in Vremčeva širili vrednote, kot so vera in molitev, ljubezen do petja, solidarnost z bližnjim.

Ljuba Smotlak se je v svoji poklicni karieri posvetila pedagoški dejavnosti, v

Letošnjo nagrado sta predstavila Sergij Pahor in Majda Cibic

FOTODAMJ@N

sklopu katere je organizirala šolske nastope, proslave, pevske revije, pripravljala pa je tudi šolske učbenike. Aktivna je bila tudi izven šolskega okolja. Že daljnega leta 1949 je skrbel za otroke v kolonijah, ki jih je organizirala Vincencijeva konferenca in karitativno društvo Slokad. Le-

ta 1959 se je vključila v skavtsko delovanje, ustanovila pa je tudi deklško vejo skavtinj. Dolgo časa je sodelovala z otroško revijo Pastirček, redno pa je pisala tudi otroške zgodbe. Zelo pa ji je bilo pri srcu glasbeno in pevsko udejstvovanje. V domači vasi Mačkolje je ustanovila otro-

ški pevski zbor Slovenski šopek, ki je deloval med letoma 1971 in 1999. Njena skrb za petje se je odražala tudi v Zvezi cerkvenih pevskih zborov, saj je kot dolgoletna odbornica redno sodelovala na seminarjih in koncertih.

Petje pa je navduševalo tudi Berto Vremec, ki je še danes vključena v cerkveni pevski zbor. Za svoje preko 60-letno delovanje na pevskem področju je prejela tudi Gallusovo priznanje, ki ga podeljuje Javni sklad Slovenije za kulturne dejavnosti. Tako kot Smotlakova je tudi Vremčeva zelo aktivna v Zvezi cerkvenih pevskih zborov, kjer skrbi za organizacijo raznih prireditev. Skupaj z Dragom Štoko je uredila arhiv župnika Andreja Zinka ter izpeljala restavratorsko obnovo openskega župnijskega arhiva, ki je bil med 2. svetovno vojno hudi poškodovan. Tuja ji ni niti politika, saj je bila v preteklosti več let predstavnica v rajonskem svetu.

Čeprav imata obe družbeno-kulturni delavki doma že bogato zbirko priznanj in nagrad, bo nova nagrada, s katero se spominjamo neutrudne prof. Nadje Maganja, bržkone še ena potrditev, da sta delali uspešno in da je bilo to opaženo. (sc)

Dobra tri leta po neverjetni eksploziji, ki je 7. decembra 2011 razdejala center za dobro počutje Avalon pri Brišičkih in v kateri se je hudo poškodovala inštruktorica plavanja Sonia Pugnetti, je na zatožni klopi ostal samo še en obtoženec. To je vzdrževalec bazenov Stefano Furlan, ki naj bi po trditvah državnega tožilca Mattea Tripanija slabo očistil posodo, povezano z bazenom, preden je vanjo vnesel natrijev diklorizocianurat. Stik te snovi s hipokloritom pa je nato povzročila eksplozija.

Furlanovo sojenje se bo nadaljevalo spomladi, medtem pa je tržaški sodnik za predhodne obravnave Guido Patriarchi v četrtek po poročanju Piccola po skrajšanem postopku oprostil upravitelja briškoveškega centra Micheleja Quinta, ki sta ga zastopala odvetnika Riccardo Seibold in Giorgio Borean. Zdravnik naj ne bi bil odgovoren za hudo nesrečo v svojem centru, čeprav je tožilec na prejšnji obravnavi zanj predlagal dveletno pogojno zaporno kazen, češ da v centru naj ne bi povsem spoštovali vseh varnostnih predpisov. Še pred sojenjem pa so že v prvi fazi zaustavili postopek zoper Massima Papara, tržaškega notarja in solastnika centra za dobro počutje.

Odvetnik Massimiliano Marchetti je za oškodovano stranko Sonio Pugnetti pred časom zahteval odškodnino v višini dveh milijonov evrov, saj je na spodnjih udih utrpela trajne poškodbe.

ENERGIJA - Predavanje rektorja tržaške univerze Maurizia Fermeglia

Fermeglia: Prihodnost je uporaba sončne energije

V lokalu Tommaseo se je začel niz srečanj z naslovom Kavarna znanosti

Popolna nevihta, ki jo je britanski znanstvenik John Beddington napovedal za leto 2030, je v resnici že skoraj tu. Globalne spremembe bodo povzročile hude težave za dobavo hrane, vode in energije, temu pa bodo dodale svoje klimatske spremembe, je pravil Beddington pred petimi leti. Stvari pa so se zasukale tako hitro, da bo energetska povpraševanje kmalu preslego ponudbo, se pravi razpoložljive vires. Zaradi tega so nekateri drugi strokovnjaki mnenja, da se bo popolna nevihta pojavila prej, in to kar čez pet let.

Kako je torej mogoče prepričati, da se v svetu pojavi še hujša kriza? Na to vprašanje je skušal odgovoriti rektor tržaške univerze Maurizio Fermeglia med predavanjem, ki je bilo v četrtek popoldne v kavarni Tommaseo. Fermeglia je bil glavni gost prvega iz niza javnih srečanj, ki jih prireja univerza pod naslovom Kavarne znanosti. Prihodnja pobuda bo 1. marca, ko bo na vrsti predavanje docenta genetike na univerzi v Ferrari Guida Barbujanija.

Fermeglia je na srečanju ugotovil, da se bo v prihodnosti uveljavila uporaba sončne energije, uporaba vodika (za električne motorje), še vedno pa bo potrebno uporabljati tekoča goriva, predvsem za letala. Nujno bo seveda tudi primerno varčevanje. Drugi viri energije so pomembni, a ponujajo le kratkotrajne ali nedonosne rešitve. Med temi so obnovljivi viri, biomase ali fotovoltaični sistemi (srednjedolgoročno rešitev), tudi uporaba vetra ali vode ponuja kratkoročne, nestabilne ali dolgoročne rešitve.

Poglavito bo vsekakor v prihodnosti spremeniti miselnost. Produktivnih dejavnosti oziroma proizvodov ne bi smeli več ocenjevati v dolarjih ali v evrih, ampak primerjati količino uporabljenih energije s količino proizvedene energije,

Maurizio Fermeglia med predavanjem

FOTODAMJ@N

pravi Fermeglia. To so novi kazalci za energetske vires (t.i. EROEI oz. energetski donos na vloženo energijo), ki predpostavljajo skratka porabo manjše količine energije, da se najde in izvleče večje količine.

Fermeglia je izšel iz Beddingtonovih besed o popolni nevihti, ki jo bo povzročila stalna rast prebivalstva. Hitra rast svetovne populacije bo leta 2030 povzročila krizo zaradi pomanjkanja hrane, vode in energije, je dejal Beddington, posledice pa bodo grozne. Do leta 2030 naj bi se število svetovne populacije zvišalo na 8,3 milijarde, zato bo potreba po hrani kar za 40 odstotkov višja, a brez ustrezne proizvodnje, potreba po energiji kar za 45 odstotkov višja (brez ustrezne proizvodnje), po vodi pa za 30 odstotkov višja (s hudimi težavami za dobavo). Zmanjšanje

emisij škodljivih snovi bo pod pričakovanji, pomanjkanje energije, vode in hrane pa bo povzročilo huda trenja.

Teh problemov ne moremo reševati ločeno, je poudaril rektor. Glavno vprašanje je vsekakor energija oziroma proizvodnja energije. Če je svetovna populacija pred sto leti porabila letno 1 TW, je leta 2000 porabila 12 TW in leta 2010 17 TW. Po predvidevanjih bo leta 2030 poraba 23 TW in leta 2058 32 TW. Toda te energije v svetu enostavno ni, je ocenil predavatelj. Čeprav bo leta 2040 90 odstotkov vozil in naprav še vedno delovalo s pomočjo goriva, ki izhaja iz nafte, je zato nujna uporaba alternativnih virov energije, je še razložil Fermeglia, v proizvodnji pa bo nujno potrebno uporabljati nov kazalec EROEI.

A.G.

FILM - 19. in 26. februarja ter 5. marca

25. festival gorniškega filma

Prizor iz avstrijskega filma Cerro Torre - A snowball's chance in hell

Prihodnji četrtek se v gledališče Miela vrača festival gorniškega filma *Alpi Giulie Cinema*, ki že po tradiciji prvi del doživi jeseni, drugi del pa februarja. 25. izdaja gorniškega filma bo ljubiteljem plezanja, alpinizma in drugih z gorami povezanimi dejavnostmi znova ponudil obilo užitek.

Gledalci bodo, tako zagotavljajo organizatorji, člani združenja *Monte Analog*, tri četrtkov večere spremljali navdihujoče zgodbe karizmatičnih posameznikov, ki premikajo meje v plezanju in alpinizmu, občudovali veličastne podobe gora in zadrževali dih ob neverjetnih avanturah. Drugi del festivala gorniškega filma pozornost posveča predvsem spektakularnim ekspedicijam in avanturam, je na včerajšnji novinarski konferenci dejal predsednik filmskega združenja Sergio Serra.

V četrtek, 19. februarja, bodo v gledališču Miela predstavili kratkometražne in dolgometražne filme zadnjih let. Ob 18. uri se bo začela projekcija prvih treh filmov, ob 20.30 pa bodo zavrtili še druge tri filme. Med celovečernimi filmi si bodo obiskovalci lahko ogledali kanadski film *Into the mind* in avstrijski film *Cerro Torre - A snowball's chance in hell*.

Drugi festivalski dan, ki bo na programu v četrtek, 26. februarja, bo posvečen speleologiji. Podelili bodo tudi nagrado *Hells bells*. Med 18. in 23. uro bodo vrtili kratkometražne in dolgometražne filme, ki so bili posneti v jamah in kanjonih po vsem svetu. Navdihujoč bo italijanski film *Jimbar Falls*, ki ga je Matteo Rivadossi posnel v enem od najglobljih kanjonov na svetu, ki se nahaja v Etiopiji. Na ogled bo tudi film slovenskega avtorja Cirila Mlinarja.

Zadnji festivalski dan bo na programu v četrtek, 5. marca. Dogajalo se bo v knjigarni kavarni Knulp, kjer bodo podelili tudi nagrado poimenovano po skrivnostni roži *Scabiosa Trenta*. Letos bodo to nagrado podelili že enainvajsetič, za njo pa se potegujejo avtorji, ki prihajajo iz naše regije, Slovenije in Koroške. Tokrat se bo za najboljši gorniški film potegovalo deset filmov, med katerimi bodo kar štiri slovenski. *Scabiosa Trenta* bo oblikovala tržaška umetnica Cristina Lombardo. Večer se bo začel ob 18.00 in končal ob 23.00 uri.

Naj povemo, da si bo festivalske filme mogoče ogledati z vstopnico, ki bo za vsak festivalski večer stala pet evrov. Nagrajevni večer bo vstopnine prost. (sč)

BARKOVLJE - Cesta in nabrežje iz 19. stoletja

Delavci spet naleteli na zanimivo odkritje

Pod novo cesto se je prikazala tista iz leta 1859 FOTODAMJ@N

Podjetje AcegasApsAmga obnavlja kanalizacijo v Barkovljah, delavci pa so nehote že spet prispevali k boljšemu poznavanju krajevine zgodovine. Decembra 2013 so med odstranjevanjem dotrajanih cevi pod Miramarskim drevoredom pred hotelom Maria Greif celo odkrili ostanke starorimske vile in pristana, tokrat pa so pri prvih kopaljščih »Topolini« pod istim drevoredom, pri globini enega metra, naleteli na cesto iz 19. stoletja.

Izkopavanje se je nadaljevalo v tesnem sodelovanju s specializiranim podjetjem ArcheoTest in pod nadzorom deželne spomeniškega varstva, ki je ocenilo, da je odkritje znanstvenega vidika pomembno. Gre za odlično ohranjen del obalne ceste, saj je morje nekoč segalo do današnjega asfaltiranega sprehajališča. Zgradili so jo v habsburškem obdobju, in sicer leta 1859, povezovala pa je Barkovlje in Miramarski grad. Slednjega so končali graditi leto pozneje. Cesto sestavljajo bloki peščenjaka, ki so še vedno v stiku s plažo.

Tedanje nabrežje in cesta sta posneta na številnih tedanjih fotografijah, na njih opazimo sprehajajoče se Tržačane, kočije, gledalce veslaških regat in avstrijske vojake na preži pred morebitnim napadom iz Tržaškega zaliva.

TREBČE, OPČINE - Srečanja z učenci

Zabaven praznik kulture s Primožem Suhodolčanom

Mladinski pisatelj Primož Suhodolčan je znal vzpostaviti neposreden in sproščen stik z učenci

Priljubljeni mladinski pisatelj Primož Suhodolčan je te dni z obiskom razveselil učence osnovnih šol Večstopenjske šole Opčine. Opensko ravnateljstvo, SKD Primorec iz Trebč in SKD Tabor z Opčin so v goste povabili koroškega književnika v okviru praznovanja dneva slovenske kulture. Pisatelj je nastopil v sredo dopoldne v Ljudskem domu v Trebčah in nato še v Prosvetnem domu na Opčinah. Navzoče je pozdravila ravnateljica Marina Ca-

stellani, pisatelja pa je na šaliv način predstavil g. A. Rismondo. Primož Suhodolčan je z obilico humorja, z izvirnimi domislicami in smešnimi prizori učenecem prikazal vsebino svojih sodobnih pravljic, ki jih učenci redno in z veseljem prebirajo v okviru Bralne značke. Pisatelj je poudaril pomen branja in otrokom svetoval, naj knjige kar sami prebirajo ali naj k branju povabijo mamice, očke, strice, poštarja, policaja ali učiteljico ...

Moj pust!

Spet je pred nami najbolji teden v letu. S seboj vzemite fotoaparatus in poslikajte »svoj« pust ... Fotografije nam pošljite preko rubrike Fotografije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu ali preko [facebooka](https://www.facebook.com/primorskiD), kot sporočilo na našo stran [primorskiD](https://www.facebook.com/primorskiD)

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 14. februarja 2015

VALENTIN

Sonce vzide ob 7.08 in zatone ob 17.29 - Dolžina dneva 10.21 - Luna vzide ob 2.59 in zatone ob 12.43.

Jutri, NEDELJA, 15. februarja 2015

JURKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 10 stopinj C, zračni tlak 1020 mb ustaljen, vlaga 55-odstotna, veter 2 km na uro severo-vzhodnik, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 9. do sobote, 14. februarja 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabržina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 6, Milje - lungomare Venezia 3, Nabržina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 6 - 040 368647.

www.farmacitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

KRU.T obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za velikonočno potovanje v skoraj dvomilijonski Beograd - nenavadna mozaik kulture, zgodovine, temperamentne glasbe, gostoljubja in domačnosti ter v Šumadijo in Novi Sad, od 3. do 6. aprila. Program in prijave na sedežu Krut-a (Ul. Cicerone 8, 2. nadstr.), tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Danes stopata na skupno pot

Dragica in Rudica

Trdno zvezo in uspešno sodelovanje jima želijo

Bazovski pustarji

Čestitke

Naša draga CENZIA praznuje danes rojstni dan! Vse najboljše ji želimo vsi, ki jo imamo radi.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.00 »Cinquanta sfumature di grigio«.

ARISTON - 16.00, 18.45, 21.15 »Turner«.

CINEMA DEI FABBRI - 15.30, 17.00 »Biancaneve«; 18.15 »Il leone di vetro«; 20.00 »Love is All«; 21.30 »Tutto sua madre«.

FELLINI - 15.30 »Mune - Il guardiano della luna«; 17.00, 21.30 »La teoria del tutto«; 19.15 »Unbroken«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.40, 21.00 »Birdman«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.30, 21.00 »Selma - La strada per la libertà«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.15, 20.10, 22.00 »Whiplash«.

KOPER - PLANET TUŠ - 13.50, 16.10, 18.40 »Annie«; 13.15, 15.10, 17.00 »Asterix: Domovanje bogov«; 18.30 »Iolanta - Grad vojvode Sinjbradca«; 17.10, 21.00 »Jupiter v vzponu«; 15.50, 18.50, 21.20 »Kingsman: Tajna služba«; 17.30, 18.45, 19.35, 20.00, 21.15, 22.30 »Petdeset odtenkov sive«; 13.20, 15.20 »Pobeg s planeta Zemlja«; 22.35 »Poročna priča d.o.o.«; 13.40, 15.30 »Sedmi palček 3D«; 16.15 »Teorija vsega«; 22.00 »Ugrabljen 3«; 14.00 »Veličastnih 6«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.15, 17.30, 19.45, 22.00 »Cinquanta sfumature di grigio«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Non sposate le mie figlie«; Dvorana 2: 15.00 »Minuscole - La valle delle formiche perdue«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Taken 3 - L'ora della verità«; 18.10, 22.00 »Jupiter - Il destino dell'universo«; Dvorana 3: 15.00 »Asterix e il regno degli dei«; 18.45, 20.10 »The Imitation Game«; 15.00, 16.45 »Notte al museo 3 - Il segreto del Faraone«; Dvorana 4: 20.00 »American Sniper«; 15.00, 16.30 »Shaun - Vita da pecora«.

SUPER - 16.00, 18.30, 21.00 »Romeo e Giulietta - Royal Opera House«.

THE SPACE CINEMA - 15.00, 16.00, 17.25, 18.35, 19.50, 21.10, 21.45, 22.15 »Cinquanta sfumature di grigio«; 15.20, 17.35, 19.50, 22.05 »Taken 3 - L'ora della verità«; 19.10, 21.45 »Selma - La strada per la libertà«; 15.15, 17.10 »Shaun - Vita da pecora«; 19.00, 21.40 »Jupiter - Il destino dell'universo«; 17.40, 19.50, 22.00 »Non sposate le mie figlie«; 15.30, 17.20 »Mune - Il guardiano della Luna«; 15.20, 19.40 »Notte al museo 3 - Il segreto del Faraone«; 15.45 »Romeo e Giulietta - Royal Opera House«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 19.45, 22.15 »50 sfumature di grigio«; Dvorana 2: 16.20, 18.40 »Jupiter - Il destino dell'universo«; 21.00 »Cinquanta sfumature di grigio«; Dvorana 3: 16.30 »Mune - Il guardiano della Luna«; 18.00, 20.00, 22.10 »Taken 3 - L'ora della verità«; Dvorana 4: 16.40, 19.50 »Shaun - Vita da pecora«; 18.10, 21.30 »Non sposate le mie figlie«; Dvorana 5: 17.30 »Notte al museo 3 - Il segreto del Faraone«; 19.50, 22.10 »Birdman«.

prej do novicewww.primorski.eu**Šolske vesti**

RAVNATELJSTVO LICEJA A. M. SLOMSKA sporoča, da bo šola zaprta danes, 14. februarja.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da bo urad tajništva za sprejem vpisnin odprto od ponedeljka do petka, od 7.30 do 14.30. Info na tel. 040-200136.

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL: sporočamo, da smo pričeli z vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2015/16. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od ponedeljka do petka, od 8. do 16. ure; tel. 040-573141, urad@dijski.si.

Prireditve

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave Markota Civaridija v Ljudskem domu v Križu »Kržani, pust na Opčinah 2014«. Odprto petek, sobota in nedelja.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi do 20. februarja v Gregorčičevo dvorano, Ul. Sv. Frančiška 20, (2. nadstropje) na ogled razstave 1914 - Položaj žensk na predvečer vojne: zjutraj od ponedeljka do petka (9.00-13.00), popoldne 16., 17., 18., 19. februarja (14.00-17.00).

KLUB PRIJATELJSTVA in Vincencijeve Konference vabita na popoldansko Prešernovo proslavo »Naj pesem sega do srca« v četrtek, 19. februarja, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani (Ul. Donizetti 3, 1. nadstr.). Prof. Majda Cibic bo predstavila zbirko poezij Odseleitev pesnika Ivana Tavčarja, s sodelovanjem gledališkega umetnika Adrijana Rustje in pianistke Alenke Cergol.

GLASBENA MATICA vabi na prireditve »Uglaševanje... slovenska umetnost Trstu v poklon«, ki bo v nedeljo, 22. februarja, ob 17.30 v Redutni dvorani »Victor de Sabata« gledališča »G.Verdi« v Trstu (vhod iz Ul. San Carlo 4).

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM in CPZ Sv. Jernej vabita na Večer slovenske pesmi in besede (Prešernovo proslavo) z naslovom »Al ljubiti me al me sovražiti?« v Finžgarjevem domu v soboto, 28. februarja, ob 20. uri. Oblikovali ga bodo MI DPS Vesela pomlad, MKS Stane Malič, MCPZ Sv. Jernej, solisti in igralska skupina T. Petaros. Govor: Alenka Štoka.

POGLED V KRALJSTVO TEME je naslov razstave fotografij, ki sta jih v globinah jam posnela Claudio Bratos in Peter Gedej. Razstavo je priredila Skupina 35-55 SKD France Prešeren in je na ogled v društvenem baru n' G'rici v Boljuncu.

Obvestila

FOTOVIDEO TRST80 vabi na Opčine danes, 14. februarja, na fotografsko tekmovanje »Pustni ex-tempore«. Vpisovanje na pustno soboto v Prosvetnem domu od 13. do 14. ure. Info na tel. št. 329-4128363 ali www.trst80.com.

BORŠTANSKI PUST - v nedeljo, 15. februarja, bo potekal tradicionalni sprevod po vasi od hiše do hiše. Letos bomo obiskali Zabrežec v jutranjih urah in Boršt po kosilu. »Škrmate« se zberemo v Srenjski hiši ob 9.30 in točno ob 10.00 krenemo na pot.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA bo po ustaljeni tradiciji ob pustnem času obiskalo domače vasi: v nedeljo, 15. februarja, Slivno, Mavhinje, Cerovlje, Prečnik in Praprot; v ponedeljek, 16. februarja, Vižovlje, Štivan, Medja vas, Sesljan, Trnovci in Šempolaj; v torek, 17. februarja, Nabržina. Vabimo k sodelovanju vse prijatelje in ljubitelje vesele glasbe!

HATHA YOGA - KD RDEČA ZVEZDA, v sodelovanju z vaditeljem Janom, prireja čaj Hatha yoge. Lekcije se odvijajo ob ponedeljkih in četrtek ob 18.00 v Saležu. Vabljeni na sproščeno

telesno in umsko vadbo. Info na tel. 340-6887720 (Jan) ali yogajanbu-din@gmail.com.

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE, v organizaciji KD Fran Venturini, bo v nedeljo, 15. februarja, od 15.30 do 20.00 in v torek, 17. februarja, od 16. do 20. ure v društvenih prostorih pri Domju. Igra ansambel Remix. Vsi toplo vabljeni!

PUST BAZOVICA - Bazovske pustne šeme bodo pustovale po vasi v nedeljo, 15. februarja. Zbirališče pri Kalu ob 9.30.

SKD PRIMORSKO iz Mačkolj vabi vse prijatelje pusta, da se udeležijo pustnega sprevoda po vasi v nedeljo, 15. februarja, ob 8.30 izpred »kantine pri Rikardotu«. Društvo bo v torek, 17. februarja, priredilo tudi tradicionalno otroško pustno rajanje v prostorih Srenjske hiše ob 16.30. Za glasbo in prigrizek poskrbljeno.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE - HATHA YOGA: na Stadionu 1. maj pri Sv. Ivanu. Urniki: torek in petek 18.30-19.50 in 20.00-21.20. Vabljeni na popolno sprostitve telesa in uma. Info na tel. 340-6887720 (Jan) ali yogajanbu-din@gmail.com.

SKD TABOR - HATHA YOGA: v Prosvetnem domu na Opčinah. Tečaja se bosta odvijala ob ponedeljkih ob 20.00 in sredo ob 20.30 ob torkih in petkih ob 9.00. Vabljeni na spoznavanje starodavne indijske modrosti, ki omogoča razvoj vašega telesnega in umskega potenciala. Info na tel. 340-6887720 (Jan) ali yogajanbu-din@gmail.com.

DSI vabi v ponedeljek, 16. februarja, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na debatni večer na temo »Vloga športa v naši stvarnosti nekoč in danes«. O temi bosta govorila Ivan Peterlin in Franko Drasič.

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE bo v ponedeljek, 16. februarja, ob 16. uri dalje v dvorani Ljudskega doma Canciani v Podlonjerju, Ul. Masaccio 24.

SKD VIGRED vabi otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo na pustno rajanje, ki bo v ponedeljek, 16. februarja, ob 16. do 18. ure v spodnjih prostorih stavbe Albina Škerka v Šempolaju.

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE z bogato loterijo in animacijo v organizaciji SKD Primorec bo v torek, 17. februarja, od 15. do 18. ure v Ljudskem domu v Trebčah.

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ obvešča, da je zbirališče za koledovanje po vasi v torek, 17. februarja, ob 13. uri v »Žavljah«.

SKD TABOR, Prosvetni dom - Opčine, prireja otroško pustno rajanje v torek, 17. februarja, ob 16. do 19. ure. Zabalval nas bo Mladi Maj!

PUST BOLJUNEC: vabljeni v sredo, 18. februarja, na G'rico ob 15.30 za vzlet Boljunika 27.

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ vabi na pepelnico v sredo, 18. februarja, v Štalco v Šempolaju med 18. in 20. uro na veselo slovo od pusta »Mornarja Mareta«.

V MARIJANIŠČU na Opčinah bodo v februarju in marcu ob sredah potekala srečanja priprave na poroko. To je edini slovenski tečaj v zamejstvu za vse, ki se želijo poročiti v cerkvi. Prvo srečanje bo v sredo, 18. februarja, ob 20.30. Skupno 7 srečanj. Nadaljnji raspored bo vsakdo dobil na prvem srečanju. Prijave na tel. št. 335-8186940.

ONAV (Vsedrjavno združenje poskuševalcev vina) vabi na večer posvečen Modremu pinaju. Pokušnja bomo izpeljali v petek, 20. februarja, ob 20.30 v restavraciji v Miljah. Info in vpisnina po tel. 333-9857776 ali triste@onav.it.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v petek, 20. februarja, na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

VZPI - ANPI: Naselje Sv. Sergija in Ricmanje-Log, vabita v petek, 20. februarja, ob 18. uri v Ljudski dom Palmiro Togliatti, Ul. Di Peco 7, na predstavitev knjige Marie Antoniette Moro »Tutte le anime del mio corpo«. Knjigo bo predstavila Sara Matijatic

v pogovoru z avtoričino hčerjo Loreno Fornasir ter z zgodovinarico Anno Di Gianantonio in književnico Gabriello Musetti.

POKRAJINSKI SVET SKGZ sklicuje izredni pokrajinski kongres SKGZ za Tržaško v sredo, 25. februarja, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. Sv. Frančiška 20 (2. nadstropje).

OBČINA DOLINA sporoča, da bo do petka, 27. februarja, možno predložiti prošnje za dodelitev denarnega prispevka za povračilo stroškov za nakup v š.l. 2014/15 učbenikov, individualnih učnih pripomočkov, vozovnic za lokalni javni prevoz v tržaški pokrajini, v korist učencev nižjih srednjih šol in prvih dveh razredov višjih srednjih šol, s stalnim bivališčem v občini Dolina. Obrazec na www.sandorligo-dolina.it.

OBČINA DOLINA sporoča, da bodo potekala za š.l. 2015/16 vpisovanja v otroške občinske jasli v Dolini št. 200 - slovenska in italijanska sekcija in v otroške jasli Colibri, Ul. Curiel 2 (samo za mesta v konvenciji z Občino Trst, ki so na razpolago za otroke s stalnim bivališčem v Občini Dolina) do petka, 27. februarja. Info in vpisni obrazci na www.sandorligo-dolina.it.

SKD IGO GRUDEN vabi na brezplačno uvodno predstavitev delavnice »Skrb za zdravje ženske in njeno vitalnost« v petek, 27. februarja, ob 17.00 v Kulturnem domu v Nabržini. Prvo od petih srečanj pa bo v soboto, 28. februarja, ob 17.00 do 18.30. Za ostale info na tel. 349-6483822 (Mileva).

Turistične kmetije

AGRITURIZEM DEBELIS je na Kolonkovcu odprto do 17.02.
Tel. 040-391790 - zaprto ob sredah.

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ 46 je odprto vsak dan do 22. februarja.
Tel. 040-229439

IGOR JE ODPRL OSMICO v Ricmanjih.
366-5304154, 333-8979612

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

PRODAJAM ženske čevlje in škornje od št. 43 do 46. Tel. št.: 335-5283387.
PRODAJAM sode za vino ali olje iz inoxa. Tel. št.: 331-7114399.

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjevsi št. 14. Tel. št. 040-208632.
PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

Prispevki

V spomin na drago Bredo Komel Lorzar darujeta Silvana Bogatec Zuliani in hčerka Morena 100,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na Vorusa Livija - Miciota daruje Willy Vorus 50,00 evrov za VZPI-ANPI Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Karlota Guština daruje družina Milic in Barberis 50,00 evrov za repentabrsko cerkev.
Namesto cvetja na grob Guštota in Pie daruje Boris z družino 30,00 evrov za Mpz Tabor.

KRAŠKI PUST - Sinoči v openskem Prosvetnem domu

Na defileju prišli do izraza domiselnost in ustvarjalnost

Za zmagovalce razglašeni Havajci iz osnovne šole na Katinari, sicer pa nagrade za vse

Galerija fotografij na Facebooku **PrimorskiD**

Pogled na polno dvorano pisanih mask in, desno, zmagoviti Havajci iz katinarske šole

FOTODAMJ@N

Kralj Valentin Štrukelj in Kraljica Osminka Sabotinka sta po težki odločitvi za zmagovalce letošnjega defileja razglasila Havajce iz osnovne šole na Katinari, nagrajeni pa so bili čisto vsi udeleženci.

Dogajanje v dvorani Prosvetnega doma pa je bilo nadvse pestro in živahno. Defileja se je udeležilo 16 izvirnih pustnih mask, predvsem otroških. Posebnega aplavza so bili deležni starši in otroci vrtca Anton Fakin s Cola, ki so se živeli v svet palčkov in vil v gozdu. Vrtec že dolgo let sodeluje na

defileju, pred pustnim obdobjem so tako tudi letos oblikovali izredno bogate in dodelane kostume. Za vseh ni bilo prostora na odru, bilo jih je kar 60, tekmovali pa so izven konkurence.

Nezadržni Omar Marucelli, priložnostno oblečen v šarmantno žensko, je nato na oder povabil še druge udeležence, vsak pa je moral zagovarjati domačo izdelavo maske. Največ so si prizadevale babice in mame, tudi kak dedek je bil med ustvarjalci, našla se je tudi kaka mamina prijateljica. Na odru se je zvrstilo 16 mask, med temi kar

precej princesk in vil, kavboj, pikapolonci, skupina otrok Grease, Havajci iz OŠ Fran Milčinski na Katinari, japonski Sushi, mačka Hello Kitty, črni labod, očarljiva kraljica src in kot zadnja še kraljica ledu.

Otroška radovednost je bila pred razglasitvijo zmagovalca uperjena tudi v čarodejko Karly Ann, ki je s številnimi čarovnijami popestrila spored. Na oder so nato stopili še člani skupine Orange Juice. Ob njihovi glasbi se je petkov večer 48. Kraškega pusta v Prosvetnem domu nadaljeval pozno v noč. (mar)

Kraški pustni sprevod v živo na našem spletu!

Primorski dnevnik bo tokrat še bolj intenzivno spremljal openski pustni sprevod. Na spletni strani www.primorski.eu si boste lahko ogledali neposredni prenos, obenem pa bomo na isti strani in na strani **PrimorskiD** na Facebooku sproti objavljali novice in slike. Če le morete, pa pustujte na Opčinah!

OPČINE

Začetek sprevoda danes ob 14. uri

Kljub muhastem vremenu bo današnje dogajanje na Opčinah steklo po predvidenem programu. Sprevod 48. Kraškega pusta se bo kot običajno začel ob 14.00 uri, ko se bosta po Dunajski cesti spustili veličanstvi iz Štavnava Kralj Valentin Štrukelj in Kraljica Osminka Sabotinka. Sledila jima bo pustna skupina zadruga Anfass, takoj za njimi pustni voz Kolonje. Občinstvu se bo v prvem popoldnevu predstavilo osem vozov in skupin v uradni konkurenci, ob njih še pustarji iz Boljunca ter Pustje z Liga na Kanalom.

Opensko središče bo zaprto za promet od 12. do 20. ure. Obiskovalci kraškega pusta bodo lahko avtomobile parkirali na parkiriščih ob krožišču na državni cesti 202, v Ul. Dei Salici, Doberdobski ter Ul. Degli Alpini, na razpolago bo tudi parkirišče ZKB.

Po povorki bo tradicionalna zabava z nagrajevanjem na »pustnem borjaču« Prosvetnega doma. Hrano in pijačo bodo delili člani SK Brdina, pevci KD Tabor in Mladinski krožek. Za veselo vzdušje bo poskrbela skupina Munda Štajerci. Povorko Kraškega pusta in nagrajevanje bodo vodili Eugen Ban, Marko Sancin in Omar Marucelli. (mar)

MESTNO NABREŽJE - Na španski fregati Canarias iz Natove skupine bojnih ladij

Topovi, torpedi in devica Marija

V okviru operacije Active Endeavour bo sedem ladij do ponedeljka v Trstu - V španski posadki tudi več žensk

Ob Pomorski postaji so od včeraj privezane štiri fregate zveze Nato, in sicer kanadska ladja Fredericton, turška Turgutreis, italijanska Aliseo in španska Canarias, ki pripadajo stalni pomorski bojni skupini 2 (Standing Nato Maritime Group 2 - SNMG 2). Pri sedmem pomolu je privezana ameriška raketna križarka Vicksburg, pri naftnem terminalu v Miljskem zalivu pa nemški ter španski tanker Spessart in Patiño. Na krovu ladij je skupno okrog dva tisoč mornarjev iz šestih držav, v Trstu bodo do ponedeljka dopoldne.

Sedmerica vojnih ladij, ki v okviru protiteroristične operacije Active Endeavour izvaja nadzor v Sredozemlju (cilj je med drugim preprečevati tihotapljenje in trgovino z orožjem), je prejšnji postanek opravila v Splitu. V Trstu bodo napolnili rezervoarje z gorivom, shrambe pa z zalogami hrane in pijače (živila dobavlja pomorska agencija Tarabochia). »Zelo sem vesel, da smo v Trstu, tu sem prvič. V teh dneh bomo spoznali mesto, njegovo kulturo in zgodovino,« je na novinarski konferenci na krmnem krovu fregate Canarias povedal poveljnik bojne skupine, ameriški divizijski admiral Brad Williamson.

Poveljnik je razložil, da je to ena štirih bojnih skupin Natove mornarice, pristojna je za Sredozemlje. Po postanku v Trstu bo nekaj časa plula po Jadranu, na vrsti bodo vojaške vaje, prihodnja etapa pa naj bi bila Grčija. Novinarski konferenci so prisostvovali poveljniki štirih fregat Jeffrey Murray (Fredericton), Hüseyin Temizel (Turgutreis), Mario Lauria (Aliseo) in gostitelj Manuel Alvargonzález Méndez (Canarias). Williamson je že srečal tudi lokalne predstavnike oblasti, prefektinjo Francesco Adelaide Garufi, župana Roberta Cosolinija (na zapanstvu) in krajevne vrhove pristaniške kapitanije ter italijanske vojske.

Skupaj s tiskovno predstavnico Robyn Gerstenslager je bil naš vodič po špan-

ski fregati poročnik bojne ladje José Bernal. Po dvomotornem večnamenskem helikopterju sikorsky SH-60 seahawk in dveh hangarjih smo si ogledali še skladišče torpedov. Po hodniku smo mimo oficirskih kabin in slačilnic prispeli do kapitanove prostore z udobnimi fotelji in portretoma kralja Filipa VI. in njegovega očeta Juana Carlosa; na isti steni je obešen tudi okvir s kapitanovim mečem in palico.

Povzpeli smo se višje do informacijskega in bojnega središča (CIC), v katerem računalniško upravljajo vse orožje na krovu: pod različnimi ekrani so številne tipke in aparature, s katerimi upravljajo rakete, torpede ter večjo in manjšo artilerijo. Na središčni polici opazimo lesen Marijin kipec. »Tu je veliko tehnologije, za vsak slučaj pa imamo tudi sveto devico Virgen del Carmen, zavetnico naše armade. Nikoli

ne več,« se je pošalil mladi Bernal. Podobno devico smo srečali še na poveljniškem mostu, kjer nadzorujejo radarske signale in si ogledujejo morske karte. Ladja Canarias ima lušno maskoto: mišičastega in tetoviranega kanarčka Titti.

Fregata Canarias, na kateri smo srečali tudi veliko mornark, je zaplula 16. januarja, v Španijo se bo vrnila sredi marca. Na krovu smo si ogledali še visoke radarje in top italijanske izdelave OTO Melara 76/62 mm z dometom do 22.000 jard (okrog 20 kilometrov). Ob ladji Canarias je privezana kanadska Fredericton z značilnim javorovim listom. Sosednjega krova smo opazovali človeško verigo sicer malce z dolgočasenih kanadskih mornarjev, ki so si podajali pakete s pravkar prispelo hrano in pijačo: desetine kilogramov riža, kosmičev, sadnih sokov in drugih živil.

Aljoša Fonda

Top italijanske proizvodnje, mornarke pred helikopterjem sikorsky seahawk (morski jastreb) in pet poveljnikov Natovih ladij

FOTODAMJ@N

več fotografij na www.primorski.eu

SLOVENIJA TA TEDEN

Dolgi repi bančnih sanacij

DARJA KOCBEK

Slovenski davkoplačevalci so morali v približno četrto stoletje, kolikor imajo lastno državo, dvakrat sanirati svoje (državne) banke. Oblasti, ki so pripravile načrt za sanacijo in ga izvedle, so pri tem obkrajale del varčevalcev oziroma vlagateljev. S prvo sanacijo leta 1991 so brez svojih vlog ostali devizni varčevalci v podjetjih Ljubljanske banke v nekdanji Jugoslaviji. Decembra leta 2013 in lani so brez obveznic in delnic bank ostali mali domači vlagatelji.

Sodišče za človekove pravice v Strasbourg, na katerega so se po pravico obrnili izbrisani tuji varčevalci, je julija lani slovenski državi že naložilo, da jim mora poplačati neizplačane vloge. Slovenske davkoplačevalce bo to skupaj z obrestmi po sedanjih izračunih stalo okrog pol milijarde evrov. Izbrisani slovenski varčevalci, ki so jim delnice in obveznice kot dobro naložbo ponujali na okencih bank, do Strasbourg se niso prišli. Čakajo na odločitev ustavnega sodišča.

Ustavni sodniki so novembra lani odločili, da se bodo v postopku ustavne presoje zakona o bančništvu in novele tega zakona (s katero je bil omogočen izbris malih delničarjev in imetnikov podrejenih obveznic bank) z več vprašanji obrnili na Sodišče EU v Luksemburgu. Do odločitve tega sodišča so postopek za oceno ustavnosti prekinili. Po podatkih Društva mali delničarji Slovenije (MDS) so na podlagi odločb Banke Slovenije v Novi ljubljanski banki (NLB), Novi kreditni banki Maribor (NKBM), Abanki, Probanki, Factor banki in v Banki Celje v letu 2013 in 2014 izbrisali 101.308 delničarjev, ki so imeli v lasti za nekaj manj kot 600 milijonov evrov delnic in podrejenih obveznic.

Ne glede na to, kako bodo odločili ustavni sodniki, je razlase iz leta 2013 in 2014 v tem tednu postala zelo vprašljiva. Časopis Finance je objavil prepis pogovora svojega kolumnista Tadeja Kotnika, ki je eden od razlaščenih, z uslužbenecem iz Banke Slovenije (BS). Ta neimenuvani uslužbenec, očitno na visokem položaju v BS, mu je razkril, da naj bi bili podatki, na podlagi katerih je BS zahtevala dokapitalizacijo podzavljanih bank, prirejani. V nasprotju z računovodskimi standardi naj bi BS prikazala večjo bančno luknjo, kot je bila v resnici. Priredila naj bi tudi odločbo, s katero je zahtevala izbris.

Razlog za spremembo datuma na odločbi naj bi bila informacija, da je ustavno sodišče 18. decembra 2013 odločalo o začasnem zadržanju novele zakona o bančništvu. Ker so to na Banki Slovenije izvedli isti dan dopoldne, naj bi na hitro svojo odločbo o izbrisu datirali na 17. december, torej dan prej, da bi izbris bil zagotovo izveden pred odločitvijo ustavnega sodišča.

Na Banki Slovenije so se na poročanje Financ in drugih medijev o prirejanju podatkov v terek najprej odzvali v svojem slogu – s skopo izjavo. V njej so po poročanju STA navedli, da je ukrepe sprejel svet BS, ki je po zakonu edini pristojen sprejemati tovrstne odločitve. »Ukrepe presoja sodišče, Banka Slovenije pa bo, ko bo znana odločitev sodišča, to spoštovala,« so sporočili in napovedali, da se »zato v zvezi s to temo umikajo iz medijskih diskusij«.

Pritisk javnosti in tudi politike je potem postal prevelik, da bi ostali pri njej, zato je v sredo popoldne pred novinarje stopil guverner BS Boštjan Jazbec. Vse obtožbe o prirejanju je odločno zavrnil. »Če

drži teza, da je Banka Slovenije prirejela dokumente, je pričakovati, da bo nekdo pokazal originalen in ponarejen dokument,« je dejal. Jazbec ne vidi motiva, zakaj bi BS kar koli prirejela in manipulirala. Legitimno in razumljivo pa se mu zdi, da želi vsak imetnik podrejenih obveznic dobiti sredstva nazaj. Jazbec se sklicuje tudi na evropsko komisijo, ki je potrdila načrte za prestrukturiranje slovenskih bank, ki so bili podlaga za njihovo dokapitalizacijo in podzavljenje, pa tudi za razlase lastnikov delnic in podrejenih obveznic.

V evropski komisiji priznavajo, da so nova pravila o državnih pomočeh, na podlagi katerih so presojali slovenske načrte, res strožja od prejšnjih, njihovo bistvo pa ni izbris, ampak, da davkoplačevalci čim manj prispevajo k reševanju bank. Spomnijo pa tudi, da izbris delničarjev ni edina možnost, njihovo premoženje bi lahko tudi spremenili v lastniški kapital bank. Zakaj se Banka Slovenije ni odločila za to možnost, guverner ne pove.

Tiho sta Uroš Čufer, finančni minister v prejšnji levosredinski vladi Alenke Bratušek, in nekdanji državni sekretar na ministrstvu za finance Mitja Mavko, ki se je z uradniki iz evropske komisije dogovarjal o načrtu za reševanje slovenskih bank. Mavko ni več v službi v državni upravi, njegov nekdanji šef Uroš Čufer je pred odhodom z ministrstva podpisal sklep, na podlagi katerega je odšel v London za svetovalca direktorja pisarne Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD).

Kaj lahko se zgodi, da bodo slovenski davkoplačevalci za odškodnino izbrisanim iz let 2013 in 2014 plačali še en zajeten znesek, odgovorni za izbris pa bodo, ne da bi za karkoli odgovarjali, takrat že v dobro plačanih službah v tujini.

PISMA UREDNIŠTVU

Zabojniki za odpadke in izruvane table

Spoštovano uredništvo Primorskega dnevnika,

vnaprej se opravičujem, ker ne znam pisati v slovenskem jeziku, kljub temu, da sem opravil prvi tečaj slovenščine. Želim pa odgovoriti na trditve gospoda Marka Milkoviča v zvezi z dejanjem vandalizma v Padričah, ki ga je PD opisal 4. februarja.

Fotografija table o prepovedi parkiranja, ki je bila pred dnevi izruvana na huliganski način, je posneta z ozadjem skupine hiš, ker tudi sam prebivam, zaradi česar se čutim neposredno poklican k zadevi, saj sem tudi jaz eden »novih prišlekov na Kras«, kot nas imenuje gospod Milkovič.

Njegove trditve oziroma »sklepanja« so hudo žaljiva in povsem neosnovana in se nagibajo k ustvarjanju neke vrste nestrpnosti. V času splošnih napetosti, ki ga doživljamo, bi, nasprotno, potrebovali razumevanja, prijateljstva in strpnosti.

Gospod Milkovič je v zmoti, ko trdi, da novi prišleki nimajo spoštovanja do avtohtone skupnosti in nočejo spoštovati pravil. V Padričah živim že pet let in sem se sprijateljil s številnimi domačini prav zaradi tega, ker sem se aktivno vživel v krajevno stvarnost ob spoštovanju tradicij.

Gospod Milkovič se tudi moti, ko trdi, da so problem zabojnikov za odpadke, ki kvarijo videz vaškega trga ustvarili novi prišleki, potem ko je znano in so to tem obširno pisali časopisi, da je to posledica novega načrta reorganizacije, za katerega je dalo pobudo podjetje Acega S.p.a.

Zgrešena je tudi trditev, da gradbeniki ne upoštevajo parkirišč: lahko zatrdim, da v skupini hiš, ki jo je videti na objavljeni fotografiji, vsaka izmed njih razpolaga z dvema zasebnima parkiriščema in torej nihče nima nikakršnega interesa zasedati skupne površine, pa naj bo na njih parkiranje prepovedano ali ne.

Znova poudarjam, da je dogodek treba pripisati izključno huliganstvu kakega izoliranega posameznika, ki si je hotel izven vsakršnih pravil sam zagotoviti nekakšno psevdopravico.

Vabim gospoda Milkoviča, da se ukvarja z dejansko pomembnimi stvarmi kot je na primer vzdrževanje ceste, ki pelje k Domu Ieralla ali vzpostavljane omejene hitrosti na cesti Padriče - Gropada, ki je postala kot dirkališče formule ena.

Gospoda Milkoviča vabim, da se podrobno seznanji z dejstvi preden daje izjave in predvsem naj prispeva k ustvarjanju klime mirnega sožitja, brez iskanja nepotrebnih in škodljivih antagonizmov.

Zahvaljujem se za pozornost in lepo pozdravljam.

Giorgio Vaselli

P.S. S tem pismom izražam tudi občutke drugih »novih prišlekov« s Padrič

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

PREJELI SMO

Deželna reforma krajevnih uprav ne upošteva interesov slovenske manjšine

Deželna reforma krajevnih uprav je bila pred nekaj meseci odobrena. V tej zvezi je bilo v naši manjšini (in ne samo mnogo polemik in jih skoraj gotovo še bo. Pristojni odbornik Panontin je predstavil zakon, ki se v prvem členu sklicuje na 4. člen posebnega statuta dežele Furlanije julijske krajine in pove, da je reforma izpeljana na njegovi podlagi. To je tisti statut, ki ga je naša dežela dobila prav zaradi prisotnosti slovenske manjšine in ga prav zaradi tega še danes ohranja. In kljub tej občeznani ugotovitvi imenovani odbornik, v prvem osnutku omenjenega zakona, slovenske manjšine sploh ni upošteval!

Sramota!
A ni upošteval niti:
- mednarodnih pogojev, ki zagotavljajo naši manjšini zaščito
- državnega zakona št. 38. ki govori o pravicah naše manjšine
- deželnega zakona št. 26, ki obravnava zaščito naše manjšine
- seznama 32. občin dežele FJK, na ozemlju katerih se izvaja zaščitni zakon
- da je slovenska manjšina tako pomembna, da ima Dežela Furlanija Julijska krajina pristojno odbornišvo (vodi ga odbornik Torrenti) in urade, ki se ukvarja z njo
- da je v deželni koaliciji stranka Slovenske skupnosti, zbirna stranka Slovencev v Italiji in njen predstavnik, Slovenec Igor Gabrovec, je celo podpredsednik deželnega sveta; je bilo tako težko ga vprašati za nasvet?

- Da je v deželnem svetu gospod Stefano Ukmar, Slovenec in član Demokratične stranke, najmočnejše partnerice de-

želne koalicije; je bilo tako težko ga vprašati za nasvet?

Sramota!
Ko se je pokazal ta omalovaževalni odnos (v bistvu, kot bi nas ne bilo!) do naše manjšine s strani odbornika Panontina, je nastopila stranka Slovenske skupnosti, kot koalicijska partnerica, njen izvoljeni predstavnik v deželnem svetu, Igor Gabrovec, in deželni svetnik Demokratične stranke Stefano Ukmar. Začela so se pogajanja, razprave in na koncu je deželna vlada sprejela nekaj dopolnil, med katerimi naj bi bilo najvažnejše tisto, ki na ozemlju dvaintridesetih občin, kjer se izvaja zaščitni zakon, zagotavlja nezmanjšan nivo zaščite naše manjšine. To se krasno sliši in še lepše prodaja, realnost pa je čisto drugačna.

Ste kdaj pomislili, kdo bo presojal, če neka odločba zveze občin manjša ali ne nivo zaščite slovenske manjšine? Kdo se bo lahko pritožil? In še važnejše: tisti, ki bodo o zadevi odločali, na kaj se bodo lahko naslonili, ko pa v zakonu pojem »zmanjšati nivo zaščite slovenske manjšine« sploh ni točno opredeljen? Kako tolmačiti, s pravnega vidika, izraz »zmanjšati nivo zaščite slovenske manjšine«? Imamo že ustaljeno sodno prakso v zvezi s tem? Koliko bo stal tak postopek? Toliko, da bo malokdo imel dovolj denarja, da bi se ga lahko lotil? Koliko bo trajal? Med tem časom bo sporni ukrep zamrznjen ali se bo vseeno izvajal? Če problemi, nakazani v teh vprašanjih, nimajo konkretnih rešitev je omenjena norma le pesek v oči manjšini.

Stranka Slovenske skupnosti se je s svetnikom Igorjem Gabrovcem do zad-

nega zavzemala vsaj za dopolnilo po katerem bi občine, na ozemlju katerih se izvaja zaščitni zakon, lahko svobodno odločale, če sploh pristopijo k kateri zvezi ne da bi jih, v primeru nepristopa, Dežela kakorkoli oškodovala. Dopolnilo ni bilo sprejeto.

Zakaj? Ker jih slovenska komponenta najmočnejše koalicijske partnerice, Demokratične stranke in njen predstavnik v deželnem svetu, gospod Stefano Ukmar niso podprli.

Zakaj? Poglejmo naslednjo izjavo, objavil jo je Primorski dnevnik, svetnika Stefana Ukmarja, ki jo je izrekel nanašajoč se na Igorja Gabrovca in stranko Slovenske skupnosti: ».....zna dobro igrati vlogo in gleda na vsako stvar v luči tistih 5.000 glasov, ki omogočajo njegovi stranki prisotnost v deželnem svetu«.

Gospod Ukmar, mar vam je tako težko dojeti, da je bilo tistih 5.431 glasov zaupanih stranki Slovenske skupnosti ne toliko ali ne samo zato, da brani splošne pravice in cilja na splošne zahteve, ki jih lahko ima vsak italijanski državljan. Za to skrbijo, v eni ali drugi meri, že ostali svetniki koalicije in opozicije. Teh 5.431 glasov stranki Slovenske skupnosti in skoraj 1.800 preferenc Igorju Gabrovcu, so volivci namenili v prvi vrsti z željo, da bi on in ta stranka prvenstveno branili pravice naše slovenske manjšine, da bi se lahko slovenska manjšina ostala gospodar na svoji zemlji. To, da Igor Gabrovec gleda na vsako stvar v luči tistih 5.431 glasov mu je lahko samo v veliko čast, saj pomeni, da je docela doumel zaupano mu poslanstvo in si vzelo kot dolžnost, da ga po najboljših močeh izpelje.

Mogoče pa vi, gospod Ukmar, na vaših (če se ne motim) 971 preferenc gledate drugače. Mogoče menite, da tisti, ki so vam jih zaupali niso storili tega iz istega nagiba kot tisti, ki so jih zaupali gospodu Gabrovcu? In vsi ostali (imamo kakšen uradni podatek koliko jih je bilo?), ki so zaupali svoj glas slovenski komponenti Demokratične stranke kaj menijo o naslednji izjavi, ki jo je le ta, v zvezi z reformo krajevnih uprav, izrazila v naslednjem stališču, objavljenem v Primorskem dnevniku: »Vsekakor smo v času pomembnih reform in tudi slovenska manjšina mora sprejeti ta izziv, seveda s potrebno pozornostjo do vrednotenja lastne specifičnosti, ki pa se gotovo ne kaže v številčnosti upravnih organov, pač pa v polnem spoštovanju zaščitnih pravic, menijo Slovenci v DS.« Če se vrednotenje naše specifičnosti gotovo ne kaže v številčnosti upravnih organov pomeni, za slovensko komponento DS, da lahko tudi zgubimo katerega slovenskega župana! Zakaj pa ne kar vseh? Itak niso pomembni za vrednotenje naših specifik. Ker pa slovenske občine, vsaj za sedaj, svojega župana le morajo imeti, lahko posledično sklepamo, da za slovensko komponento DS je bolje, če so to Italijani (z vsem spoštovanjem do županov italijanske narodnosti seveda!). Torej vodstvo slovenske komponente DS noče, da bo slovenska manjšina upravljala svojo zemljo in bila na njen gospodar! Saj to delajo bolje župani italijanske narodnosti! Kakšen občutek manjvrednosti! Kaj pa mislita o tem zgoniška županja Monica Hrovatin in doberdobski župan Fabio Vizintin, ki sta bila, kot poroča Primorski dnevnik, prisotna na deželnem

vodstvu slovenske komponente DS, ki je posredovalo zgornjo izjavo? Tako sporočilo (do danes sem čakal morebitni demanti, a ga nisem zasledil) nedvoumno obelodani zakaj slovenska komponenta Demokratične stranke in Stefano Ukmar z njo nista podprla naporov Slovenske skupnosti, zbirne stranke Slovencev v Italiji in Igorja Gabrovca. Saj se stranka Slovenske skupnosti in njen svetnik v deželnem svetu borita za to, da bi naša manjšina, kjer se le da, še lahko upravljala ozemlje, ki ga naseljuje in bila torej gospodar na svoji zemlji. Iz izjav vodstva slovenske komponente Demokratične stranke pa lahko sklepamo, da naj našo zemljo raje upravljajo italijanski župani. Da to še kako drži, in se s tem strinja tudi Demokratična stranka, potrjujejo izjave Stefana Ukmarja (PD 7. 2. 2015), tržaškega župana Cosolinija (PD 8. 2. 2015) in tržaškega pokrajinskega tajnika DS Štefana Čoka (PD 8. 2. 2015), s katerimi nasprotujejo predlogu zveze občin med Devinom-Nabrežino, Zgonikom, Repentabrom in Dolino (PD 6. 2. 2015), spodbujajo pa zvezo teh občin (z dodatkom Milj) s Trstom. V taki zvezi pa, kot smo že večkrat brali, bi Trst imel 15 glasov, vse ostale občine skupaj pa le 10. Kdo menite, da bi ukazoval?

Dokler ima slovenska komponenta Demokratične stranke tak čut manjvrednosti do svojega velikega brata, Demokratične stranke in v primeri z večinskimi narodom, bomo še naprej zgubljali še to, kar smo si s tako velikim trudom priborili.

In na žalost tudi tu človek težko vzklikne kaj drugega kot: Sramota!

Albert Devetak

POEZIJA - Poklon slovenskemu pesniku Tomažu Šalamunu

»Pesnik je absolutno briljanten, ker je vladar sveta«

Vedro so se ga spomnili v okviru Meseca slovenske kulture v Trstu

Poklon pesniku Tomažu Šalamunu v prostorih tržaške Postaje Rogers

FOTODAMJ@N

Tržaška Postaja Rogers je v sredo gostila četrto srečanje Meseca slovenske kulture v Trstu, Skupina 85 in Slovenski klub sta priredila poklon pravkar preminulemu ikonoklastu slovenske poezije Tomažu Šalamunu. S stene za govorniško mizo je publiko motril pogled nasmejanega Šalamuna, iz zvočnikov pa se je izvil njegov umirjeni glas, pesem *Acquedotto*: »Moral bi se roditi leta 1884 v Trstu, na Acquedotto, pa se nisem mogel.«

Pesnik bi se res bil moral roditi v Trstu, tek zgodovine pa je izkrivil načrte usode: Šalamunova starša sta bila namreč del tiste emigracije, ki se je italijanska javnost nerada spominja, saj sta se v času fašizma zaradi italijanizacijskega pritiska iz Trsta zatekla v Zagreb. Srečanje z Danetom Zajcem v Ljubljani v času študija umetnostne zgodovine je bilo za Šalamuna prelomno. Z objavo pesmi *Duma 64* v reviji *Perspektive* leta 1964 si je pesnik »prislužil« arest, ki je sicer zaradi pritiska intelektualnih krogov trajal »samo« 5 dni. Dve leti zatem je v samozaložbi izšel njegov odmevni pesniški prvenec *Poker*, ki velja za pravi mejnik v sodobni slovenski poeziji. Bil je član umetniške skupine OHO in eden izmed prvih promo-

terjev eksperimentiranja z jezikom. Njegova popotovanja (po Evropi, ZDA, Mehiki) so močno zaznamovala Šalamunovo pesniško ustvarjanje.

Tako je pesnika predstavil Pierluigi Sabatti, ki je moderiral pogovor.

Marko Kravos je Šalamuna spoznal v času študija v Ljubljani, ko sta pesniško gledano oba bila še začetnika. Pojasnil je, da se je za Šalamunovimi pesniškimi provokacijami skrivala izpoved, da mu je domovina pretesna, kot je razvidno iz slovite *Dume 64*. To je bilo za slovenski pesniški prostor šokantno, če samo pomislimo na Pirjevčevu t. i. prešernovsko strukturo oz. narodotvorni pomen slovenske poezije. Šalamun je s svojim prevpraševanjem slovenskega jezika vdrl v slovenski kulturni prostor kot pravi enfant terrible, kar je tudi ostal čez celo življenje, to pa seveda v nereduktivnem pomenu besede.

Življenjska pot pesnika Roberta Dedenara, nekdanjega predsednika Skupine 85, se je s Šalamunovo prekrizala na poletnih pesniških rezidencah v Devinu pred kakimi petnajstimi leti. Podčrtal je, da je bila Šalamunova poezija atipična tudi za takratni italijanski svet, globok vtis

pa sta nanj naredili pesnikova prefinjena ironija ter dejstvo, da je Šalamun poezijo dojemal kot mistično razsvetljenje. Če imajo Italijani priložnost Šalamunove verze brati v svojem jeziku, je to tudi zasluga prevajalke Darje Betocchi. O svojem sodelovanju s pesnikom je povedala, da se je Šalamun priporočil za čim dobesednejši prevod, česar pa se ni mogla povsem držati, saj bi se tako izgubila močno ritmično valovanje jezika in številne aliteracije, ki sta za Šalamunovo poezijo tako značilna. Prevajalka se spomni, da je svojo poezijo oklical za »Blitzkrieg proti pomenu«. Komparativist David Bandelj je opozoril na dejstvo, da se slovenska literarna stroka najbrž zaradi pesnikovega ljudizma skorajda izogiba obravnavi Šalamunovega opusa, kar je pretresljivo, saj skupaj s Prešernom in Kosovelom sodi na sam Parnas slovenske poezije.

Poklon se je sklenil z občutenim, a sproščenim branjem Šalamunovih poezij, med katerim je iz vrst publike – pa tudi bralcev – nemalokrat bilo slišati smeh ... Skratka, nis(m)o se izneverili pesnikove mu pripodčilu, naj njegovo poezijo bemo ironično, kot je med pogovorom opozoril Bandelj. (maj)

GLEDALIŠČE - Uspešna Comedians

O poklicu komika v žensko obarvani luči

Pogled od znotraj na poklic komika, na njegove ambicije in načelno naravnost, vse to obarvano v ženski luči: na tej temi sloni predstava *Comedians*, ki je bila v sredo na sporedu v Bobbiovem gledališču v Trstu v okviru komičnosti posvečenemu nizu gledališča La Contrada. Duhovita in zabavna predstava s šestimi dobrimi igralkami, polna iskrih dialogov, dognanih komičnih točk in z zanimivim prikazom vsega, kar je potrebno za nastop komika, je žal pritegnila malo gledalcev, kar pa jih je bilo, je navdušeno ploskalo in se iz srca smejala.

Protagonistke predstave so štiri ženske: različne po značaju, letih, izvoru, poklicu, imajo isto željo: uspešno nastopati kot komičarke, zato obiskujejo večerni tečaj starejše upokojene komičarke, dobre in nadarjene, ki pa ni imela velikega uspeha. Na večer, ko naj bi ob zaključku tečaja nastopile pred občinstvom, se najavi prihod predstavnice popularne televizijske mreže, ki išče nove talente. Iskalka talentov je znana po ne ravno briljantnem, a zelo uspešnem liku iz ljudske televizijske oddaje, in daje prednost lahkim, nepoglobljenim in zlasti neproblematičnim skečem, medtem ko je učiteljica svoje tečajnice spodbujala, naj se lotevajo tem, ki bodo poslušalce zadele v živo in ki poleg tega izvirajo iz njihovih osebnih izkušenj. Že tako živčne učenke se znajdejo pred dilemo, ali naj spremenijo pripravljeno točko in jo poplitvijo, da bo pritegnila iskalko talentov, ali naj se držijo učiteljičinih nauk in osebne naravnosti.

Predstava sloni na zelo uspešni ko-

mediji angleškega dramatika in scenarista Trevora Griffithsa, v kateri je daljnega leta 1975 nastopilo nekaj mladih igralcev, ki so nato zasloveli, denimo Jonathan Price. Pomembno je bilo tudi za nekaj dandanes vidnih italijanskih gledaliških in televizijskih osebnosti: leta 1985 je Teatro dell'Elfo postavil izredno uspešno italijansko priredbo dela; režiser je bil Gabriele Salvatores, avtorja priredbe sta bila Gino in Michele, med nastopajočimi naj omenimo le Paola Rossija, Claudia Bisia, Silvia Orlanda ... Med njimi je bil tudi v Trstu rojeni gledališčnik Renato Sarti, sicer znan po svojih družbeno angažiranih predstavah, ki je tokrat režiral novo priredbo z ženskimi protagonistkami - kar, mimogrede povedano, daje nazorno sliko o rasti komičark v Italiji. V vlogah nadebudnih komičark nastopajo Margherita Antonelli, Alessandra Faiella, Rita Pelusio in Claudia Penoni: prva je prostodušna, po poklicu blagajničarka v supermarketu; druga je malomeščanska gospa, zaskrbljena za svoj zunanji videz, tretja je mlada, provokatorka lezbijka, četrta pa diplomirana Ukrajinka, ki je v Italiji zaposlena kot družinska pomočnica. Vse štiri, ki so znane iz nekaterih televizijskih oddaj, kot sta *Colorado* in *Zelig*, so skupaj s Sartijem sodelovale pri priredbi izvirnega besedila. Inteligentno, dobrosrčno in angažirano učiteljico igra Nicoletta Ramorino, ignorantska in narduta iskalka talentov pa je Rossana Mola. Kostume, ki se dognano ujemajo z značajem nastopajočih, je ustvaril Carlo Sala. Avtor glasbene kulise je Calo Boccadoro. (bov)

TOMIZZEVO DUH

Posodim evro – vrneš dva

MILAN RAKOVAC

Moji dragi bralci, vsakič ko sedem za računalnik, želim upravičiti privilegij, da lahko pišem za Primorski. Vse pogosteje pa se počutim nemočnega. Hotel bi pisati naše lepe domače štorije, a mi to vse manj uspeva. Svet je postal neznošen in če imam količkaj vesti, moram pisati o grdih in resnih rečeh. Tako tudi danes: povsod panika, cel svet dolguje več kot zasluži, celo največje in najmočnejše ZDA, Kitajska ... Kot popolni finančni outsider se sprašujem, kdo zavruga si od koga izposoja, če vsi dolgujejo? Tisti, ki posojajo seveda mašno služijo. Kdo so to? Kam se steka njihov zaslužek? Seveda so to banke, to razumemo, toda banke pripadajo državam. Nemara pa bo narobe – države pripadajo bankam. Zakaj torej (nekateri) države še kar ubogajo banke, ki jih ženejo v dolžniško suženjstvo? Finančne katedrale komaj čakajo, da najameš posojilo: vzameš evro – vrneš dva! Je družba že tako zrahljana, da ne more več vzpostaviti države, ki bo opravljala svoje temeljne naloge, torej upravljala tudi z bankami?

Xe beati i triestini che i sa la risposta, voio dir – tutte le risposte: Perché? Perché no se pol. E perché no se pol? Perché no se pol.

Tule je naša dolžniška bilanca: v EU imajo najvišji dolg Italija 116% BDP, Grčija 115% in Belgija 97%. Tudi Slovenija je na visokem mestu - skoraj 31 milijard evrov ali 71,7% BDP, tik za njo pa Hrvaška s 53 milijardami dolga ali 67,1% BDP. Za ilustracijo: češki dolg znaša zgolj 46% BDP. Kako je mogoče živeti na kredo, če dolg presega vse, kar si zaslužiš? Banalna vprašanja, na katera nihče ne zna odgovoriti. Kako nam je uspelo kolosalno uničiti lastni gospodarstvi, ki sta bili najboljši od vseh jugoslovanskih republik? Samo ti dve naši državi danes dolgujeta štirikrat več (85 milijard dolarjev) kot cela Jugoslavija tik pred razpadom (okoli 22 milijard). Dolgove je treba vrniti, toda kako boš vrnil, če se moraš znova in znova zadolževati? Varčevalni ukrepi ne dajejo rezultatov, ljudje, celi narodi (še posebej tile naši sosednji) tonejo v srednjeveško revšči-

no in brezposelnost. Beseda »austerity« (Oxford advanced dictionary), ta mantra politične birokracije, pomeni živeti skromno, po strogih pravilih, »v celici, iz verskih vzgibov«. Ja, v celici bede ždimo, živimo puščavniška življenja, ampak še malo ne iz »verskih razlogov«. Ali pa morda le? Poti denarja imajo vsekakor skrivnostni pridih božanskega. Kakorkoli že: prekarim smrtnikom so nedostopne.

»Tolažba« je slaba, vsi so prezadolženi in vsi se bodo še naprej zadolževali, kot v pregledu zapiše *Der Spiegel*: »Zadolženost na globalni ravni se je od preloma tisočletja, torej v zadnjih 15 letih, več kot podvojila, je v svoji študiji ugotovila svetovalna hiša McKinsey. V drugem četrtletju lani je globalni dolg po teh podatkih znašal 199.000.000.000.000 dolarjev oziroma 175.000.000.000.000 evrov ... Od 199 tisoč milijard dolarjev so države dolžne 58 tisoč milijard dolarjev, podjetja brez finančnega sektorja dolgujejo 56 tisoč milijard dolarjev, gospodinjstva 40 tisoč

milijard dolarjev in finančni sektor 45 tisoč milijard dolarjev. Pred 15 leti so bile države dolžne 22 tisoč milijard dolarjev, podjetja brez finančnega sektorja 26 tisoč milijard dolarjev, gospodinjstva so imela za 19 tisoč milijard dolarjev dolgov in finančni sektor za 20 tisoč milijard dolarjev.«

Ok, to je razumljivo, ampak tu je popolna zmeda, v katero se ne bi spuščal: »Nič ne pomaga, če je zadolženost države nizka, če so gospodinjstva in podjetja pred bankrotom. Istočasno pa država lahko shaja z visokim dolgom, če državljeni pridno varčujejo in svoje prihranke nalogajo v obveznice, s katerimi se financira njihova država.« Kakšna logika je zdaj to: dolguješ malo (kot npr. Češka) ali veliko (kot Hrvaška) – ni važno, kratko boš povlekel tako ali tako. Incredible!

»Izvedenci McKinseyja ocenjujejo, da bodo do leta 2019 dolgovi velike večine držav še naprej rasli, med tistimi, kjer se bodo zmanjšali, je tudi Grčija. Opozorjajo pa tudi na nauk iz evrske kri-

ze, da varčevanje ne pomaga, če je gospodarska rast prešibka«. Ma guarda un po' (Frassica): se te son spendacion, no val. Ma se te son spargnoso, de novo no val. Sapienti sat!

Tokov denarja torej ne razumem, muči pa me samo nekaj: kako to, da smo v odnosu do sočrealističnih držav Vzhodnega bloka do pred četrto stoletja (Slovenija celo PO liberalizaciji in demokratizaciji) bili razviti, sedaj pa smo pristali na samem dnu? Vzhodnim državam pa gre, z izjemo Romunije in Bolgarije, bolje kot nam? Druge rešitve kot to, da se naše države zavedo, kaj biti država sploh pomeni, ne vidim. Z bankami ali proti njim. Z EU, Natom, OZN, ZDA ... ali proti njim. Ciplas je začel, morda čez kakšno leto v Sloveniji vzide Mesec. Za Hrvaško ne gojim posebnih upov, mi smo domoljubi pa pika. Četudi bomo jedli travo je važno, da po stadionih tulimo »Mi Hrvati! Mi Hrvati!«. Čeprav ne mi sami ne nihče drug ne razume, kaj ta naš ponosni krik sploh pomeni.

REFORMA SENATA - Propadli vsi poskusi kompromisa glede postopka sprejemanja zakona

Opozicije zapustile zbornico Renzi: Zavračam izsiljevanje

Vlada za nadaljevanje obravnave - Oporočniki med demokrati, pa tudi med Berlusconijevimi pristaši

RIM - V poslanski zbornici se nadaljuje neprekinjena obravnava zakonskega osnutka za reformo senata in za druge ustavne spremembe, vendar sredi velikih težav in žolčnih polemik. Vse opozicijske sile so včeraj sklenile, da zapustijo sejo, toda vladna večina se vsaj za zdaj ne namerava ustaviti. »Zavzeli se bomo, da se bodo o reformi lahko izrekli volivci na referendumu. Videli bomo, ali so ljudje z nami ali pa z "odborom za ne", ki ga sestavljajo Brunetta, Salvini in Grillo,« je včeraj dejal premier Matteo Renzi.

Opozicijske sile so se odločile, da zapustijo zasedanje, potem ko so propadli vsi poskusi iskanja kompromisnih rešitev glede obravnave zakonskega osnutka. V zbornici je bilo najbolj napeto v noči med četrtkom in petkom, ko je prišlo celo do fizičnega prerivanja med poslanci iz vrst stranke Levica, ekologija in svoboda ter Demokratske stranke. Predsedujoči zasedanju je izključil več poslancev, a ker se razmere niso umirile, je moral sejo naposled prekiniti.

Včeraj dopoldne so se ponovno zbrali načelniki skupin, da bi poiskali kompromisno rešitev, a tudi ta poskus je propadel. In tako so vse opozicijske sile po vrsti pobrale šila in kopita ter odšle iz sejne dvorane. Predstavniki strank Naprej Italija, Severna liga, Fratelli d'Italia ter Levica, ekologija in svoboda so na popoldanski skupni tiskovni konferenci povedali, da se vlada obnaša na nesprejemljivo ohol in nedemokratičen način, ter napovedali najodločnejšo parlamentarno opozicijo tudi pri drugih zakonskih ukrepih. Podobno stališče je zavzelo Gibanje petih zvezd. Vsi skupaj so pozvali predsednika republike Sergia Mattarella, naj jih sprejme. Državni poglavar je na to pristal. V torek bo zašil vsako skupino posebej.

Kot rečeno, pa vlada ne namerava popustiti. Renzi je na skupščini poslancev Demokratske stranke predlagal, naj se obravnava v poslanski zbornici nadaljuje tudi brez predstavnikov opozicije, kar je obveljalo, čeprav se nekateri predstavniki notranje opozicije s tem niso strinjali. Sicer pa tudi opozicijske sile niso povsem kompaktno. Zlasti v Berlusconijevi stranki se z novo trdo linijo ne strinjajo vsi.

V noči na petek so se nekateri predstavniki DS in SEL celo fizično spopadli

ANSA

MEDIASET - Ostaja večinski delničar Berlusconi prodal 7,79% svojega imperija

MILAN - Nekdanji premier in medijski mogotec Silvio Berlusconi se je odločil za delno prodajo družinskega podjetja Mediaset, ki ima kot znano v lasti osrednje italijanske komercialne televizijske programe. Prodaja okrog 92 milijonov delnic ali nekaj manj kot osem odstotnega deleža (7,79%) je potekala v četrtek na milanski borzi: po njenem uspešnem zaključku se je v blagajne družinskega podjetja Fininvest izteklo 377,2 milijona evrov. Fininvest bo tako po novem lastnica 33,4% (in ne več 41,28%) medijskega giganta Mediaset, kot večinski delničar pa bo ohranila možnost pogojevanja skupščin.

Za prodajo delnic Mediaset se je družina Berlusconi zadnjič odločila

SILVIO BERLUSCONI

ARHIV

pred desetimi leti, ko je prodala 16,7 odstotkov. Takrat je za vsako delnico iztržila 10 evrov, med četrtkovo prodajo pa »le« 4,1€. Kljub temu so zaslužili približno 277 milijonov bruto, saj so delnice svoj čas kupili po ceni 1,09 evra.

TAJNI BANČNI RAČUNI - Mednarodna afera Kdo vse je v resnici na »listi Falciani«?

RIM - Tednik Espresso je včeraj po napovedih objavil nekatera imena italijanskih državljanov, ki hranijo oziroma so hranili denar v švicarskih podjetniških britanske banke HSBC. Na papirju nič nezakonitega, le da jim je banka na razne načine pomagala pri utajevanju davkov v matični državi. Vsega skupaj naj bi denar na nezakonit način hranilo nekaj manj kot sedem tisoč Italijank in Italijanov.

Espresso je pred dnevi večkrat napovedal, da bo objavil seznam vseh imetnikov bančnih računov, potem pa so se v uredništvu premislili. Javnosti so zato doslej posredovali le imena najbolj znanih osebnosti, češ da morajo pred objavo celotnega seznama proučiti etične in deontološke vidike te afe. Na koncu so se odločili, da bodo vsaj zna-

Italija v zadnjem četrtletju 2014 izplavala iz recesije

LUXEMBOURG - Ranljive evrske države so zadnje četrtletje lani sklenile neenotno. Najbolje se je po gospodarski rasti odrezala Španija, optimistične rezultate pa je zabeležila tudi Portugalska. Italija je medtem s stagnacijo BDP izplavala iz recesije. Grčija je po več četrtletjih rasti znova zabeležila krčenje, na Cipru pa se je padec še poglobil. Italiji, ki je v drugem in tretjem četrtletju z 0,2- in 0,1-odstotnim krčenjem na ravni trimesečja znova zašla v recesijo, je konec lanskega leta iz te uspelo izplavati. V zadnjem četrtletju lani je njeno gospodarstvo namreč glede na predhodne tri mesece stagniralo. Na letni ravni se je medtem skrčilo za 0,3 odstotne točke, kar je 0,1 odstotne točke manj kot v tretjem četrtletju.

Sicilsko zdravstvo pod komisarsko upravo?

CATANIA - Četrtkova smrt novorojenke iz Catanie bi lahko imela hude posledice za sicilsko zdravstvo. Komaj rojena Nicol Di Pietro je zaradi dihalne krize izdihnila na rešilcu, ker zanjo ni bilo prostora na oddelku za oživiljanje krajevne bolnišnice. Ministrica za zdravstvo Beatrice Lorenzin razmišlja o možnosti, da bi uvedla komisarsko upravo za sicilsko zdravstvo.

MIGRANTI - Po zadnji tragediji v Sredozemlju Za ZN operacija Triton ni zadostna

ŽENEVA - Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) je po sredini tragediji več kot 300 migrantov članice Evropske unije pozval k nujnemu ponovnemu oblikovanju iskalne in reševalne operacije v Sredozemlju, saj operacija Triton nima ustreznih sredstev in mandata za reševanje ljudi.

Visoki komisar ZN za begunce Antonio Guterres je v sporočilu za javnost izpostavil, da po sredini tragediji, ko je v Sicilskem kanalu umrlo več kot 300 migrantov, ne more biti več dvoma, da je operacija Triton "na žalost nezadostno nadomestilo" za italijansko reševalno operacijo Mare Nostrum.

"Če EU ne bo oblikovala nove reševalne operacije, je neizogibno, da bo veliko več ljudi umrlo pri iskanju bolj varnega okolja v Evropi," je dodal Guterres.

Operacijo Triton je agencija EU za varovanje mej Frontex 1. novembra lani začela v Sredozemskem morju.

Nadomestila je operacijo Mare Nostrum, za razliko od nje pa v osnovi nima mandata za izvajanje iskalnih in reševalnih misij, ampak le za patroliranje ob morskih mejah.

Osredotoča se tudi predvsem na zavarovanje zunanjih mej EU in njene ladje patrolirajo le do 55 kilometrov daleč od italijanske obale, medtem ko je Mare Nostrum pokrivala območje Sredozemskega morja vse do Libije.

Italija je operacijo Mare Nostrum končala, ker partnerice v EU niso želele prispevati k mesečnim stroškom v višini devet milijonov evrov. Med operacijo so v skoraj letu dni rešili več kot 100.000 migrantov.

Po podatkih UNHCR je lani od več kot 218.000 migrantov, ki so skušali prečkati Sredozemlje, umrlo najmanj 3500 ljudi, zaradi česar je ta pot najbolj smrtonosna na svetu.

Sicer pa vlada v Rimu po omenjeni tragediji razpravlja o začasnih obudbi operacije Mare Nostrum v polnih mesecih.

VATIKAN - Upokojeni papež Benediktu XVI. družbo dela Mozart

VATIKAN - Nekdanji papež Benedikt XVI., ki je pred dvema letoma presenetil svet in odstopil, je popolnoma srečen s svojo upokojitvijo, saj si čas krajša z branjem, molitvijo in igranjem Mozarta na klavir, je povedal njegov pomočnik.

V Nemčiji rojeni Joseph Ratzinger je bil po skoraj 600 letih prvi papež, ki je odstopil. 11. februarja 2013 je napovedal odstop iz zdravstvenih razlogov, dva tedna kasneje pa je uradno zapustil položaj.

A mu sedaj prav nič ne manjka. Njegov tipičen dan se začne z jutranjo mašo, nato sledijo molitve, branje, učenje, včasih sprejemanje obiskov, kosilo, nato sprehod in počitek, je za milanski časnik Corriere della Sera povedal njegov tajnik, nadškof Georg Gänswein.

Zvečer Benedikt XVI. po večerji pogleda večerne novice na italijanski televiziji, nato pa tudi

BENEDIKT XVI.

kdaj zaigra na klavir. Še posebej mu je zadnje čase pri srcu Mozart, je povedal Gänswein.

Nadškof, ki je sicer tudi pomočnik aktualnega papeža Frančiška, je še zanimal, da bi obstajala kakršnakoli trenja med nekdanjim in sedanjim poglavarjem Cerkve. Poleg tega je vztrajal, da se razen krhkost zdravja za Benediktovim odstopom ne skriva noben drug razlog.

ne osebnosti predhodno vprašali, da ob objavi bančnega računa pojasnijo okoliščine in vzroke bančnega depozita v banki HSBC.

ZLATO (999,99%) za kg	34.645,23	+205,79
SOD NAFTE (159 litrov)	61,36 \$	+3,51
EVRO	1,1381 \$	+0,50

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 13. februarja 2015

valute	evro (povprečni tečaj)	13. 2.	12. 2.
ameriški dolar	1,1381	1,1328	
japonski jen	135,46	135,72	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,640	27,702	
danska krona	7,4440	7,4445	
britanski funt	0,7401	0,7376	
madžarski forint	306,03	307,76	
poljski zlot	4,1768	4,1916	
romunski lev	4,4431	4,4375	
švedska krona	9,5877	9,6298	
švicarski frank	1,0556	1,0559	
norveška krona	8,6535	8,7425	
hrvaška kuna	7,7128	7,7230	
ruski rubel	72,989	75,2935	
turška lira	2,8105	2,8210	
avstralski dolar	1,4689	1,4761	
braziljski real	3,2395	3,2565	
kanadski dolar	1,4235	1,4228	
kitajski juan	7,1011	7,0730	
indijska rupija	70,7557	70,5469	
mehiški peso	17,0348	17,0866	
južnoafriški rand	13,3430	13,370	

GORICA - Zaradi omejitev občinskega pravilnika za sprejemno-oddajne naprave

Antene: družba Wind se bo pravdala z občino

Po telekomunikacijskem koncernu Telecom se bo z goriško občino pravdala še družba Wind. Tudi tokrat je vzrok spora pravilnik za postavljanje in nadzorovanje delovanja sprejemno-oddajnih naprav mobilne telefonije, ki ga je občinski svet soglasno sprejel pred dvema letoma, da bi čim bolj zaščitil občane pred elektromagnetnim sevanjem baznih postaj mobilnih operaterjev. Novi pravilnik je precej strožji od prejšnjega, celo preveč, ocenjujejo pri družbi Wind, ki se je decembra pritožila na deželno upravno sodišče Furlanije Julijske krajine.

Telekomunikacijski operater je preko svojih odvetnikov Beniamina Caravita di Toritta, Sare Fiorucci in Roberta Santija vložil štiri pritožbe, s katerimi se zavzema za zamrznitev štirih ukrepov goriškega občinskega oddelka za tehnične storitve in razvoj. Le-ta je namreč družbi Wind prepovedal ponovno nastavitve oz. posodobitev štirih anten, ki so jih pred leti postavili v Ulici Brigata Pavia v Stražah, v Ulici Buonarroti, v Ulici Catterini ob Kornu in v Ulici Colonia. Ker gre za območja, kjer je na podlagi novega občinskega pravilnika mogoče postavljati antene le pod določenimi pogoji, bi morala družba Wind pred posodobitvijo sprejemno-oddajnih naprav dokazati, da alternativnih lokacij za antene ni. Ker tega ni naredila, ji pristojni občinski oddelek ni izdal dovoljenja za posodobitev naprav, družba Wind pa meni, da je ta odločitev nelegitima, ker gre za antene, ki so jih postavili pred odobritvijo novega pravilnika. »Prepričani smo, da operater občinskega pravilnika ne tolmači pravilno. Zato smo na zadnji seji občinskega odbora sprejeli sklep, s katerim smo odvetniku Stefanu Piccoliju poverili nalogo, da zastopa občino na deželnem sodišču,« je povedal goriški občinski odbornik Guido Germano Pettarin, po katerem so druge družbe, npr. Vodafone, spoštovala določila in posledično dobile dovoljenje za posodobitev anten. Odbornik meni, da ima uprava dobre možnosti, da premaga telekomunikacijskega velikana, saj je upravno sodišče pred enim letom že zavrnilo podobno pritožbo družbe Telecom. Le-ta se je nato pritožila na državni svet, kjer se postopek še ni zaključil. (Ale)

Antena družbe Wind v Ulici Catterini ob Kornu

BUMBACA

GORICA - Go Labor Nove priložnosti za mlade podjetnike

Start up podjetjem bodo pomagali člani Coop Nordest

Kar 1656 mladih iz goriške pokrajine se je do februarja vključilo v razne projekte širšega načrta Pipol, ki jih je dežela FJK pripravila za zaposlovanje in izobraževanje mladih. 960 izmed njih, pravi pokrajinska odbornica Ilaria Cecot, je sodelovalo pri projektu Garanzia giovani: ta je namenjen mladim med 16. in 29. letom, ki ne študirajo in so brezposelni. »Projekt Garanzia giovani je bil sestavljen iz dveh delov. Ob tečajih, ki so se žal le v 12 primerih zaključili s predvideno delovno prakso - ta problem bomo skušali rešiti -, je bil objavljen razpis Imprenderò, ki je namenjen mladim podjetnikom,« je dejala Cecotova. V isti sklop pobud spada tudi projekt Go Labor, ki je prvič potekal lani in ga bo goriška pokrajina letos ponovila. »Ta projekt je za mlade priložnost, da svoje sanje spremenijo v prave poslovne načrte in start up podjetja. Lani se je s svojimi idejami prijavilo okrog 50 skupin, izbrali pa smo jih sedem, ki smo jih spremljali skozi celoten postopek priprave poslovnega načrta. Najboljši start up projekti so bili nato tudi financirani,« je povedal pokrajinski odbornik Federico Portelli. Novost letošnjega razpisa Go Labor, ki ga pokrajinsko odbornišvo za mlade pripravlja skupaj z društvom Banda larga in na pobudo mladinskega foruma, je sodelovanje zadruga Coop Consumatori Nordest. Člani bodo točke, ki jih zbirajo ob vsakem nakupu na svojih karticah, lahko namenili financiranju mladinskih podjetij, ki bodo nastala v okviru letošnjega projekta Go Labor. Le-ta je namenjen mladim med 18. in 35. letom, ki se bodo na razpis lahko prijavili od 2. marca dalje. Pri pobudi letos sodelujejo tudi občine Gorica, Krmin, Gradišče, Tržič in Ronke. Sredstva članov zadruga Coop bodo namenjena le zadržnim start up podjetjem.

RONKE - Detroit

Zgodbe je konec

Napis so odstranili s pomočjo žerjava

Zgodbe tovarne Detroit Refrigeration iz Ronk je definitivno konec. Potem ko so decembra v program mobilnosti vključili 27 delavcev, ostalih 98 pa je 7. januarja v pričakovanju na zaključek obdobja dopolnilne blagajne začelo opravljati inventuro opreme in materiala, so včeraj odstranili velik rdeč svetlobni napis Detroit, ki je od 90. let stal na strehi tovarne tik ob severnem vhodu v mesto. Pričakovan epilog, ki pa je v sebi imel močan simbolni naboj: odstranjevanje napisa so žalostno spremljali delavci, novica pa je odjeknila tudi na spletnih omrežjih, kjer je marsikdo obžaloval zaprtje tovarne.

Družba Detroit bo hladilnike odslej proizvajala v kraju Sedico pri Bellunu in v Srbiji, kjer računa na nižje stroške delovne sile in višje dobičke. Na socialnih omrežjih so ob bivših delavcih in občanih obžalovali zaprtje ronške tovarne tudi nekateri politiki, kar je marsikoga zmotilo. Precej razširjen je namreč občutek, da politika ni naredila dovolj, da bi rešila delovna mesta. Delavcem so bili ob strani sindikati, politiki pa se razen redkih izjem niso kaj dosti borili za ohranitev pomembnega obrata.

TRŽIČ - Delavci podjetja Beraud mare bodo kmalu brez socialnih blažilcev

»Križev pot« se nadaljuje

Na srečanju z deželno odbornico o tečajih za prekvalifikacijo - Delavci ne vedo, kako bodo vzdrževali svoje družine

»Križev pot« delavcev podjetja Beraud mare se nadaljuje. Podjetje, ki je štiri deset let skrbelo za barvanje ladij v tržiški ladjedelnici, je zašlo v težave leta 2010, ko je družba Fincantieri namesto njega izbrala drugega podizvajalca, tržaško družbo Petrolavori. Pri podjetju Beraud mare je bilo še pred nekaj leti zaposle-

nih 70 ljudi, danes pa je ostalo le 30 delavcev, ki so lani dalj časa ostali brez dopolnilne blagajne, ker je krajevna izpostava ministrstva za delo v Rim poslala pomanjkljivo dokumentacijo. Problem so rešili julija lani, delavci pa bodo kmalu ponovno ostali brez socialne pomoči, saj se obdobje dopolnilne blagajne izteka.

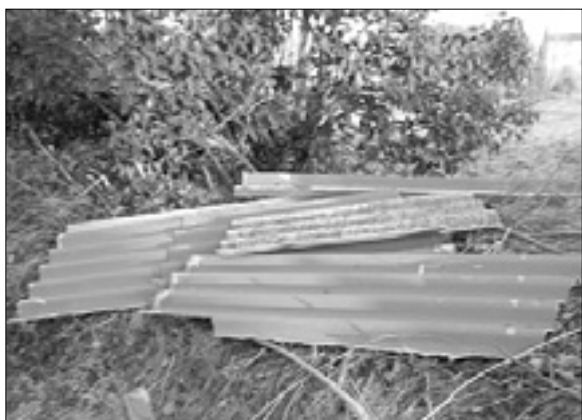
V prejšnjih dneh so se delavci na občini sestali z deželno odbornico Loređano panariti, tržiško županjo Silvio Altran, direktorjem oddelka za delo Dežele Furlanije Julijske krajine Ruggerom Cortellinom in Carmen Segon, predstavnic ustanove Enfap, ki je sodeloval pri deželnem projektu za zaposlovanje Pipol. Na srečanju, za katerega so se pred časom zavzeli tržiški občinski svetniki stranke Svoboda ekologija in levica skupaj s svetnikom Del Pizzom, je Panariti jeva napovedala izobraževalne tečaje in druge pobude, ki naj bi delavcem pomagale pri iskanju nove zaposlitve. »To je prav gotovo pozitivno, a ni dovolj. Tečaji so kot šola, mi pa potrebujemo pla-

čo, da lahko vzdržujemo svoje družine,« so povedali delavci, ki so o svojih težavah ponovno spregovorili na včerajšnjem srečanju na sedežu sindikata CGIL. »Star sem 60 let, pri podjetju Beraud sem delal tri desetletja. Ko so podjetje zaprli, sem svoj življenjepis predložil vsem podjetjem na Goriškem. Žal pa sem premlad, da bi se upokojil, in hkrati prestar, da bi me kdorkoli zaposlil,« je povedal eden izmed delavcev, ki menijo, da bi jih morala po vstopu v ladjedelnico zaposliti družba Petrolavori, kar pa se ni zgodilo. »V goriški pokrajini je 14.000 brezposelnih. Politika očitno ni našla pravih odgovorov,« je povedal sindikalist CGIL Livio Menon.

GORICA - Sanacija v Ulici Brigata Etna

Azbest odstranjen

Po naročilu občine je delo opravilo specializirano podjetje - Mestna uprava zavrača kritike in grozi s tožbami

Azbestne kritine v Ulici Brigata Etna

Podjetje Brajniki iz Gorice je včeraj dopoldne saniralo divje odlagališče azbestnih kritin, ki so jih neznanci odložili na eni izmed njiv v Ulici Brigata Etna. Z občinskega urada za stike z javnostmi so sporočili, da je bila sanacija že načrtovana, zato zavračajo kritike združenja La Vedetta in občinskega svetnika stranke Forza Italia Fabia Gentileja, po katerih naj bi pristojni občinski urad ne ukrepal pravočasno in s tem ogrozil njivo goriškega radiča oz. goriške rože. »Kot v drugih podobnih primerih se je občina tudi tokrat ravnala po zakonsko predvidenih postopkih. Pristojno osebe je konec decembra preverilo stanje, nato pa je specializirano podjetje zaposlilo za predraču ter mu zaupala dela, ki morajo biti izpeljana po točno določenih predpisih,« sporočajo z občine in pristavljajo, da lahko svoje izjave podkrepijo z dokumenti. »Občina ne izključuje ukrepov za zaščito svojega ugleda in teritorija,« še piše v tiskovnem sporočilu.

Delavci podjetja Beraud na županstvu

BONAVENTURA

GORIŠKA - Čezmejni partnerji

Poti miru na nekdanji fronti, na Trgu Evrope pa spomin in opomin

Ustanova Fundacija Poti miru v Posočju deluje od leta 2000. Kot pojasnjuje Zdravko Likar, predsednik uprave, je ta v prvih letih delovala predvsem na območju občin Bovec, Kobarid in Tolmin. Od leta 2011, ko je v sodelovanju s številnimi slovenskimi in italijanskimi partnerji začela z nadelavo Poti miru od Alp do Jadrana ter s širitvijo študijsko-raziskovalnih aktivnosti, pa je njeno delovanje osredotočeno na območje vseh občin ob nekdanji soški fronti. Aprila se zaključuje triletni projekt Poti miru - Via di Pace. Zato v sodelovanju z vodilnim partnerjem pokrajino Gorica in drugimi slovenskimi in italijanskimi partnerji pripravljajo odprtje, ki bo 21. marca na Trgu Evrope oz. Transalpini. Vabljeni so tudi predsednika Slovenije in Italije ter drugi pomembni gostje.

Likar je včeraj v Novi Gorici precej podrobno predstavil program slovesnosti. Slavnostni govorniki so predvideni trije, in sicer oba predsednika ter arhitekt Boris Podrecca. V kulturnem programu, ki bo trajal dobro uro, bodo nastopili mladinski pevski zbori z osnovnih šol Tolmina, Nove Gorice, Čedad, Gorice in Tržiča, skupno okrog 150 otrok. Nastopil bo še pevec Vlado Kreslin, ki je za to priložnost spenil posebno himno o Poti miru, nastopili bodo tudi pevka Antonella Ruggiero, simfonični orkester Nova ter harmonikarji skupine Accordion Group 4-8-8-16, ki jih vodi Aleksander Ipavec. Recitatorji bodo brali pesmi Ungarettija in Kosovela. Poti miru od Alp do Jadrana naj bi simbolno odprla predsednika obeh držav. Po napovedih organizatorja bosta odkrila obeležje, ki bo v spomin in opomin postavljeno na Trgu Evrope - Transalpini.

Tako se bo torej zaključil triletni projekt, sicer pa je fundacija v štirinajstih letih sodelovala še pri mnogih drugih aktivnostih. »Letošnje leto bo tudi za fundacijo prelomno. Spomladi se bosta zaključila dva čezmejna projekta, novih odobrenih projektov še ni, priložnosti za sodelovanje in izvedbo najrazličnejših aktivnosti, ki bodo koristne za celotno regijo, pa je ob stoletnicah ogromno,« je poudaril Likar, ki je na severnoprimorske župane, ti so se včeraj zbrali na seji sveta Goriške regije apeliral za finančno pomoč, da delovanje fundacije v tem »vmesnem« obdobju ne usahne. Za prihodnost imajo namreč še veliko načrtov. Likar med ključne tri uvršča dokončanje popisa padlih vojakov na območju od Kanala do Krasa, ureditev parka spomina in poglobljeno študijo o posledicah vojne za civiliste in vojake.

»V zgornjem Posočju smo naredili popis umrlih vojakov v prvi svetovni vojni, ki počivajo na pokopališčih treh občin v tem delu. To je bilo gromozansko in mukotrpno delo v dunajskem in budimpeškem ter rimskem arhivu. Isto bomo naredili še za območje vseh ostalih občin na tem območju, od Kanala do Krasa. Gre še za približno 75.000 vojakov, ki počivajo na teh pokopališčih na srednjem in južnem delu bojišča,« pojasnjuje Likar. Celoten popis naj bi bil zaključen do leta 2018. »To bo trajen pomnik tem fantom, ki so tu pustili življenja. To počnemo tudi zaradi izjemnega zanimanja sorodnikov predvsem iz vzhodnoevropskih držav, pa tudi od drugod. Ko svojcem pokažemo, kje so njihovi sorodniki pokopani, prihaja do takšnih emotivnih dogodkov, da je težko opisati,« pravi Likar. Večletno delo in zbrana imena bodo predstavili 11. novembra 2018, na stoto obletnico podpisa miru v prvi svetovni vojni.

Drugi večji projekt predvideva ureditev Evropskega parka spomina. Gre za spomenik 300.000 vojakom, ki so na tem območju izgubili življenje, zgrajen pa bo iz kamnov vseh evropskih rek. Tudi park

spomina bi odprli 11. novembra 2018, na isti dan bodo evropske poslance povabili k podpisu pakta za mir.

Skupaj s slovenskimi institucijami se nameravajo lotiti še raziskave o posledicah, ki jih vojna pusti na vojakih in civilistih. Šlo bo za poglobljeno študijo t.i. vojnega sindroma. Tudi ta bo javnosti predstavljena ob 100-letnici konca prve svetovne vojne.

Katja Munih

Kolovrat, muzej na prostem, je lani obiskalo 25.000 ljudi

KRMIN - Dokumentarna razstava o 97. pešpolku

Predolgo zamolčani spomin

Naborno območje je zajemalo Goriško, Tržaško, Istro in del nekdanje Kranjske - Slovenščina in italijanščina sta bili, poleg nemščine, jezik poveljevanja

Mesec dni bo v Krminu na ogled dokumentarna razstava o 97. pešpolku *Georg Freiherr von Waldstaetten*, v katerem je služilo veliko Primorcev, slovenske, italijanske in furlanske narodnosti ter tudi Hrvatov. Naborno območje je namreč zajemalo Goriško, Tržaško, Istro in del nekdanje Kranjske. Slovenščina in italijanščina sta bili, poleg nemščine, jezika poveljevanja. Razstava o »našem polku«, kakor navaja velik napis nad razstavnim prostorom v osrednji krminski ulici, je šesta od niza pobud, ki so jih doslej pripravili pri krminskem društvu Società Cormonese Austria ob stoletnici prve svetovne vojne z namenom, da se ohrani predolgo zamolčani spomin na ljudi, vojake in civiliste, ki so umrli med in zaradi posledic vojne.

Na različnih dokumentih in fotografskih posnetkih je prikazana vojna pot enote, ki se je začela, nadaljevala in končala na ruskem bojišču; izjema je bil le njen 10. pohodni bataljon, ki se je bojeval na Soški fronti. 97. pešpolk je bil ob začetku vojne poslan na srbsko bojišče, vendar je bil že med potjo preusmerjen v Galicijo, kjer je 26. avgusta doživel ognjeni krst in nato sodeloval v različnih spopadih. Veliko njegovih pripadnikov je bilo zajetih ob padcu Przemisla. Vojno so nekatere manjše enote iz sestava dočakale v Odesi ob Črnem morju. Na bojnem polju, za posledicami ran ali v ujetništvu je umrlo okrog 2000 pripadnikov te enote. Zbrani in preverjeni podatki se nanašajo na 1160 mrtvih. Med slednjimi je tudi 52 Krmincev. Objavljen je seznam imen z osnovnimi podatki in navedbo okoliščin in kraja smrti ter pokopa. V 97. pešpolku je služil tudi Pietro Zorzon, rojen leta 1900, zadnji preživel avstro-ogrski vojak iz krminske občine (umrl je leta 2000).

Ekspoziti (zgoraj) in spomenik umrlim vojakom 97. pešpolka v Radgoni (spodaj)

JOSEF MEZGEC	JOHANN FABRETTO	MARIUS FABIAN	LEOPOLD HATZL
ANTON MLEKUŽ	JOHANN TRAMPUŠ	ANTON STAYER	ANTON SINKOVICH
VIKTOR SCABAR	BAZO DALIČ	HEINRICH FRANK	MARTIN PERSIČ
MIRKO LOVNOVIČ	ANTON PALČIČ	JOHANN JURDANA	GREGOR RUDAN
ANDREAS GAMERSCHKEK	FRANZ CHINELATO	THOMAS JELOVAC	LUKAS BERTAN
JOSEF BERTOŠ	MAX DEVIDE	MICHAEL BURSICH	PETER BLASEVIČ
GREGOR IVANČIČ	BLASIUS POROPAT	JOSEF DNASČIČ	JOSEF LABIGNAN
KONSTANTIN ARDELLAN	JOHANN BRANDOLM	WENZEL DUDEK	VIKTOR CAISUTTI
ALEX KRUSCHENSKI	VLAS TRUSOV	WESIL SERVIN	KONST. JURIN. ZENO
VLAŠI WOLOČZY	FRANZ MARINČIČ	STEFAN MOWCZAN	LASLO HOMZA
STEFAN DIRONSKI	IVAN KOTZIN	EMIL GOLCZOW	STEFAN VASILJEVICZ

Nino Panzera nagovorja občinstvo in župana Luciana Patata (prvi z desne)

Nekaj dokumentov se nanaša tudi na doslej manj znane vidike v delovanju 97. pešpolka in o njegovi borbeni zavzetosti. Take novice in neresnice so zlasti v letih po prvi svetovni vojni in za dobo nekaj desetletij širili v sklopu nove nacionalistične politike. Demantiral jih je, žal šele leta 1954, eden od nekdanjih poveljnikov v izjavi, ki

jo je izročil Državnemu arhivu na Dunaju, potem ko je zadnji zavezniški vojak zapustil avstrijsko ozemlje.

Na odprtju krminske razstave pred natanko osmimi dnevi je predsednik društva Nino Panzera napovedal bogat in pester spored pobud. Tako bodo 24. februarja na Dunaju predstavili knjigo Hansa Kitzmüllerja o goriški igralki Nori Gregor (v nemščini), v marcu bo razstava o trdnjavi Przemisl, maja pa razstava o prvi svetovni vojni na domačem dvorišču - odprli jo bodo na dan vstopa Italije v vojno. Načrtujejo tudi sodelovanje z občino Brda in pripravo razstave o »vojni sredi vinogradov«.

97. regiment naj bi končno dobil mesto tudi v krajevni toponomastiki, je v kratkem uvodnem nagovoru povedal Panzera in predlog naslovil na prisotnega župana Luciana Patata. Razstava v Matteottijevi ulici 14 bo na ogled vsak dan med 9. in 19. uro do 8. marca.

V.K.

Priprave v Števerjanu

ŠTEVERJAN-ŠTANDREŽ - Briški grič in Oton Župančič Društveni pustni skupini pripravljene na sprevod

Pisani klobuki štandreških pustarjev v domu Budal

Tudi društvi Briški grič iz Števerjana in Oton Župančič iz Štandreža se že nekaj časa vneto pripravljata na jutrišnji pustni sprevod v Sovodnjah, kjer bosta nastopili kot skupini. »Imamo sicer manjši voz, ki nam bo služil, da bomo lahko vrteli glasbo,« je za Briški grič povedala Andreja Pittoli; v števerjanski skupini bo okrog 35 pustarjev. Pisana oblačila in »voziček« so nared tudi v domu Andreja Budala, kjer so štandreški pustarji že vadili nekaj koreografij. »Skupino bo sestavljalo okrog 65 otrok in odraslih. Velika večina je domačinov,« je povedala Maja Peterin. Tako števerjanski kot štandreški pustarji se bodo v torek odpravili na tradicionalni obhod vasi.

JAMLJE - Kremenjakov kulturni praznik Resne besede in nezadržan smeh

Dvorana Kremenjakovega večnamenskega središča je bila minulo nedeljo nabito polna kot že dolgo ne. Na jameljsko obeležitev dneva slovenske kulture so prišli seveda domačini, dogodek pa je publiko priskalil tudi iz okoliških vasi - zlasti iz Doberdoba, Gabrij in z Vrha -, množična je bila udeležba sosedov iz Brestovice, k čemur je prispevala tudi privlačna sila gostujoče predstave - komedije *Češpe na figi*. V Jamlje jo je prišla uprizoriti gledališka skupina Brce iz Gaborovice pri Komnu.

Še preden je uigrani ansambel stopil na oder in odigral komedijo v režiji Minu Kjuder in Sergeja Verča, je občinstvo nagovoril župan Fabio Vizintin. Slovenci, ki živimo za mejo matične države, smo lahko ponosni nase, saj v prostoru, ki gre od Trbiža do Milj, potekajo domala vsak dan kulturne prireditve in druge slovenske pobude. Te so dokaz, da je naša narodnostna skupnost zdrava in vitalna, da smo zavedni in navezani na korenine, da si prizadevamo še naprej obstajati, plodno ustvarjati in prispevati h kulturi slovenskega naroda, je dejal župan, osrednji govornik jameljskega praznika.

V imenu gostiteljev je udeležence pozdravil Kremenjakov predsednik, Bruno Oretti, nekaj besed o Prešernovem dnevu je izrekla društvena odbornica Martina Pahor, ki je tudi predstavila nastopajoče iz gledališke skupine Brce. O njih lahko zatrdimo, da so tudi v Jamljah zadeli v polno, saj

so jameljsko občinstvo pozabavali do take mere, da sta glasni smeh in ploskanje nekajkrat prekinila igro. Komedijo *Češpe na figi*, ki jo je v izvirniku podpisal Marjan Tomšič, je Verč namreč jezikovno in karakterno priredil, zato da je Kraševcem pisana na kožo. Kot se spodobi za praznik, je društvo Kremenjak ob zaključku prireditve pogostilo zbrane ljudi, ki so med družabnostjo imeli tudi priložnost, da se za držijo na pogovoru z odličnimi igralci.

Prizor iz predstave (spodaj) in občinstvo (zgoraj)

V Gorici vse za poroko

V dvorcu Coronini v Gorici bo danes in jutri dogodek »Gorizia ti spona«. Name njen je vsem, ki potrebujejo pomoč za organizacijo poroke. Prireja ga Erika Coceani iz centra Cacao v sodelovanju z Valentino Sivec (združenje Uniqe) in s podporo občine. Ob defileju poročnih oblek bodo priredili tudi delavnice, glasbene spektakle in še marsikaj. Stojnice bodo odprli ob 11. uri.

Gosji dan ob izlivu Soče

V rezervatu ob izlivu Soče bo zadruga Rogos jutri priredila Gosji dan. V spremstvu strokovnjakov bo moč opazovati divje gosi in ostale ptice, ki prezimujejo na otoku Cona; informacije na tel. 333-4056800.

GORICA - V Pokrajinskih muzejih

Platno z uganko

Giacomo Balla - kakor tudi Rudolf Saksida - je zavestno odklonil svoje futuristično obdobje

Velikost slikarskega platna je lahko eden od pokazateljev pomena, ki ga je slikar hotel dati določenemu delu. V tem smislu je zgovoren podatek, da je za svojo *Dimostrazione interventista* iz leta 1915, ko tvrstne slike sploh niso šle v prodajo, Giacomo Balla izbral 108 centimetrov visoko in 137 centimetrov široko platno. Če k temu dodamo, da gre za izjemno kvalitetno abstraktno sliko enega izmed glavnih predstavnikov italijanskega futurizma, potem je jasno, da je slika, ki je prvič javno razstavljena v Pokrajinskih muzejih v Gorici, izjemnega pomena. Zato je še tehtnejše vprašanje, ki si ga je ob včerajšnji predstavitvi v grajskem muzeju postavil poznavalec futurizma Tito Brighi: zakaj je Giacomo Balla leta 1925, deset let po nastanku

Slika »Dimostrazione interventista« iz leta 1915 (zgoraj) so odkrili pod črno barvo na hrbtni strani slike »Verginità« iz leta 1925 (levo); pod sliko iz leta 1915 pa je še starejša slika, ki je vidna le z infrardečimi žarki

dela, sliko povsem prekril s plastjo črne barve? Odgovor se najbrž skriva ravno v svetlobo vpijajoči barvi.

Platno odlikujejo namreč žive barve v tonih mode in italijanske trikolore, ki so v dinamičnem boju s črnimi lisami. Leta 1925, osem let po koncu vojne, v tretjem letu fašistične dobe, pa iz napetosti in pričakovanj, ki so vodila slikarja na breg zagovornikov vstopa Italije v prvo svetovno vojno, ni vzklila zarja nove dobe. Predvojni futuristični ideali preoblikovanja sveta so ostali v veliki meri neuresničeni. Nekaj podobnega smo lahko prepoznali tudi pri Rudolfu Saksidi, ki je ravno tako kot Balla zavestno odklonil svoje futuristično obdobje.

Platno rimskega futurista sodi v sam vrh italijanske in evropske umetnosti z začetka dvajsetega stoletja, razstavo v Pokrajinskih muzejih pa dopolnjuje tu-

di izbor ilustriranih razglednic, ki s satiričnimi vinjetami obelodanijo debato okrog nevtralne države, ki jo je kraljevina Italija imela ob izbruhu prve svetovne vojne. Razglednice izhajajo iz muzejskega fonda, ki šteje 2200 kosov, za razstavo pa je izbor opravila Alessandra Martina, kustosinja muzeja prve svetovne vojne. Že ob bežnem pregledu pa bo obiskovalec ugotovil, da na prikazanih predvojnih razglednicah je Gorica povsem odsotna, medtem ko redno nastopata mesti Trst in Trento, ki v vlogi vsečnih žensk zvajljata Italijo v boj.

Na sinočnjem odprtju sta pozdravila predsednik pokrajine Enrico Gherghetta in odbornik za kulturo Federico Portelli, ki sta izpostavila pomen muzejev, ter ravnateljica Raffaella Sgubin. Slika *Dimostrazione interventista* bo na ogled samo pet tednov, saj se bo zatem selila na milanski Expo. (sk)

NOVA GORICA - Za učinkovito rabo energije Električni skuterji in kolesa za uslužbence petih občin

Med njimi so tudi Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba in Brda

Električni skuterji za javne uslužbence

Petim primorskim občinam, med njimi so tudi Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba in Brda, je novogoriška agencija Golea v okviru projekta Alterenergy včeraj podelila električne skuterje in električna kolesa. Gre za prispevek na poti k trajni mobilnosti. Postavljena so bila še štiri polnilna mesta za električna vozila, in sicer v Divači, Pivki, Šempetru in Mirnu, medtem ko so jo v Brdih predhodno že dobili. Golea je skupno razdelila štirinajst električnih koles in štiri skuterje. »Gre predvsem za namen promocije, raba je prepuščena tudi občanom, vozila pa so namenjena javnim uslužbencem,« pravi Rajko Leban, direktor Golee.

Projekt traja do konca junija, včerajšnja podelitev električnih prevoznih sredstev je bila ena od glavnih aktivnosti v njegovem zaključku. »Celoten projekt je precej obsežen, ima veliko partnerjev. Samo za slovenski del je proračun znašal 500.000 evrov. Poleg pilotnih aktivnosti - koles, skuterjev in polnilnih mest - je zajemal tudi vgradnjo merilne opreme za avtomatski zajem podatkov za potrebe upravljanja sistema z energijo,« dodaja Leban. Gre za merjenje rabe električne energije in toplote: »Tako vidimo, kaj se na objektu dogaja in tako lažje predlagamo organizacijske ukrepe.« Tako so, na primer, na enem od objektov s pomočjo takšnih merilcev zaznali občutno povečanje rabe toplotne energije. Ugotovili so, da je črpalka s kotlom po nekem posegu prešla na štiriindvajseturno delovanje, kar pomeni, da so bili prostori po nepotrebnem ogrevani tudi ponoči in ob vikendih. Ko so zadevo popravili, je raba energije zopet padla na normalno raven. Takšno merilno opremo so za dobo najmanj petih let namestili na občinsko stavbo v Brdih, vrtec v Divači in osnovno šolo v Kostanjevici. (km)

GORICA - Teatri comic furlan Med krajevnimi Furlani prava gledališka mrzlica

Uspešnica *Telescussons* bo v programu trijezičnega festivala Komigo

Letošnji festival furlanskega gledališča Teatri comic furlan, ki se je pred kratkim zaključil, je v goriški Kulturni dom privabil številno občinstvo. Organizatorji ugotavljajo, da je bilo med goriškimi Furlani letos zaznati pravo »gledališko mrzlico«. Med publiko so bili zastopani tudi slovenski gledalci. Obrežuje se namreč naveza med združenjem Terzo Teatro in Kulturnim domom, ki prireja gledališki niz Komigo in že dolgo let spodbuja povezovanje med slovenskimi in furlanskimi ljubitelji teatra.

V letošnjem programu so bile le tri furlanske komedije (*Una sbiancade di Pasche*, *Telescussons* in *Sespis*). Še najbolj uspešna je bila predstava *Telescussons*, za katero marsikomu ni uspelo vstopiti v nabito polno dvorano. Zato že potekajo pogovori, da bo vključena v program trijezičnega festivala Komigo 2015, ki se bo začel v marcu.

Gledališču z gledno uspeva promovirati jezikovno različnost Goriške in zblíževati tukajšnje, po narodnosti različne ljudi. (ik)

DOBROVO - O italijanski knjigi pred slovenskim sindikatom

Krepijo čezmejno povezovanje v boju proti posledicam azbesta

Komel, Bellavite, Covaz in Mucci na Dobrovem

FOTOKD.

Na gradu Dobrovo je ob koncu minulega tedna potekal občini zbor članov Sindikalne organizacije (SO) Brda, ki zastopa obolele zaradi azbesta v Soški dolini. Gost večera je bil goriški novinar Roberto Covaz, avtor knjige *Amianto - I polmoni dei cantierini di Monfalcone* (Azbest - Pljuča tržiških ladjedelnih delavcev), ki so ga spremljali še nekateri družbeni delavci. Igor Komel (Kulturni dom Gorica), Andrea Bellavite (Forum iz Gorice) in Karlo Mucci (Jadro iz Ronk) so posebej izpostavili, da je problematika azbesta čezmejna. Covaz pa je izpostavil tragedije, ki jih je azbest povzročil in še povzroča v naših krajih. Ugotavljal je, da se tudi po zaslugi njegove knjižice nekaj premika, med drugim je pomagala navezati stike med Laškim in Soško dolino.

O skupnih naporih v Italiji in Sloveniji, da bi učinkovito reševali problem azbesta, je govor tudi v reviji Žarek, ki jo izdaja SO iz Brd, in v reviji Jadro iz Ronk.

GORICA Zvok, glasba, telo in glas za dobro počutje

Muzikoterapija in samospoznanje: zvok, telo in glas za dobro psihofizično počutje je naslov štirih srečanj, ki bodo potekala v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Prvo srečanje bo v sredo, 25. februarja, od 16.30 do 18. ure, naslednja srečanja pa predvidoma 4., 11. in 18. marca.

Gre za skupinsko muzikoterapijo, ki uporablja zvok, glasbo, telo in glas za spodbujanje dobrega psihofizičnega počutja. Na lekcijah pod vodstvom Sare Hoban, diplomirane muzikoterapevke in magistre po modelu Benenzon, bodo uporabili tehniko aktivne glasbene terapije (improvizacija, glasbeni dialogi, aktivno poslušanje in telesno izražanje), ki je koristna za ustvarjanje skupnih čustvenih trenutkov, srečanj, izmenjave in medsebojnega poslušanja. Komu je muzikoterapija namenjena? Odraslim, moškim in ženskam. Vpisovanje poteka do 21. februarja na tel. 0481-280363, 380-5892568.

GORICA Poslušanje telesa in sproščanje

V današnjem hitrem in stresnem življenju je zaradi obveznosti in skrbi, ki jih imamo, pomembno, da se znamo tudi sprostiti in napolniti s pozitivno energijo. Goriška skupnost družin Sončnica prireja v ta namen sklop skupinskih srečanj, posvečenih tehnikam sproščanja in poslušanja telesa ob razlagah, povezanih z obvladovanjem stresa in mišičnih napetosti, kar zagotovo pripomore k izboljšanju splošnega počutja. Srečanja bo vodil prof. Aldo Rupel, potekala pa bodo v Močnikovem domu v Gorici, ob cerkvi sv. Ivana, ob sobotah med 20. in 21. uro, in sicer 21. in 28. februarja ter 7. marca, po dogovoru pa še naslednji dve soboti.

Za podrobnejše informacije in prijave na srečanja se lahko zainteresirani do 20. februarja zglasijo pri Ani Saksida na tel. 328-9181685 ali preko naslova elektronske pošte saksidana@libero.it.

GORICA - Galerija v Gosposki ulici Sedeminštirideset slik za ravno toliko zgodb

Zveneča imena s slovenske in italijanske likovne scene

Giorgio Celiberti

Vittorio Ruglioni

Sedeminštirideset likovnih del in sedeminštirideset zgodb je naslov razstave, ki jo danes ob 18. uri predstavljajo v galeriji La Corte dell'Arte - Spazio Alba Gurtner v Gosposki (Carduccijevi) ulici v Gorici. Prvič bodo razstavljene slike, ki so bile prikrite očem javnosti. Njihovi avtorji so protagonisti slovenske in italijanske likovne scene Mocchiutti, Doliach, Altieri, Zigaina, Mušič, Celiberti, Špacial, Joss, Dusatti, Depetris, De Cillia, Palli, Ruglioni in še Zambon, Righi, Castelan, Vanon, Moreu, Tisnikar, Apollonio, Ciuha, Slana ... Na ogled bodo do 28. februarja.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

Šolske vesti

DIJAŠKI DOM V GORICI vpisuje v popoldanske programe za 2. polletje in za š.l. 2015-16. Učencem iz OŠ v Gorici, Štandrežu, Pevmi in Sovodnjah ter SŠ Trinko ponuja strokovno učno pomoč ter dodatno izobraževanje, brezplačne interesne dejavnosti (ples, glasba, gledališče itd.), prijetno druženje in delo z vrstniki, vsakodnevno varstvo do 18.30, zdravo in sveže pripravljeno prehrano, možnost obiskovanja tečajev Glasbene matice kar v domu, prevoz na športne treninge, sodelovanje na novem muzikalu DD. Več na spletni strani dijaskidom.it, informacije po tel. 0481-533495; vpis je možen do zasedbe mest.

NA FAKULTETI ZA UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE V NOVI GORICI (FUDŠ) prirejšo danes, 14. februarja, ob 10. uri informativne dneve na sedežu fakultete na Gregorčičevi 19 v Novi Gorici; več na www.fuds.si.

NA VISOKI ŠOLI ZA UMETNOST UNIVERZE V NOVI GORICI prirejšo informativne dneve za programa Digitalne umetnosti prakse (1. stopnja) danes, 14. februarja, ob 10. uri ter Medijske umetnosti in prakse (2. stopnja) ob 11. uri v prostorih v palači Alvaréz, Ul. Diaz 5 v Gorici.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško prireja praznovanje dneva žena v nedeljo, 8. marca, z izletom v Pušjo ves-Venzone za ogled posebnosti od potresa do obnovitve mesteca dalje. Opoldne se bodo udeleženci peljali v bližnji hotel - restavracijo »Carnia«, kjer bo kosilo. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Na račun 25 evrov.

Čestitke

Vse najboljše noni **MARIJI** za rojstni dan. *Mila, Dana in Max*

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.15 »50 sfumature di grigio« (PM 14). Dvorana 2: 16.30 - 18.10 »Shaun - Vita da pecora«; 19.40 »Non sposate le mie figlie!«; 21.20 »50 sfumature di grigio« (PM 14). Dvorana 3: 16.40 »Mune - Il guardiano della luna«; 18.15 »Non sposate le mie figlie!«; 20.30 »Turner«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 19.45 - 22.15 »50 sfumature di grigio« (PM 14). Dvorana 2: 16.20 - 18.40 »Jupiter - Il destino dell'universo«; 21.00 »50 sfumature di grigio« (PM 14). Dvorana 3: 16.30 »Mune - Il guardiano della luna«; 18.00 - 20.00 - 22.10 »Taken 3 - L'ora della verità«.

Dvorana 4: 16.40 - 19.50 »Shaun - Vita da pecora«; 18.10 - 21.30 »Non sposate le mie figlie!«.

Dvorana 5: 17.30 »Notte al museo 3 - Il segreto del faraone«; 19.50 - 22.10 »Birdman«.

Razstave

V KROMBERKU: v gradu je v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica na ogled razstava o prvi svetovni vojni z naslovom »Kam usoda jih je peljala«. Vodeni ogledi (za skupine) potekajo med tednom med 9. in 17. uro, ob nedeljah in praznikih med 13. in 19. Za vodstvo po razstavi poklicati po tel. 003865-3359611.

V VIŠJI ŠOLI GALILEI-FERMI-PACASSI v Ul. Puccini v Gorici je na ogled fotografska razstava z naslovom »Perché non accada mai più, ricordiamo«; do 27. februarja od ponedeljka do petka 16.00-18.00, od 16. do 18. februarja tudi zjutraj.

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) 2 bo ob fotografski razstavi »Oltre lo sguardo - Onstran pogleda« 22. februarja, 8. in 23. marca, 12. in 26. aprila ter 10. in 17. maja ob 15. uri bodo potekali brezplačni vodeni ogledi razstave v slovenskem jeziku; razstava bo na ogled do 2. junija ob petkih 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; vstop prost.

NA GRADU DOBROVO je na ogled razstava »Prostranstvo« slikarja Vladimira Klanjščka; do 15. aprila od torka do petka 8.00-16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 13.00-17.00.

Poslovni oglasi

TRAMOVI, LETVE, DESKE, obloge, ladijski pod, brune, lesene fasade, lepljenci

IŠČEMO PREDSTAVNIKA IZ GORICE
Tel.: 00386 41648116

Koncerti

V GORICI: v Kulturnem centru Lojze Bratuž v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica v sklopu koncertne sezone 2014-15: 6. marca ob 20.30 »Štirje pianisti za dva klavirja«, nastopajo Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev in Giuseppe Guarrera. 24. aprila ob 18. uri (odhod avtobusa ob 16. uri) balet Petra Iljiča Čajkovskega »Labodje jezero« v SNG Opera in Ballet v Ljubljani; informacije in nakup vstopnic v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuž.org); več na www.centerbratuž.org.

V MARTINŠČINI: v gostilni Al Poeta bo danes, 14. februarja, ob 21. uri koncert trobentača Paola Bernettija in harmonikaša Ionela Fedescuja; vstop prost. Informacije po tel. 0481-961305.

V NOVI GORICI: V Kulturnem domu bo danes, 14. februarja, ob 20.15 Valentinov koncert, nastopila bosta tenor Vladimir Čadež in pianistka Natalija Šaver; informacije in predprodaja vstopnic vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditev, sobota in nedelja uro pred pričetkom prireditev (tel. 003865-3354016, blagajna@kulturnidom-ng.si).

V TRŽIČU: v stolnici Sv. Ambroža bosta dva koncerta za orgle: v nedeljo, 15. februarja, ob 16. uri bo igral Alessandro Bianchi in v nedeljo, 12. aprila, ob 16. uri bo nastopil zbor Multifariam ob spremljavi Beppina Delle Vedoveja na orglah in flavtistke Beatrice Grassi; vstop prost.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 16. februarja ob 20.45 »Il campanello dello speziale« (G. Donizetti), nastopajo vokalna skupina in orkester Opera Giocosa FJK in zbor I Giocosi di Trieste; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

Gledališče

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici ob 20.45: 19. februarja koncert violončeliste Natalie Gutman; predprodaja vstopnic pri blagajni na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI iz niza »Špas teater«: 19. februarja ob 20. uri »Čista norišnica«; informacije in predprodaja vstopnic vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditev, sobota in nedelja uro pred pričetkom prireditev (tel. 003865-3354016, blagajna@kulturnidom-ng.si).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU bo 17. februarja ob 21. uri »Ala stessa ora il prossimo anno«, nastopata Marco Columbo in Gaia De Laurentiis; informacije po tel. 0481-969753.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 18 in 19. februarja ob 20.45 bo gledališka predstava Leonarda Scialoja »L'onorevole«, igrata Enzo Vetrano, Stefano Randisi in Laura Marinoni; prodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Trziču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664 in v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici, tel. 0481-30212.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 14. februarja, ob 20. uri Valentinov koncert, Jurki & Basisti, gost Gojmir Lešnjak Gojc »En lep dan na tvojo dlan« (Jevgenij Švarc). 15. februarja ob 17. uri gostuje Dramska skupina Štandrež z igro »Mrtvi ne plačujejo davkov« (Nicola Manzari); informacije na blagajna.sng@siol.net ali po tel. 003865-3352247.

Obvestila

ZŠDI obvešča, da bo goriški urad zaprt od 16. do 20. februarja.

ALCI obvešča, da bo danes, 14. februarja, ob 15. do 18. ure na sporedu februarjska delavnica Družinskih postavitev. Prijave: marisa@zskd.eu, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00), ali SMS na tel. 327-0340677.

DRUŠTVO KARNIVAL prireja tridnevno pustovanje v Sovodnjah: danes, 14. februarja, bo igrala skupina Alta tensione, v nedeljo, 15. februarja, ob 14. uri bo 18. pustna povorka. Sledil bo ples s skupino Happy Day.

GORIŠKA SEKCIJA VZPI-ANPI sklicuje občni zbor v četrtek 19. februarja, ob 17.30 na sedežu v KB Centru v Gorici. Na dnevnem redu predsedniško, administrativno in blagajniško poročilo, pozdravi, razprava in razno.

Moj pust!

Spet je pred nami najbolj nori teden v letu. S seboj vzemite fotoaparata in poslikajte »svoj« pust ... Fotografije nam pošljite preko rubrike Fotografije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu ali preko **facebooka**, kot sporočilo na našo stran **primorskiD**

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI CGIL, občinska zveza Doberdob, priredi zborovanje ob dnevu včlanjevanja 2015 v petek, 20. februarja, ob 15.30 v turistični kmetiji Kovač v Doberdobu.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE sklicuje redni letni občni zbor v ponedeljek, 23. februarja, ob 12. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu v KC Lojze Bratuž v Gorici. Na dnevnem redu volitve predsednika občnega zbora, poročilo nadzornega odbora, odobritev poročila o izvedeni dejavnosti in obračuna za leto 2014, odobritev programa dejavnosti in proračuna za leto 2015, razno.

Prireditve

PUSTNO RAJANJE v Kulturnem domu v Gorici bo v torek, 17. februarja, ob 15. uri. Za veselo vzdušje bo poskrbel tržaški televizijski in radijski voditelj Evgen Ban.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO vabi na »Kroštolado« danes, 14. februarja, ob 16. uri v prostorih UGG v Gorici.

PUSTNO RAJANJE V DOBERDOBU bo v ponedeljek, 16. februarja, v župnijski dvorani. Od 14. do 17. ure bo najmlajše zabaval Ernesto, srednješolci pa bodo imeli ples od 17. ure dalje. Prirejšo SKRD Jezero, SKD Hrast, Pihalni orkester Kras in AŠZ Mladost.

PUSTNO KOLEDVANJE V JAMLJAH bo potekalo v torek, 17. februarja, po vasi: za otroško koledovanje bo zbirališče ob 10. uri v društvenih prostorih, odrasli pa se bodo zbrali v istem kraju ob 11.30. Ob zaključku bo sledilo kosilo z nabranimi dobrotami po vasi, zvečer bo v društvenih prostorih ples s Štefanom; prireja AŠKD Kremenjak.

V GORICI: v Kulturnem centru Lojze Bratuž bo v četrtek, 19. februarja, ob 20. uri novo srečanje pod lipami za poklon prof. Lojzki Bratuž ob življenjskem jubileju.

V ŠMARTNEM: v Hiši kulture bo v petek, 20. februarja, ob 19. uri predstavitev knjige in pogovor z avtorjem Andreo Bellavitejem, ki bo predstavil svojo knjigo »L'isonzo«.

V DOBERDOBU: v prostorih kulturnega društva Jezero bo v nedeljo, 1. marca, ob 17. uri kulturna prireditev ob dnevu slovenske kulture. Nastopili bodo mladinska vokalna skupina Anakrousis iz Gropade, srednješolki iz Doberdoba Tina in Mateja z recitacijo poezij Iga Grudna in Valentina Nanut s flavto. Ob priložnosti bo potekal dan včlanjevanja društva Jezero.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.50, Luciano Moya iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražcah in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 12.00, Sergio Bedina iz bolnišnice, sledila bo upepelitev.

DANES V KRMINU: 10.00, Umberto Giovitto (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Rosa Mistica in na pokopališču.

Solidno v kvalifikacijah

VIKERSUND - Smučarski skakalci so v Vikersundu opravili kvalifikacije pred današnjo tekmo v poletih. Najdlje, kar 246 metrov, je poletel domačin Anders Fannemel, slovenski šampion Peter Prevc, ki je imel nastop na tekmi zagotovljen, je pristal pri 245,5 metra. Na tekmi bo sicer nastopilo vseh sedem Slovencev. Poleg Prevca bodo na tekmi še Nejc Dežman z 12. daljšo kvalifikacij, Robert Kranjec je bil 14., Tomaž Naglič 19., Anže Semenič pa 26. Jernej Damjan in Jurij Tepeš.

Športniki Pirana 2014 ...

PORTOROŽ - V portoroškem Avditoriju so podelili priznanja najboljšim športnicam v občini Piran za leto 2014. Športnici minulega leta sta jadralki Tina Mrak in Veronika Macarol (na fotografiji), ki sta na evropskem prvenstvu v Santsanderju osvojili bronasto odličje v razredu 470, na svetovnem v Atenah pa peto mesto. V ekipni konkurenci so slavile rokmetašice iz Pirana, ki nastopajo v prvi slovenski rokometni ligi.

ALPSKO SMUČANJE - Še o veleslalomu v pričakovanju današnjega slaloma na SP v ZDA

Massi: »Ni izid za smeti«

MARKO KALC

»Tina in ekipa podirajo vse rekorde«

Odbojarski trener slovenskega ženskega odbojarskega prvoligaša Luka Koper in profesor telesne vzgoje Marko Kalc vsakič pozorno spremlja nastope smučarke Tine Maze.

»Peto mesto je itak odličen rezultat. Tina je sama po tekmi priznala, da je naredila nekaj napak v prvi vožnji, česar ni uspela nadoknaditi v drugem delu. Bila je tudi nekoliko utrujena: ritmi so vrtoglavi, čeprav je odlično fizično pripravljena. Vsekakor so njeni nastopi fenomenalni. Ni lahko vrhunsko tekmovali in osvajati prva mesta v vseh disciplinah.«

Vsestranskih oziroma univerzalnih smučark in smučarjev je vse manj.

Skorajda jih ni. To zahteva veliko časa, izjemno kvalitetno delo, homogeno strokovno ekipo in talent posameznika. Team to aMaze ima vse te lastnosti. Tinin nesporni talent, skiman Vianello, ki odlično pripravlja smuči, fizioterapevtka Nežka Poljanšek, trener Valerio Ghirardi in Andrea Massi, ki je spiritus agens vsega tega projekta. Ekipa je stoočstotno na razpolago Mazejevi in jo podpira na 360 stopinj. Vsi se trudijo za skupni cilj. Zaradi tega so Tinini rezultati nadpovprečni. Še nekaj bi dodal.

Prosim.

Tina je vrhunsko fizično pripravljena. Kdaj se je zadnjič hudo poškodovala? Njene mišice in njeno telo so pripravljene na najhujše napore in obremenitve. Samo tak atlet lahko nastopa v vseh disciplinah, ki so si različne, saj zahtevajo hkrati dobro kondicijo in eksplozivnost.

Ali boste v kratkem obiskali vašega prijatelja Andreo Massija in Tino Maze?

Prihodnji konec tedna se bom odpeljal na Zlato lisico v Maribor. (jng)

BEAVER CREEK - Vodja ekipe Tine Maze Andrea Massi je po četrtkovem petem mestu Mazejeve na veleslalomu na svetovnem prvenstvu v Beaver Creeku dejal, da je to prav tako vrhunska uvrstitev, čeprav so v ekipi načrtovali medaljo. Napovedal je težak program priprav za današnji slalom. »Peto mesto ni izid za smeti, malo je zmanjkalo za medaljo. Potrebno je biti realen. Mislim, da je peto mesto dober izid,« je uvodoma dejal Massi.

Trener Mazejeve Valerio Ghirardi je postavil prvo progo, na kateri je Mazejeva za sekundo in desetinko zaostala za vodilno po prvi vožnji in poznejšo zmagovalko Anno Fenninger. »Ghirardi je postavil dobro progo. Mazejeva je začetek proge, položne dele in grbine opravila s prevelikim spoštovanjem. 'Kasirala' je sekundo in to je bilo na koncu usodno.«

»Malo smo se pogovarjali o postavitvi pred tekmo, ampak progo je potrebno odpeljati, ne glede na to, kdo jo postavi,« je medtem pojasnila Tina Maze, ki je takole ocenila svoj nastop: »Že po prvi vožnji sem bila razočarana. Morala bi smučati bolje, tako kot je to naredila Anna Fenninger. Mogoče nisem dobro ocenila proge in je bilo zato tako velik zaostanek.«

Kako pa je z njenim kolonom? »Koleno me še vedno boli, tudi od kombinacije naprej. Zato imam malo slabši občutek na desni nogi. To me moti, toda to je del igre, ne more biti vedno vse gladko,« je še pojasnila Mazejeva.

Danes bo na programu slalom. Prva vožnja bo ob 18.15, druga pa ob 22.15. »Slalom smo tu trenirali in tekmovali. Tina ima prednost, ker je tekmovala že v kombinaciji. Proge se bo treba lotiti drugače že od začetka, od a do ž,« je napovedal Massi.

Mazejeva je še pred slalomom z dvema zlatima in srebrno medaljo ter petim mestom zabeležila svoj najboljši nastop na svetovnih prvenstvih in sprožila pravo evforijo v domovini.

»Slovenci si zaslužijo te rezultate in evforijo. Na to SP smo prišli promovirati slovensko zastavo in to bomo počeli do konca prvenstva. Od Vancouverja do Sočija je tujina spoznavala Mazejevo, ko je osvajala kopico medalj na velikih tekmah. Slovenija ni tako majhna, kot kdo misli, in Mazejeva je za državo največja reklama. Italija je sicer malo večja, toda vsi v ZDA so poznali Alberta Tombo, ko je 'raztural'. Mislim, da je potrebno inteligentno izkoristiti Mazejevo kot ambasadorico države, na kar smo zelo ponosni. Škoda, da tu ni kakšnega politika, predstavnika države, saj se mi ne zdi prav, da se vsi slikajo, ko pridejo kolajne v domovino,« je končal Massi.

Slovenska smučarka Tina Maze vodi tudi v skupnem seštevku svetovnega pokala

ALPSKO SMUČANJE - SP, moški veleslalom

Rešil čast ZDA

Američan Ted Ligety premagal Avstrijca Marcela Hirscherja

Američan Ted Ligety v ciljni areni

ANSA

BEAVER CREEK - Olimpijski zmagovalac Američan Ted Ligety je na veleslalomu na svetovnem prvenstvu v Beaver Creeku z izjemno drugo vožnjo

ubranil naslov prvaka (2:34,16); pred finalom je bil peti. Drugi je bil vodilni po prvem nastopu Avstrijec Marcel Hirscher (0,45), tretji pa Francoz Alexis Pintrault (+0,88). Klemen Kosi je bil 33. (+7,59), Žan Kranjec drugi Slovenec, pa je odstopil na prvi progi.

Ligety je tretjič v nizu postal veleslalomski svetovni prvak in je osvojil prvo zlato za gostitelje prvenstva. Hirscher je bil na tem SP že zlat v kombinaciji in na ekipni tekmi.

26-letni Italijan Roberto Nani iz Livigna je bil po prvem spustu drugi (16 stotink počasnejši od Hirscherja). V drugi vožnji pa ni smučal najboljši in se je uvrstil na končno 6. mesto. »Azzurro« Florian Eisath se je uvrstil na 8. mesto (po prvem spustu je bil šele 18.), Davide Simoncelli je bil 17., Giovanni Borsotti pa 24.

NOGOMET - A-liga Udinese bo v Vidmu gostil Lazio

VIDEM - Z današnjima tekma ma Sassuolo - Fiorentina (18.00) in Palermo - Napoli (20.45) se bo začel 23. krog nogometne A-lige, ki se bo končal z jutrišnjim večernim Cesena - Juventus. Videmski Udinese bo na domačem Friuliju jutri ob 15.00 gostil Lazio, ki je 6. na lestvici. Druge tekme so: Milan - Empoli (12.30), Atalanta - Inter, Genoa - Verona, Roma - Parma, Torino - Cagliari, Chievo - Sampdoria. B-LIGA - Sinoči: Perugia - Modena 2:0. LIGA PRVAKOV IN EVROPSKA LIGA - V torek in sredo bo znova na sporedu nogometna liga prvakov.

Na prvih tekmah osmine finala se bodo pomerili: PSG - Chelsea, Šahtar Doneck - Bayern München (obe v torek), Basel - Porto, Schalke - Real Madrid (v sredo). Juventus bo proti Borussia igral še čez deset dni. V evropski ligi (v četrtek) pa bo Roma gostila Feyenoord, Torino pa Athletic Bilbao. Napoli bo v Turčiji igral proti Trabzonsporju, Inter na Škotskem proti Celtic Glasgowu, Fiorentina pa proti Tottenhamu.

NOV REKORD - James Milner, nogometaš angleškega nogometnega prvoligaša Manchester Cityja, je v sredo poleg ključnega gola na tekmi proti Stoke dosegel še drug rekord. Nogometaš je v 90 minutah pretekel kar 13,65 kilometra, kar je nov rekord v angleški premier ligi.

KOŠARKA

Poraz milanskega EA7

EVROLIGA - Včeraj: Panathinaikos - Crvena zvezda 74:69 (Jaka Blažič 19 minut, 2 točki, skok, podaja za Crveno zvezdo); CSKA Moskva - EA7 Milano 97:75 (Brooks 24, Ragland 18), Efes - Fenerbahce 71:77, Kutxa Laboral - Unicaja 79:74.

RAGBI

Italija v Angliji

RIM - Po porazu v uvodnem krogu turnirja Šestih narodov proti Irski bo Italija danes gostovala v Angliji. V Twickenhamu bodo Angleži, ki so na prvi tekmi premagali Wales, nesporni favoriti. Tekma bo ob 15.30 po TV DMax.

TRŽAŠKI VIŠJELIGAŠI

Doma vaterpolisti in SGT

Tržaški košarkarski drugoligaš Pallacanestro Trieste bo jutri gostoval v Brescii (ob 18.00). Tržaške košarkarice Sgt v A1-ligi bodo jutri v tržaškem PalaRubiniju ob 18.00 gostile Lupari. V vaterpolski A2-ligi bodo Tržačani igrali danes ob 18.30 v tržaškem bazenu Bianchi proti ekipi Lavagno 90. V rokometni A-ligi bo ekipa Pallamano Trieste igrala drevi ob 20.30 v gosteh proti ekipi Cologne.

ROKOMET - Liga prvakinj: Krim - Budućnost 20:23.

POPRAVEK

Frandoli in ne Franza

V včerajšnji številki našega dnevnika smo v članku »Dva državna naslova za Jasmin Frandoli« v podpisu k sliki napačno napisali priimek nabrežinske plavalke, ki je Frandoli in ne Franza. Obe Jasminama se za nerodno napako opravičujemo.

Ali ste vedeli?

Tina Maze je edina smučarka, ki je po drugi svetovni vojni v eni disciplini na petih zaporednih velikih tekmah osvojila medaljo. Njen izjemni niz se je končal v Vailu. Govor je seveda o njeni paradni disciplini - veleslalomu. Medalja ji je ušla za četrto sekundo. V Vailu ima sicer še vedno možnost, da se zapiše v zgodovino. Če bi danes zmagala na slalomu, bi namreč ob Anji Pärson postala edina smučarka, ki bi ji v vseh petih disciplinah uspelo osvojiti naslov svetovne prvakinja.

Kateri smučar je na velikih tekmovanjih najdlje osvajal medalje v eni disciplini?

Tina Maze je na velikih tekmovanjih v veleslalomu medalje osvajala od leta 2009 do leta 2014, torej v razmaku petih let. A to niti slučajno ni najdaljša doba. S tem rekordom se ponaša Kjetil An-

dre Aamodt. Med njegovo prvo in zadnjo medaljo v superveleslalomu je minilo kar 15 let.

Kateremu smučarju je na velikih tekmovanjih v isti disciplini uspelo nanizati največ zaporednih uvrstitev na stopničke?

Mazejevi v četrtek ni uspelo osvojiti medalje na svetovnem prvenstvu v Vailu, s čimer se je končal njen niz petih zaporednih medalj v veleslalomu. Pred tem: 2009: SP v Val d'Isèru, 2. mesto; 2010: OI v Vancouverju, 2. mesto; 2011: SP v Garmischu, 1. mesto; 2013: SP v Schladmingu, 2. mesto; 2014: OI v Sočiju, 1. mesto. To je bil z naskokom najdaljši ženski niz v modernem alpskem smučanju. Daljši niz je v predvojnem času uspel Nemki Christl Cranz, ki je med letoma 1934 in 1939 osvojila šest zlatih medalj v kombinaciji (pet na svetovnih prvenstvih in eno na olimpijskih igrah).

ODBOJKA - Državna B2 in deželne lige

Olympia proti vodilnemu Sloga Tabor v gosteh Zalet Sloga in Kontovel za visoko uvrstitev

Sloga Tabor Televita in združeno ekipo Olympie čaka drevi težka in pomembna naloga. Odbojkarji Olympie bodo v domači telovadnici Mirka Špacapan gostili prvuovrščeno Valsugano, kateri so v prvem delu iztrgali točko (poraz s 3:2). Trener Fabrizio Marchesini bo imel na razpolago vse odbojkarje. »Valusagana je moštvo, ki cilja na napredovanje v višjo ligo. Igrajo zelo homogeno in konstantno dobro. Najboljša igralca sta Zanon in Bellini. Njihova igra v glavnem sloni na krilnih pozicijah,« je nasprotnika analiziral trener Olympie. Njegov pomočnik Robert Makuc je še dodal, da so drevišnji gostje ranljivi na centru in v sprejemu. »Tekmo smo pripravili tako, da smo upoštevali njihove hibe in vrline. Skušali jih bomo presenetiti tam, kjer so najbolj ranljivi. Obenem se bomo potrudili, da bodo čim manj učinkovito napadali s krilnih pozicij,« je dejal Makuc.

Sloga Tabor trenerja Gregorja Jerončiča čaka gostovanje v kraju Isola della Scala. Isola ima enako število točk na lestvici kot Sloga Tabor. »V prvem delu smo

jih premagali 3:1. Upam, da bo tudi tokrat tako,« je optimist kapetan slogašev Ambrož Peterlin, ki je še dodal: »Igrali bomo s popolno postavbo. Biti moramo izjemno zbrani in natančni. Če bi zmagali v gosteh, bi lahko postalo prvenstvo zelo zanimivo.«

V ženski deželni C-ligi je Zalet Sloga v četrtjek premagal Sant'Andreo s 3:1, drevi pa bo že igral na tržaškem Judovcu proti ekipi TimMusic, ki ima 22 točk na lestvici. Trener Edi Bosich je dejal, »da je četrtkova tekma psihično izmučila sebe in njegove varovanke«. Danes pa pričakuje soliden nastop in nove tri točke. S službenega potovanja se je vrnila tudi Giulia Spagno.

V ženski D-ligi bo Zalet Kontovel pri Brišičkih gostil Martignacco. Trenerka Veronika Zuzič se je med tednom soočala s številnimi odsotnostmi, saj so nekatere igralke zbolele za gripo. Drevi pa naj bi vsakakor imela na razpolago vse odbojkarice.

DERBI SLOGI TAVOR - Sinočni izid v moški D-ligi: Sloga Tabor - Olympia 3:2 (23:25, 25:11, 25:15, 15:25, 15:11).

KOŠARKA - Deželna C-liga

Bor Radenska praznih rok

Korak nazaj varovancev trenerja Oberdana

Romans - Bor Radenska 78:69 (24:16, 41:31, 54:47)

Bor: Bonetta 23 (1:1, 5:6, 4:11), Bole 2 (-, 1:2, 0:3), Scocchi 5 (-, 1:3, 1:6), Devcich 19 (2:2, 7:8, 1:2), Basile 8 (-, 4:8, 0:4), Daneu 4 (2:2, 1:4, 0:3), Bocciai, Doz 7 (1:1, 3:5, -), Favretto 1 (1:2, -, -), Albanese, Kocijančič n.v. Trener: Oberdan.

S težkega gostovanja iz Romansa so se borovci sinoči vrnili praznih rok. Nasprotnik - na čelu z Nanutom in Mučičem - je bil res soliden, toda pri Boru so sinoči odgovorili nekateri ključni igralci. Romans je vodil od začetka do konca tekme. Borovci so se jim nevarno približali (5 točk) le v tretji in zadnji četrtini. Več pa jim ni uspelo. Pri Boru sta dobro igrala Bonetta (23 točk) in Devcich.

ZMAGA SOKOLA IN PORAZ DOMA - D-liga: Alba - Sokol 63:65 (Sardoč 18, Štokelj 12); promocijska liga: Villesse - Dom 70:54 (Abrami 19, G. Zavadlav 14).

Luca Bonetta (Bor Radenska)

Jadran Franco in Breg doma

V košarkarski B-ligi bo Jadran drevi ob 20.30 v tržaški športni palači PalaRubini gostil Lecco. V deželni C-ligi pa bo Breg v Dolini igral proti videmski ekipi Ubc.

GREGOR GERGOLET Gorsko kolo, smučanje in plezanje

Gregor Gergolet je strasten gorski kolesar. 22-letni Doberdobec se je športu rekreacijsko približal pred petimi leti, ko je začel kolesariti v družbi prijateljev. »Nekoliko bolj resno sem začel trenirati lani, ko sem prevozil v enem letu okrog 2800 kilometrov, kar vsakokrat ni veliko,« je dejal absolvent na ljubljanski Fakulteti za strojništvo, član kolesarskega kluba Djak iz Nove Gorice. Gregor, ki v glavnem trenira v okolici Doberdoba (»Goriški Kras je odlična za tehnično zahtevne treninge«), tekmuje na rekreativnih dirkah tako v naši deželi kot v Sloveniji. »V kategoriji elite sport nastopam za pokal Friul Bike ali pa Friul Challenge. V Sloveniji pa izbiram dirke slovenskega pokala. Prva letošnja resnejša preizkušnja bo MTK Kras Cross s startom v Mirnu. Tekma bo 15. marca,« je dejal Gregor, ki trenira trikrat do štirikrat tedensko. »Najmanj dve uri, drugače je premalo.«

Najraje ima tehnične spuste in vzpone. »Nimam pa rad blatnih prog. Takrat kolesarim zadržano. V prihodnjih tednih moram okrečiti daljše treninge za vzdržljivost, saj bo proga v Mirnu dolga 42 kilometrov.«

Gregorjeva prva športna disciplina je bil nogomet. »Začel sem pri Mladosti v Doberdolu. Nato sem igral še za Juventino in tržaško Pomlad. Bil sem desni branilec. Nogomet malce pogrešam. Včasih me mika, da bi znova bral žogo,« je nekoliko nostalgичno dodal Gergolet, ki je pred odhodom na univerzitetni študij v Ljubljano dokončal študij na znanstvenotehnološkem liceju Simona Gregorčiča v Gorici.

Pozimi v prostem času rad smuča. »S prijatelji obiščemo raznorazna smučišča od petkrat do desetkrat. Navdušil me je tudi smučarski tek. Pred kratkim pa sem se v Ljubljani preizkusil tudi s plezanjem na umetni steni,« je dejal vsestranski doberdobski športnik, ki v prihodnjih mesecih ambiciozno cilja na visoke uvrstitve v gorsko-kolesarskih preizkušnjah: »V slovenskem pokalu bi se rad uvrstil vsaj v vodilno peterico.«

Kaj pa prehrana? »Nisem veliko pozoren. Jem res malo vsega. Le pred dirkami sem pozoren, da pojem nekaj ogljikovih hidratov: v glavnem mleko s kosmiči in kruh z marmelado.«

Domači šport

DANES

Sobota, 14. februarja 2015

NOGOMET
PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Krminu: Cormonese - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 pri Domju: Domio - Sovodnje; 15.00 v Miljah: Muglia - Breg
DRŽAVNI MLADINCI - 17.00 v Repnu: Kras Repen - Fontanafredda

PUSTNI TURNIR - Od 9.00 v telovadnici v Sovodnjah: igrajo cicibani Sovodnje, Juventine, Bilj in Adrie Miren (organizator ŠD Sovodnje)

KOŠARKA
DRŽAVNA B-LIGA - 20.30 v Trstu, Palarubini: Jadran Franco - Lecco

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Dolini: Breg - UBC
DEŽELNA D-LIGA - 18.00 pri Brišičkih: Kontovel - Monfalcone

UNDER 14 DEŽELNI - 18.00 v Trstu, 1. maj: Bor - Ardit

ODBOJKA
MOŠKA B2-LIGA - 20.30 v Gorici, Špacapan: Olympia - Valsugana; 20.30 v Isoli della Scala: Isola - Sloga Tabor Televita

ŽENSKA C-LIGA - 20.30 v Trstu, Judovec: TimMusic - Zalet Sloga

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 pri Brišičkih: Zalet Kontovel - Martignacco

HOKEJ NA ROLERJIH
A1-LIGA - 20.30 v Milanu: Milano Quanta - Polet ZKB Kwins

JUTRI

Nedelja, 15. februarja 2015

NOGOMET
D-LIGA - 14.30 v Montebelluni: Montebelluna - Kras Repen

ELITNA LIGA - 15.00 v Križu: Vesna - Cjarlins Muzane

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Ogleju: Aquileia - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Bazovici: Zarja - Primorje; 15.00 v Doberdolu: Mladost - Roianese

3. AMATERSKA LIGA - 15.00 na Padričah: Gaja - Ruda

NARAŠČAJNIKI - 10.00 na Opčinah (državna cesta 202): Alabarda - Kras

NAJMLAJŠI - 10.30 v Štandrezu: Juventina - Sovodnje; 10.30 na Padričah: Kras - Zoppola (poskusno prvenstvo); 10.30 v Trebčah: Kras - Fani Olimpia

ODBOJKA
MOŠKA D-LIGA - 17.00 v Sovodnjah: Soča - CUS Trieste

UNDER 19 MOŠKI - 16.00 v Vidmu, Bellavitis: Aurora - Sloga Tabor

UNDER 18 ŽENSKA - 11.00 v Vilešu: Villesse - Olympia Govolley

UNDER 15 MOŠKI - 11.00 v Gorici, Špacapan: Val - VB gemona

KOŠARKA
UNDER 17 DEŽELNI - 18.00 v Trstu, Fabiani: Starenergy - Jadran ZKB

UNDER 15 MOŠKI

11.30 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco - Dom

NOGOMET - V D-ligi

Kras Repen v Montebelluni za nove točke v boju za obstanek

Po ponedeljkovem derbiju tako pri Krasu kot Triestini gledajo naprej. »Prepričan sem, da bomo v Montebelluni (jutri ob 14.30) znova igrali kot znamo. Na derbiju proti Triestini se nismo izkazali,« je dejal predsednik Krasa Goran Kocman. V Montebelluno bo Kras odpotoval brez Rondinellija in Delnera. Na razpolago pa bosta Spetič in Cvijanovič. Gostovanja v tem mestecu v Venetu so bila v preteklosti za Kras pozitivna: »Proti Montebelluni v gosteh še nismo nikoli izgubili. Obakrat smo izenačili, a tokrat bi si želel celo kaj več. V Repnu smo proti njim nerodno izgubili z 2:1, a bili večji del tekme boljši tekmeec. Zgrešili smo tudi enajstmetrovko in na koncu so nas nasprotniki kaznovali. Želimo se jim maščevati, tri točke pa bi bile zelo po-

membne za našo lestvico. Gre za mlado ekipo, ki je posebno nevarna v protinapadu, morali pa bomo biti zelo pozorni na strele po prekinitvah. Moramo igrati veliko bolj v vezni vrsti. Proti Triestini smo bili ravno na sredini v podrejenem položaju.«

Triestina bo jutri na Roccu (s pričetkom ob 14.30) gostila Belluno, ki je z 41 točkami na tretjem mestu na lestvici. Gre za zelo solidno ekipo, tako da čaka Tržačane kar zahtevna naloga. Trenerju Triestine Ferazzoliju povzročata glavne težave izbira postave ob odsotnosti poškodovanega napadalca Manza, saj ga bo ta odsotnost po vsej verjetnosti prisilila na spremembo sistema igranja. Najbrž bo Proia igral kot polspica za napadalno dvojico Miličević-Rocco.

Že danes Juventina, Sovodnje in Breg

V pričakovanju zaostalega srečanja proti ekipi Zaula (igrali bodo v sredo ob 16.00 v Žavljah), ki je bilo prejšnji teden odpovedano zaradi močnih sunkov burje na žveljskem igrišču, bo Vesna v Križu merila moči z drugo uvrščeno Cjarlin-Muzane. Furlanska ekipa že dalj časa ne skriva ambicij o prestopu v višjo ligo, letošnja sezona pa poteka po zastavljenih načrtih. Od vrha, kjer se nahaja tržaški Ufm, jo ločujeta le dve točki. V dvajsetih krogih si je enajsterica iz Carlina privoščila samo dva poraza, med temi enega proti Vesni, in 3 remije.

Nedeljske goste verjetno še peče oktrobrska Vesnina klobuta. Takrat sta moštvi uprizorili res kakovostno srečanje, Zanuttigovi varovanci pa so bili z golom Muiesana za las boljši. Prišel je november in Vesna je prepustila vodstvo pa še marsikatero točko, tako da bo jutrišnje srečanje, kljub 13. točkam razlike na lestvici, dokaj zanimivo. V Križu so prepričani, da lahko spet presenetijo ali bolje rečeno upravičijo vlogo tre-

V prvem delu je zmagala Zarja 0:1

tje sile prvenstva. Paziti bodo morali predvsem na napadalca Fabbra, ki je že zbral 18 zadetkov v tem prvenstvu. Pred kratkim pa se je v domači dres vrnil tudi perspektivni Cavalliere (letnik '97), ki je odraščal v mladinskem sektorju Udineseja.

Kljub krogu premora je Vesnin tabor zelo sproščen. Med tednom je moštvo redno treniralo, Zanuttig pa bo imel na razpolago kar vse igralce, tako bo lahko na kriško zelenico poslal najboljšo možno enajsterico. (mar)

PUSTNI TURNIR V SOVODNJAH - Danes (od 9.00) bo v telovadnici v Sovodnjah pustni turnir za cicibane. Nastopajo: Sovodnje, Juventina, Bilje in Adria Miren.

Obvestila

SK DEVIN organizira četrto izvedbo smučarskega tekmovanja »Kekec na smučeh« za vse tečajnike zamejskih športnih društev. Tekma bo jutri, v nedeljo, 15. februarja, v kraju Forni di Sopra. Možen je avtobusni prevoz. Za morebitne informacije: info@skdevin.it ali pa na 3402232538.

ZŠDI obvešča, da bo goriški urad zaprt od 16. do 20. februarja.

UKRAJINA - Z nedeljo naj bi začelo veljati premirje

Kijev opozarja, da je pot do miru še daleč

Moskva za spoštovanje obveznosti iz dogovora v Minsku

Najnovější ukrajinski mobiliziranci na vajah

ANSA

KIJEV/MOSKVA - Dan po sklenitvi mirovnega dogovora v Minsku je ukrajinski predsednik Petro Porošenko včeraj opozoril, da so še zelo daleč od miru na vzhodu Ukrajine in da ni nihče povsem prepričan, da bodo dogovor v celoti uresničili. V Moskvi medtem pričakujejo, da bodo vse strani izpolnile obveznosti iz dogovora. Na vzhodu Ukrajine pa se nadaljuje nasilje.

Porošenko sicer kljub temu upa v politično rešitev krize, ker so pogovori v Minsku potekali neposredno med voditelji Francije, Ukrajine, Nemčije in Rusije.

Tiskovni predstavnik ruskega predsednika Vladimirja Putina, ki se je udeležil pogovorov v Minsku, Dmitrij Peskov, je medtem izrazil pričakovanje, da bodo vse strani izpolnile obveznosti iz dogovora, saj ima podporo na najvišji ravni. Dodal je, da se bodo Putin, Porošenko, nemška kancelerka Angela Merkel in francoski predsednik Francois Hollande po telefonu znova pogovarjali danes zvečer.

Dan po sklenitvi dogovora se sicer že kažejo razhajanja pri razumevanju dogovorjenega. Separatiste na vzhodu Ukrajine je tako razburila izjava ukrajinskega zunanjega ministra Pavla Klimkina, da amnestija, za katero so se dogovorili, ne bo ve-

ljala za voditelje separatistov. Kijev se želi s tem izogniti uresničitvi dogovorjenega, je v odzivu dejal predstavnik samooklicane republike Lugansk Vladislav Deinego.

Rusija pa je včeraj zanikala, da bi se v Minsku dogovorili o skorajšnji izpustitvi ukrajinske pilotke Nadje Savčenko, ki v moskovskem zaporu že od 13. decembra lani gladovno stavka. V zaporu je od julija lani, obtožena pa je zaradi smrti dveh ruskih novinarjev, ker naj bi bila za krmilom helikopterja, ki je sodeloval v napadu na nemirnem vzhodu Ukrajine.

Po pogovorih v Minsku je Porošenko sporočil, da jo bodo kmalu izpustili, ruski preiskovalni odbor pa je včeraj zavrnil, da so "te govornice neutemeljene", saj imajo nesporne dokaze o njeni krivdi in je sodišče tisto, ki bo odločilo o njeni usodi.

Tudi Peskov je dejal, da kljub temu, da so strani v konfliktu in dogovoru iz Minska pozvali k izmenjavi vseh talcev in nezakonito pridržanih oseb, Savčenkova ne sodi mednje. Za rusko tiskovno agencijo RIA Novosti je dejal, da je Putin v Minsku ponovil svoje stališče, da bo o njeni krivdi ali nedolžnosti odločilo sodišče, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Ukrajinski premier Arsenij Jacenjuk je medtem za ameriško televizijsko mrežo

CNN kot cilj Ukrajine izpostavil ponovno vzpostavitev nadzora na vzhodu Ukrajine, kot ključnega pomena za uspeh mirovnega dogovora iz Minska pa izpostavil zaprtje meje z Rusijo. Izrazil je upanje, da bo Moskva s svojim vplivom na upornike zagotovila, da bodo uresničili dogovorjeno.

Dogovor predvideva popolno prekinitve ognja v regijah Doneck in Lugansk s 15. februarjem, kar je danes ob 23. uri po srednjeevropskem času. Dogovor predvideva tudi umik težkega orožja z območja konflikta, izpustitev zapornikov, umik tujih sil in oborožitve, razorožitev nelegalnih oboroženih skupin, ukinitvev ukrajinskih omejitev na separatističnih območjih ter izvedbo ustavne reforme in ukrajinski prevzem izvajanja nadzora nad državno mejo do konca leta ob izpolnjevanju postavljenih pogojev.

Nasilje na vzhodu Ukrajine se medtem nadaljuje. Predstavniki vlade v Kijevu in separatistov so sporočili, da je bilo v zadnjih 24 urah ubitih 27 ljudi, civilistov in vojakov. Kijev trdi, da najhujši spopadi potekajo okoli Debalceva, železniškega križišča med Luganskom in Doneckom, kjer separatisti na območje izstreljujejo rakete. Spopadi potekajo tudi okoli mesta Doneck. (STA)

GRČIJA - Viri pri Evropski uniji

Mogoča pogajanja o novem programu

BRUSELJ - Namesto podaljšanja obstoječega programa pomoči za Grčijo, ki ga nova grška vlada zavrača, se je mogoče pogajati tudi o novem programu, so včeraj povedali viri pri EU. Podrobnosti glede financiranja Grčije v tem primeru niso pojasnili, je pa to novo politično sporočilo, potem ko je evroskupina v sredo pritiskala na Grčijo, naj podaljša program.

Potem ko evroskupina v sredo na izrednem sestanku ni uspela zblizati stališč, sta grški premier Aleksis Cipras in šef evroskupine Jeroen Dijsselbloem v četrtek dosegla dogovor o tehničnih pogovorih, na katerih naj bi strokovnjaki opravili primerjalno analizo obstoječega programa pomoči in predlogov nove grške vlade.

V tehničnih pogovorih sodelujejo strokovnjaki evroskupine, Grčije ter Evropske komisije, Evropske centralne banke (ECB) in Mednarodnega denarnega sklada (IMF), ki pa je ne imenuje več "trojka", temveč "institucije". Pripravili naj bi primerjalno analizo, ki naj bi bila podlaga za razpravo na zasedanju evroskupine v ponedeljek.

V sredo so poskušali evrski ministri z grškim kolegom Janisom Varufakisom najti kompromis, ki bi vključeval podaljšanje obstoječega programa. Vztrajali so, da je ta program, ki v zameno za finančne injekcije od države terja ostre fiskalne ukrepe in reforme, pogoj za nadaljnje financiranje Grčije, brez katerega državi grozijo resne likvidnostne težave.

Včeraj pa so viri pri EU dejali, da podaljšanje programa ni nujno. "Lahko se dogovorimo tudi, da začnemo razpravo o novem programu. Tega ne bi izključili," so dejali. Niso pa pojasnili, kako bi uredili problem finančnih potreb države v obdobju po izteku sedanjega programa konec meseca do dogovora o novem programu.

Malo verjetno je, da bi lahko dogovor o novem programu dosegli v tako kratkem času, torej do konca meseca. Poleg tega obstajajo pravne zahteve in omejitve ter vprašanje demokratične odgovornosti, so opozorili viri. Nekatere članice območja evra, na primer Nemčija in Finska, morajo namreč kakršen koli nov dogovor z Grčijo potrditi v parlamentih.

Sporna karikatura v grškem časniku

O želji nove grške vlade, da bi se o novem programu dogovarjala z Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), viri pri EU pravijo, da je ta organizacija že vrsto let vpeta v pogovore, a izpostavljajo dejstvo, da je to "think tank, ki nima vojske za financiranje".

Nova grška vlada je v minulih dneh izpostavljala, da je pripravljena sprejeti 70 odstotkov obstoječega programa, 30 odstotkov "strupenih" ukrepov pa zamenjati. A kvantitativnih ukrepov ni mogoče zamenjati s kvalitativnimi, opozarjajo viri pri EU. Ukrepa z močnim učinkom na proračun ni mogoče zamenjati s kvalitativnimi ukrepi, opozarjajo viri pri EU. Ukrepa z močnim učinkom na proračun ni mogoče zamenjati s kvalitativnimi ukrepi, opozarjajo viri pri EU. Ukrepa z močnim učinkom na proračun ni mogoče zamenjati s kvalitativnimi ukrepi, opozarjajo viri pri EU.

Medtem je v Nemčiji povzročila ogorčenje karikatura nemškega finančnega ministra Wolfganga Schäubla v nacistični uniformi, ki jo je objavil grški dnevnik I Avgi (Zora). Tiskovni predstavnik nemškega finančnega ministrstva Martin Jäger je v odzivu včeraj dejal, da je objava karikature sramotna. Dodal je še, da bi se avtor karikature moral sramovati.

Časnik, ki velja za blizu vladajoči stranki Siriza, je ob karikaturi še zapisal: "Vztrajamo pri milu iz vaše maščobe... Pripravljene smo se pogovarjati o gnojilu iz vašega pepela." Avtor karikature Tasos Amastasio je zavrnil, da bi komentiral nemški odziv.

Časnik je karikaturu objavil v času naraščajočih napetosti med Grčijo in uradnim Berlinom, ki jim je olja na ogenj prilila zahteva Aten, da bi morala Nemčija Grčiji plačati vojno odškodnino za škodo, ki so jo med drugo svetovno vojno povzročili nacisti. (STA)

KRIZA - Zapiranje ambasad Jemen in Libija vse bolj v rokah skrajnih islamistov

SANA, TRIPOLI - V Jemnu se zaradi varnostnih razlogov nadaljuje zapiranje tujih veleposlaništev. Potem, ko so v minulih dneh vrata zaprla že veleposlaništva ZDA, Velike Britanije in Francije, so se sedaj za ta ukrep odločile še Nemčija, Italija in Savdska Arabija.

Kot so včeraj pojasnili na nemškem zunanjem ministrstvu v Berlinu, je osebje na nemškem veleposlaništvu že zapustilo Jemen, to pa so svetovali tudi vsem nemških državljanom v tej arabski državi. V Rimu so prav tako potrdili, da so zaradi poslabšanja varnostnih razmer v Jemnu začasno zaprli svoje veleposlaništvo. Kot prva arabska država je svoje veleposlaništvo v Jemnu zaprla tudi Savdska Arabija.

Jemen, ki že dolgo vodi boj proti teroristični mreži Al Kaida in je bil v tem boju glavni zaveznik ZDA, je potonil v kaos, odkar so šiitski Hutiji septembra lani prevzeli nadzor v prestolnici Sana, minuli teden pa strmoglavili vladno. Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je že v četrtek posvaril, da "Jemen propada pred našimi očmi" in se pogreza v državljansko vojno.

Medtem se razmere slabšajo tudi v Libiji. Italijansko veleposlaništvo je včeraj pozvalo vse Italijane, naj "začasno" zapustijo državo. Džihadisti so namreč v zadnjih dneh prevzeli nadzor nad mestoma Derna in Sirta. Italijanski zunanji minister Paolo Gentiloni je dejal, da Italija ne bo ostala križem rok in da je pripravljena tudi na vojaško posredovanje v okviru mednarodne legalnosti.

NEMČIJA - 70-letnica napada na Dresden

Gauck posvaril pred relativiziranjem krivde

DRESDEN - V Dresdnu so se včeraj spomnili zavezniškega bombardiranja pred 70 leti. Nemški predsednik Joachim Gauck je v govoru na spominski slovesnosti posvaril pred relativiziranjem krivde. "Vemo, kdo je začel morilsko vojno, zato ne želimo in ne bomo pozabili žrtev nemške vojne, ko se danes spominjamo nemških žrtev," je dejal nemški predsednik.

"Spominjamo se vseh, ki so v tistem času izgubili življenje. Ne samo v Dresdnu, pač pa tudi v drugih krajih, a nikjer drugje ni bilo trpljenja tako zelo politično instrumentalizirano kot prav v Dresdnu. Poneverjanje zgodovine se je začelo v času nacizma, se nadaljevalo v času nekdanje Nemške demokratične republike in še danes to počno nekateri nepoboljšljivi ljudje," je poudaril Gauck na osrednji slovesnosti v dresdenski cerkvi Naše gospe, ki je bila v vojni uničena in kasneje obnovljena.

Ostro je kritiziral neonacistov, ki število žrtev zavezniškega obstreljevanja mesta še vedno umetno napihujejo in tako skušajo relativizirati nemško

JOACHIM GAUCK

ANSA

krivdo v drugi svetovni vojni.

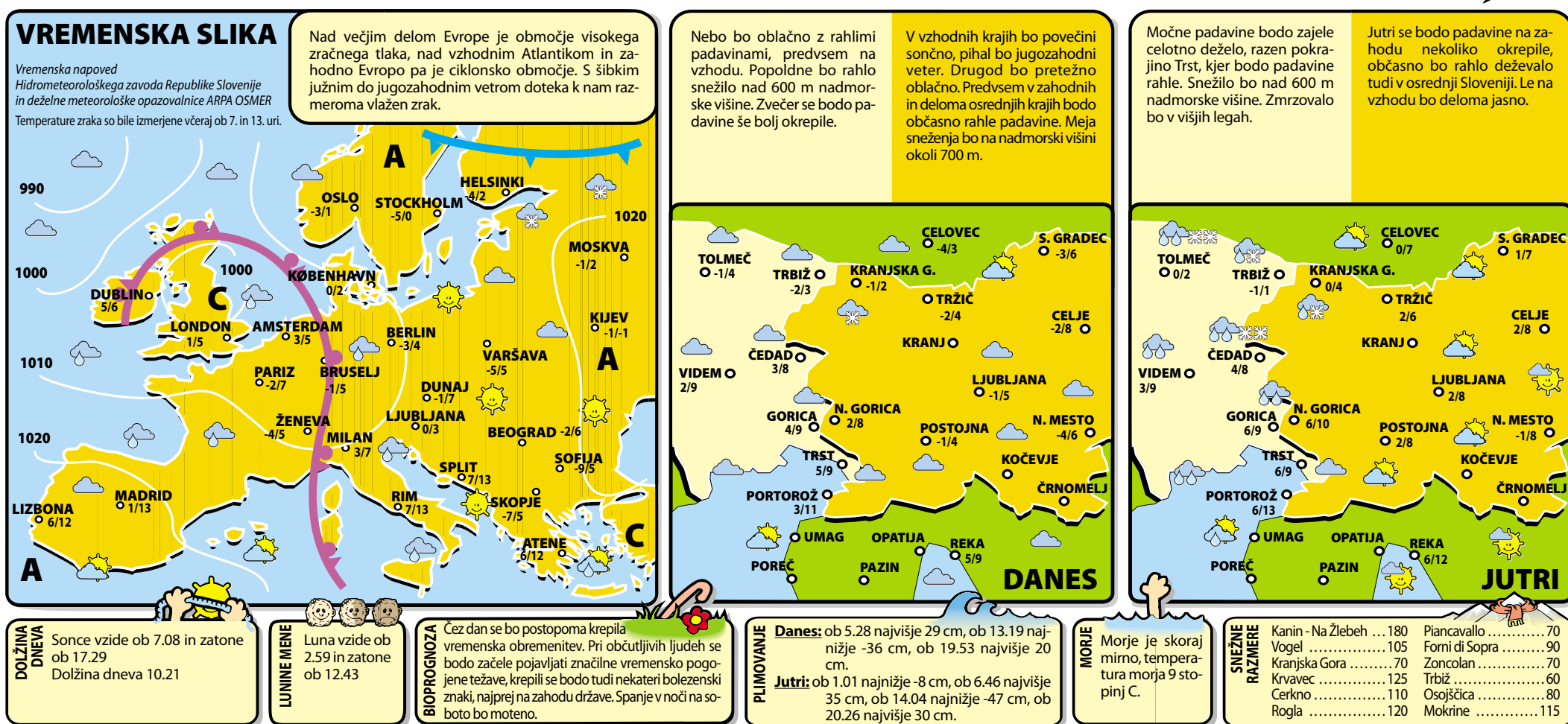
Človeško verigo, ki so jo v mestu pripravili nekaj ur kasneje, je nemški predsednik označil kot dejanje proti negativnemu nacionalizmu in njegovim zlorabam. Verigo kot simbol miru, sprave in strpnosti v mestu sicer pripravijo vsako leto. Letos se ji je poleg več kot deset tisoč meščanov in gostov pridružil tudi Gauck.

V minulih letih so človeško verigo spremljali shodi neonacistov in desničarjev, ki pa jih je bilo iz leta v leto manj, lani le še kakih 500. Tokrat se sploh niso zbrali. (STA)

ARGENTINA - Predsednica De Kirchnerjeva uradno obtožena prikrivanja glede napada leta 1994

BUENOS AIRES - Argentinski tožilec je včeraj predsednico države Cristino Fernandez de Kirchner uradno obtožil, da je ščitila visoke predstavnike Irana pred pregonom zaradi vpletenosti v bombni napad na judovski center v Buenos Airesu leta 1994, v katerem je bilo ubitih 85 ljudi. Tožilec Gerardo Pollicita jo je obtožil na podlagi obtožnice, ki jo je 14. januarja vložil tožilec Alberto Nisman. Ta je enajst let vodil preiskavo omenjenega napada, štiri dni po vložitvi obtožnice pa so ga našli mrtvega v njegovem stanovanju v še vedno nepojasnjenih okoliščinah. Obtožnico bo sedaj prevzel sodnik Daniel Rafecas, ki bo odločil, ali bo sprožil sodni postopek proti predsednici, ki bo letos sklenila predsedniški mandat.

Kirchnerjeva je pod udarom, odkar so 18. januarja Nisman našli mrtvega, potem ko jo je obtožil, da je v zameno za nafto prikrila vpletenost visokih predstavnikov Irana v omejeni najhujši teroristični napad v državi. Novi tožilec v primeru Pollicita je sedaj sprejel Nismanove ugotovitve ter Kirchnerjevo, pa tudi zunanje ministra Hectorja Timermana in še dva vladna uradnika, obtožil oviranja pravice in zlorabe položaja. Nisman so našli mrtvega, ustreljenega v glavo. Sprva so trdili, da je storil samomor, nato pa je sum padel na vladno. Predsednica trdi, da so Nisman zmanipulirali nezadovoljni bivši obveščevalci, tako da je na podlagi lažnih informacij obtožil vlado, nato pa so ga ubili, da bi madež padel nanjo. (STA)

New York deset dni brez umora

NEW YORK - Mesto New York je v četrtek podrlo razveseljiv rekord, saj je bil to deseti dan po vrsti, ko se v njem ni zgodil noben umor. Trend zmanjševanja števila umorov in drugih zločinov se v mestu, ki je bilo v 70. in 80. letih prejšnjega stoletja nevarnejše od Kabula, zmanjšuje še naprej. Lani je bilo v New Yorku le 328 umorov, torej manj kot en na dan, kar je najmanj od leta 1963, ko je začela mestna policija objavljati verodostojno statistiko. Zanimivo je, da je bil desetdnevni rekord brez umorov postavljen v času neuradne tihe stavke policistov, ki so jezni na župana Billa de Blasio, ker se v primerih policijskega nasilja nad nedolžnimi meščani ne postavi avtomatično na njihovo stran. (STA)

Lev ubil čuvaja v južnokorejskem živalskem vrtu

SEUL - V živalskem vrtu v južnokorejski prestolnici Seul je lev v četrtek ubil 53-letnega čuvaja, so včeraj poročali mediji. Posnetki nadzorne kamere so po navedbah preiskovalcev pokazali, da je lev čuvaja ubil, ko je vstopil v njegovo kletko, da bi mu pustil nekaj igrac. Po navedbah zdravnikov ga je lev ugriznil v vrat. Po napadu so čuvaju nudili prvo pomoč, a je kasneje podlegel poškodbam. To je prva smrtna nesreča v tem živalskem vrtu, ki je del velikega otroškega parka, kjer so tudi botanični vrt in druge atrakcije za družine, odkar so ga odprli pred 42 leti.

GOSPODARSTVO - Nahajališče Johan Sverdrup

Norveška načrtuje razvoj največjega naftnega polja v zadnjih tridesetih letih

Tako naj bi izgledalo načrtovano naftno polje

OSLO - Norveški naftni velikan Statoil je včeraj predstavil načrt razvoja največjega naftnega polja po osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Nahajališče Johan Sverdrup bi lahko koncernu prineslo okoli 1350 milijard kron (155,96 milijard evrov) prihodkov in ustvarilo 50.000 delovnih mest.

"Danes je zgodovinski dan," je po prejemu načrta projekta od Statoila in njegovih partnerjev ocenil norveški minister za nafto in energetiko Trond Lien. Izvršni direktor Statoila Eldar Saetre je izpostavil ugodno ekonomiko naftnega polja Johan Sverdrup. Prepričan je, da lahko polje, odkrito leta 2010, zoperstavlja tudi sedanjim nizkim cenam nafte. Samo v prvi, razvojni fazi projekta bo ustvarjenih 50.000 delovnih mest, norveška vlada pa si s tega naslova obeta tudi ogromne davčne prilive.

Proizvodnja naj bi na polju, ki se nahaja okoli 155 kilometrov zahodno od južnega obalnega mesta Stavanger, stekla v drugi polovici leta 2019. Polje naj bi bilo operativno 50 let. V prvi fazi bo v projekt po oceni vloženih 117 milijard kron (13,52 milijarde evrov). Proizvodnja bo pri 1,4 do 2,4 milijarde sodov naftnega ekvivalenta. Sicer pa bo načrt Statoila moral potrditi parlament. (STA)

GRČIJA - Arheološko odkritje

Prazgodovinski par v večnem objemu

ATENE - Arheologi so v Grčiji odkrili redek pokop prazgodovinskega para, ki se je nahajal v objemu. Do odkritja je prišlo v jami Diros na polotoku Peloponez; za območje velja, da je bilo naseljeno že 6000 let pred našim štetjem, medtem ko pa je pokop datiran 3800 let pred našim štetjem.

"Dvojni pokopi v objemu so izjemno redek pojav in ta iz Dirosa je eden najstarejših na svetu, če ne celo najstarejši najden do tega ča-

sa," so povedali na grškem ministrstvu za kulturo. Testi DNK so potrdili, da ostanki pripadajo mlademu moškemu in ženski, čeprav ministrstvo več o njuni starosti ni razkrilo. Petletno izkopavanje, ki je potekalo na prizorišču, se je zaključilo minulo leto; arheologi so med drugim odkrili pokopanega dojenčka, pa tudi kosnico z ostanki več deset ljudi. V kostnici, ki je bila široka štiri metre in je imela prodnata tla, so prav tako našli lončenine, bisere in orožje.

NOVA ZELANDIJA - Večino so ljudje rešili

Na obali poginilo okoli 50 nasedlih kitov

WELLINGTON - Na obali Nove Zelandije je nasedlo 198 kitov pilotov, pri čemer jih je okoli 50 poginilo. Kiti so nasedli v zalivu Farewell Spit na severozahodnem delu Južnega otoka. Tri četrtine nasedlih kitov je reševalcem uspelo potisniti nazaj v morje, a za zdaj še niso mogli odplavati v globljo vodo.

Uslužbenci novozelandskega oddelka za zaščito varstvo naravne in zgodovinske dediščine ter prostovoljci iz skupine Project Jonah so pomagali kitom ponovno zaplavati ob večerni plimi, je sporočila tiskovna predstavnica oddelka Jose Watson.

Če nadaljnje reševanje ne bo uspešno, bo oddelek zaprosil domačine, da v soboto zjutraj prinesejo vedra, lopate in stare rjuhe, da bodo lahko poskrbeli za kite, je še povedala Watsonova. Nekateri kiti piloti v dolžino merijo tudi do šest metrov. Sicer pa pogosto nasedajo v zalivu Farewell Spit. (STA)